

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 11. 9. 2013
COM(2013) 627 final

2013/0309 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa stanovujú opatrenia týkajúce sa jednotného európskeho trhu
s elektronickými komunikáciami a na dosiahnutie prepojeného kontinentu a ktorým sa
menia smernice 2002/20/ES, 2002/21/ES a 2002/22/ES a nariadenia (ES) č. 1211/2009
a (EÚ) č. 531/2012**

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2013) 331 final}

{SWD(2013) 332 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Ciele návrhu

Európa musí využiť nové zdroje rastu na obnovenie konkurencieschopnosti, podnietenie inovácií a vytváranie nových pracovných miest. Svetové hospodárstvo sa vyvíja smerom k internetovému hospodárstvu a informačné a komunikačné technológie by sa v plnej miere mali považovať za zdroj inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Európa si nemôže dovoliť vzdať sa výhod vyplývajúcich z prepojených technológií, ktoré v posledných rokoch predstavujú 50 % rastu produktivity vo všetkých odvetviach, za každé dve zaniknuté pracovné miesta vytvoria päť nových a sú hnacou silou nových inovačných služieb, ktoré rýchlo dokážu preniknúť na celosvetový trh, ak sa im umožní expandovať. Kľúčom k tomu, aby Európa vyšla z krízy silnejšia je, že odstránime prekážky rastu, ktoré so sebou prináša pretrvávajúca fragmentácia. Túto skutočnosť v plnej miere uznala Európska rada na svojom jarnom zasadnutí v roku 2013 a vo svojich záveroch vyzvala Komisiu, aby do októbra 2013 predložila správu o pretrvávajúcich prekážkach pri dobudovaní plne funkčného jednotného digitálneho trhu a predstavila konkrétne opatrenia na čo najskoršie vytvorenie jednotného trhu v oblasti informačných a telekomunikačných technológií.

Všeobecným cieľom návrhu je posunúť sa smerom k jednotnému trhu s elektronickými komunikáciami, na ktorom:

- občania a podniky môžu získať prístup k elektronickým komunikačným službám poskytovaným kdekoľvek v Únii, a to bez cezhraničných obmedzení alebo neopodstatnených dodatočných nákladov,
- spoločnosti poskytujúce elektronické komunikačné siete a služby môžu prevádzkovať a poskytovať tieto siete a služby bez ohľadu na to, kde v EÚ majú miesto podnikania alebo kde v Únii sa nachádzajú ich zákazníci.

Po viac ako desaťročí legislatívnych zásahov Únie v prospech liberalizácie a integrácie týchto trhov je tento ambiciózny cieľ dôležitý sám osebe. V záujme jeho dosiahnutia je mimoriadne dôležité uskutočniť urgentné a rozhodné opatrenia uvedené v tomto návrhu, najmä keď účinky niektorých z nich sa prejaví až určitý čas po ich prijatí. Jednotný trh s elektronickými komunikáciami by podporil hospodársku súťaž, investície a inovácie v oblasti sietí a služieb prostredníctvom posilnenia integrácie trhu a cezhraničných investícií do sietí a poskytovania služieb. Navrhované konkrétne opatrenia by mali viesť k vyššej úrovni hospodárskej súťaže v oblasti kvality infraštruktúry, ako aj cien, k posilneniu inovácií a diferenciacie vrátane obchodných modelov a k uľahčeniu plánovania obchodných a technických prvkov investičných rozhodnutí týkajúcich sa vstupu na trhy s bezdrôtovými alebo pevnými sieťami alebo expanzie na týchto trhoch. Takto sa vytvorí základ pre ďalšie opatrenia prijaté na podporu ambiciózných cieľov v oblasti širokopásmového pripojenia stanovených v digitálnej agende pre Európu, ako aj vytvorenie skutočného jednotného digitálneho trhu, ktorý umožní voľný pohyb obsahu, aplikácií a ďalších digitálnych služieb. Zvýšenie úrovne hospodárskej súťaže a integrácie v oblasti infraštruktúry v rámci Únie by malo zároveň viesť k redukcii nedostatkov, a teda aj potreby *ex ante* regulácie trhov s elektronickými komunikáciami, takže toto odvetvie sa postupne, podobne ako iné hospodárske odvetvia, stane predmetom horizontálnej regulácie a pravidiel hospodárskej súťaže.

Rastúca dostupnosť digitálnych infraštruktúr a služieb by zase rozšírila výber pre spotrebiteľov, zvýšila kvalitu služieb, prispela k sociálnej a územnej súdržnosti a uľahčila

mobilitu v rámci EÚ, zatiaľ čo v prípade digitálneho hospodárstva vo všeobecnosti by lepšie fungovanie odvetvia elektronických komunikácií v celej Únii malo priniesť väčší výber a vyššiu kvalitu podnikateľských vstupov, čo umožní dosiahnuť rast produktivity spojený s využívaním informačných a komunikačných technológií, ako aj s modernizáciou verejných služieb. Konečným cieľom je podporiť konkurencieschopnosť Európy vo svete, ktorého fungovanie a rast stále viac závisí od digitálneho hospodárstva.

K nevyriešeným výzvam integrácie jednotného trhu patrí: po prvé, odstrániť zbytočné prekážky v rámci režimu udeľovania oprávnení a v pravidlách vzťahujúcich sa na poskytovanie služieb tak, aby oprávnenie získané v jednom členskom štáte bolo platné vo všetkých členských štátoch a aby prevádzkovatelia mohli poskytovať služby na základe jednotného a stabilného uplatňovania regulačných povinností. Po druhé, zabezpečiť väčšiu harmonizáciu prístupu k základným vstupom, a to prostredníctvom: zaručenia predvídateľných podmienok prideľovania frekvenčného spektra mobilným operátorom a koordinovaných časových rámcov ich prístupu k frekvenčnému spektru pre bezdrôtové širokopásmové pripojenie v celej EÚ, harmonizácie spôsobov prístupu k európskym pevným sieťam, aby poskytovatelia mohli ľahšie ponúkať svoje služby v rámci jednotného trhu. Po tretie, zaručiť spoločnú vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov v celej Únii a s ňou súvisiace spoločné obchodné podmienky vrátane opatrení na postupné odstránenie mobilných roamingových príplatkov a zaistenie prístupu k otvorenému internetu. Ide o odlišné výzvy, pričom pre každú z nich tento návrh prináša odlišné riešenie; všetky však majú zásadný význam pre prijímanie obchodných a investičných rozhodnutí v tomto odvetví a pre úžitok spotrebiteľov a aby bolo možné využiť výhody jednotného trhu, musia sa všetky riešiť teraz a spoločne. Súvisia so širšími výzvami, ktoré sprevádzajú vytvorenie jednotného digitálneho trhu, ako napríklad pravidlá vzťahujúce sa na online obsah.

Aby Európania mohli využívať nové inovačné služby vysokej kvality, musia sa urýchliť investície do infraštruktúry ďalšej generácie. Pre zabezpečenie dynamického trhu orientovaného na súťaž má kľúčový význam správne regulačné prostredie. Musí poskytovať správnu rovnováhu medzi rizikom a ziskom pre tých, ktorí sú ochotní investovať. A môže odstrániť fragmentáciu poskytovania služieb, takže ich výhody budú môcť v plnej miere využiť všetky odvetvia a používatelia v celej EÚ. S cieľom podporiť tieto ciele Komisia spolu s týmto návrhom prijíma odporúčanie o dôsledných nediskriminačných povinnostiach a metodikách výpočtu nákladov na podporu hospodárskej súťaže a zlepšenie investičného prostredia širokopásmového pripojenia.¹ Toto odporúčanie podporí hospodársku súťaž a skvalitní investície do vysokorýchlostných sietí prostredníctvom zabezpečenia dlhodobej stability cien prístupu k metalickým sieťam, zaistenia rovnakého prístupu k sieťam etablovaných prevádzkovateľov pre záujemcov o prístup, čím sa pre nich vytvorí rovnaké podmienky, ako aj prostredníctvom stanovenia podmienok, za akých už cenová regulácia sietí novej generácie nie je opodstatnená, aby investori do týchto sietí mali väčšiu slobodu pri výbere vhodných cenových stratégií na zabezpečenie návratnosti investícií vzhľadom na existenciu konkurenčných infraštruktúr, ako sú regulované metalické a káblové vedenia v niektorých oblastiach a v čoraz väčšej miere aj mobilné siete štvrtej generácie.

Tento návrh treba vidieť aj v kontexte iných nedávnych alebo blížiacich sa iniciatív v tejto oblasti. Vychádza z hlavných smerníc z roku 2002, ktorými sa upravuje poskytovanie elektronických komunikácií, v znení neskorších predpisov z roku 2009, a dopĺňa ich tak, že zavádza priamo uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa v spojení s ustanoveniami smerníc budú uplatňovať v oblastiach, ako je napr. udeľovanie oprávnení, prideľovanie frekvenčného

¹ COM [vložte konečný odkaz].

spektra a prístup k sieťam. Návrh sa prijíma na pozadí návrhu Komisie na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o opatreniach na zníženie nákladov na zavedenie vysokorýchlostných elektronických komunikačných sietí², kde sa už použil prístup, pri ktorom sa pomocou jedného právneho nástroja rieši viacero rozličných nákladových prvkov regulácie na rôznych stupňoch procesu investícií do sietí, ktoré ako celok umožnia znížiť náklady na rozširovanie širokopásmových sietí až o 30 %. Tento návrh sa takisto prijíma s vedomím, že prípravné práce na preskúmanie odporúčania Komisie o relevantných trhoch³, ktoré sa má uskutočniť v roku 2014, sú v značne pokročilom štádiu, takže rýchle prijatie a vykonanie tohto návrhu by v rámci výhľadovej analýzy rozvoja hospodárskej súťaže na jednotnom trhu umožnilo zníženie počtu alebo rozsahu trhov podliehajúcich regulácii *ex ante*.

1.2. Všeobecný kontext

V súčasnosti sa mnoho nových digitálnych služieb a aplikácií na jednotnom trhu EÚ poskytuje online. Dnešné príležitosti na inovácie a rast majú často digitálny charakter, a to v takmer každom odvetví hospodárstva, od automobilového priemyslu (prepojené autá) až po energetiku (inteligentné siete), od verejnej správy (elektronická verejná správa) až po všeobecné služby (elektronické zdravotníctvo). Takmer každý druh podnikania, od malých začínajúcich podnikov až po veľké spoločnosti, si vyžaduje prístup k službám a infraštruktúre, ktoré zodpovedajú aktuálnemu stavu vývoja techniky. Celý tento ekosystém závisí od prepojitelnosti, ktorú prinášajú elektronické komunikačné siete.

Európa je v súčasnosti roztrieštená na 28 samostatných vnútroštátnych komunikačných trhov, z ktorých každý má obmedzený počet účastníkov. To má za následok, že vo viac než polovici členských štátov nemá sídlo žiadny prevádzkovateľ, zatiaľ čo väčšina prevádzkovateľov sídli iba v niekoľkých členských štátoch, celkovo viac než 200 prevádzkovateľov obsluhuje trh s 510 miliónmi zákazníkov. Pravidlá EÚ týkajúce sa napríklad udeľovania oprávnení, regulačných podmienok, pridelovania frekvenčného spektra a ochrany spotrebiteľov sa vykonávajú rozdielnymi spôsobmi. Takáto nesúrodá situácia vytvára prekážky pre vstup na trh a zvyšuje náklady prevádzkovateľov, ktorí chcú poskytovať cezhraničné služby, čím sa brzdí ich rozširovanie. To je v príkrom kontraste s USA alebo Čínou, z ktorých jeden má jednotný trh s 330 miliónmi a druhý s 1,4 miliardy zákazníkov, pričom tieto trhy obsluhujú štyria až piati veľkí prevádzkovatelia podľa jedného súboru právnych predpisov, jedného systému udeľovania licencií a jednej politiky frekvenčného spektra.

Úspory z rozsahu a nové možnosti rastu môžu zlepšiť návratnosť investícií do vysokorýchlostných sietí a zároveň fungovať ako motor hospodárskej súťaže a konkurencieschopnosti v celosvetovom meradle. Prevádzkovatelia z nich však v rámci EÚ nemôžu dostatočne ťažiť. V iných častiach sveta sa zintenzívňuje úsilie o pokrok a posilňujú sa investície v oblasti digitálneho hospodárstva, ktoré prinášajú výsledky tak pre investorov, ako aj pre spotrebiteľov, v Európe sa však táto modernizácia neuskutočňuje dostatočne rýchlo.

Z dôvodu fragmentácie vnútroštátnych trhov sa spotrebiteľia zároveň stretávajú s menším výberom, menej inovačnými službami nižšej kvality, a ešte stále platia vysokú cenu za cezhraničné volania alebo za roaming v rámci EÚ. To znamená, že nemôžu v plnej miere využívať digitálne služby, ktoré sú v súčasnosti potenciálne dostupné.

V dôsledku toho Európa stráca významný potenciálny zdroj rastu. Vo svete, v ktorom sú informačné a komunikačné technológie všadeprítomné, nejednotný trh s elektronickými

² COM(2013) 147.

³ Ú. v. EÚ L 344, 28.12.2007, s. 65.

komunikáciami podkopáva efektivitu a produktivitu v celom hospodárstve. Nevyužitý potenciál jednotného trhu EÚ s elektronickými komunikáciami sa odhaduje až na 0,9 % HDP alebo 110 miliárd EUR ročne.⁴ Len pre samotné komerčné komunikačné služby výhody vyplývajúce z jednotného trhu predstavujú takmer 90 miliárd EUR ročne.⁵

Zdravý telekomunikačný trh podporí širšie digitálne hospodárstvo, ktorého dynamika sa odráža v neustálom raste zamestnanosti v tomto odvetví. Predstavu o tom, akým rozsahom a robustnosťou sa širšie digitálne hospodárstvo vyznačuje, dáva údaj o tom, že v EÚ pracujú viac ako 4 milióny odborníkov v oblasti informačných a komunikačných technológií a toto číslo napriek recesii neprestáva rásť. V rámci hospodárstva ako celku by zvýšenie investícií do informačných a komunikačných technológií, zlepšenie digitálnej gramotnosti pracovných síl a reforma podmienok internetového hospodárstva mohli zvýšiť HDP do roku 2020 o ďalších 5 %⁶ a vytvoriť 3,8 milióna pracovných miest.⁷

Prekážky na trhu s elektronickými komunikáciami obmedzujú výhody celoeurópskych služieb: lepšiu kvalitu, úspory z rozsahu, vyššie investície, zvýšenie efektívnosti a posilnenie vyjednávacích pozícií. Toto obmedzenie negatívne vplýva na širší digitálny ekosystém vrátane výrobcov zariadení a poskytovateľov obsahu a aplikácií v EÚ, a to od začínajúcich podnikov až po verejnú správu. Zreteľný je aj vplyv na hospodárske sektory, ako je bankovníctvo, automobilový priemysel, logistika, maloobchod, zdravotníctvo, energetika alebo doprava, v ktorých zvýšenie produktivity závisí od prepojitelnosti, napríklad prostredníctvom cloud computingu, pripojených predmetov a poskytovania integrovaných služieb.

1.3. Politické súvislosti

Túto mimoriadne dôležitú úlohu informačných a komunikačných technológií, ako aj prepojitelnosti sietí už signalizovala Digitálna agenda pre Európu (DAE), hlavná iniciatíva stratégie Európa 2020. Obsahuje mnohé iniciatívy na podporu investícií, posilnenie hospodárskej súťaže a zníženie nákladov na zavádzanie vysokorýchlostných sietí na zabezpečenie prístupu k rýchlemu širokopásmovému pripojeniu pre všetkých Európanov. Komisia takisto spustila tzv. veľkú koalíciu pre pracovné miesta v oblasti digitálnych technológií zameranú na využitie potenciálu zamestnanosti v tomto odvetví.

Komisia vykonáva aj iniciatívy na zabezpečenie „jednotného digitálneho trhu“ a na podporu online obsahu vrátane elektronického obchodu a elektronickej verejnej správy. Navrhla aj reformu nariadenia EÚ o ochrane údajov s cieľom chrániť súkromie občanov a zároveň uľahčiť inovácie a podnikanie v rámci jednotného trhu, ako aj stratégiu na podporu kybernetickej bezpečnosti a obranu kritických infraštruktúr a sietí EÚ vrátane návrhu smernice o bezpečnosti sietí a informácií⁸, ktorá predstavuje mimoriadne dôležitú oporu pre dôveru občanov a spotrebiteľov v online prostredie.

⁴ *Steps towards a truly internal market for e-communications in the run-up to 2020* (Kroky k skutočnému vnútornému trhu pre elektronické komunikácie v príprave na rok 2020), Ecorys, TU Delft a TNO, 2012.

⁵ *Business communications, economic growth and the competitive challenge* (Obchodná komunikácia, hospodársky rast a konkurenčné výzvy), WIK, 2012.

⁶ *Capturing the ICT dividend* (Získavanie dividendy z informačných a komunikačných technológií), Oxford Economics Research, 2011.

⁷ *Quantitative estimates of the demand for cloud computing in Europe and the likely barriers to take up* (Kvantitatívne odhady dopytu po cloud computingu v Európe a pravdepodobné prekážky jeho zavedenia), IDC, 2012.

⁸ COM(2013) 48.

Posun k jednotnému trhu v oblasti elektronických komunikácií by podporil ekosystém jednotného digitálneho trhu. Takýto trh by neznamenal len modernú infraštruktúru, ale aj inovačné a bezpečné digitálne služby.

S vedomím uvedených skutočností Európska rada na svojom jarnom zasadnutí v roku 2013 zdôraznila význam jednotného digitálneho trhu pre rast a vyzvala Komisiu, aby predstavila (v dostatočnom predstihu pre októbrové zasadnutie Európskej rady) konkrétne opatrenia s cieľom čo najskôr vytvoriť jednotný trh v oblasti informačných a komunikačných technológií. Tento návrh spolu s odporúčaním Komisie o dôsledných nediskriminačných povinnostiach a metodikách výpočtu nákladov na podporu hospodárskej súťaže a zlepšenie investičného prostredia širokopásmového pripojenia tvorí súbor vyvážených opatrení zameraných na posun smerom k jednotnému trhu v oblasti telekomunikácií a na podporu investícií.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENIA VPLYVU

2.1. Názory hlavných zainteresovaných strán

Keďže Európska rada v záveroch zo svojho jarného zasadnutia podčiarkla potrebu predloženia konkrétnych návrhov ešte pred jej októbrovým zasadnutím, bolo potrebné uskutočniť verejné konzultácie v rámci náročného časového rozvrhu. Okrem osobitných formálnych konzultácií a konzultačných podujatí Komisia viedla rozsiahle konzultácie so širokým spektrom zainteresovaných organizácií, aby bolo možné posúdiť celkový stav trhu s elektronickými komunikáciami a spôsob, ako vytvoriť jednotný trh. Uskutočnila stretnutia so zainteresovanými stranami zastupujúcimi všetky priemyselné segmenty, spotrebiteľské organizácie, občiansku spoločnosť a národné regulačné orgány, ako aj verejnú správu a prijala od nich podnety.

Okrem toho Komisia zorganizovala niekoľko konzultačných podujatí, na ktorých sa zúčastnili zainteresované strany zastupujúce všetky segmenty odvetvia, spotrebiteľov a občiansku spoločnosť⁹. Z týchto konzultácií vyplynulo, že veľká väčšina zainteresovaných strán má rovnaký názor na analýzu problému ako Komisia a uznáva potrebu naliehavo konať.

Ďalej sa viedli diskusie v Európskom parlamente a v Rade ministrov (Rada TTE). V Rade väčšina delegácií súhlasila s analýzou problému a s potrebou prijať opatrenia na posun smerom k jednotnému trhu s cieľom chrániť alebo zlepšiť hospodársku súťaž a výber pre spotrebiteľov, riešiť neutralitu siete a roaming a predchádzať regulačnej arbitráži a zároveň zabezpečiť väčšiu konzistentnosť regulácie vrátane správy frekvenčného spektra a súčasne zabrániť nadmernej centralizácii kompetencií. V diskusiách v Európskom parlamente sa prejavila výrazná podpora pre myšlienku návrhov Komisie a bola zdôraznená najmä naliehavá potreba odstránenia roamingu ako súčasti jednotného trhu elektronických komunikácií, ako aj zavedenia vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa a jasných pravidiel týkajúcich sa neutrality siete.

2.2. Expertíza

V roku 2012 bola dokončená hlavná štúdia pod názvom Kroky k skutočnému vnútornému trhu pre elektronické komunikácie v príprave na rok 2020, známa aj ako „náklady

⁹ Najmä verejné informačné stretnutie, ktoré sa konalo v Bruseli 17. júna 2013. Ďalšie podujatie sa uskutočnilo ako súčasť výročného zhromaždenia pre digitálnu agendu, ktoré sa konalo 19. júna v Dubline.

neintegrácie v oblasti telekomunikácií“.¹⁰ Štúdia obsahovala posúdenie stavu jednotného trhu s elektronickými komunikáciami v EÚ a odhad hospodárskeho potenciálu jednotného trhu.

Komisia použila aj mnoho iných zdrojov dôkazov, napr. výročnú hodnotiacu tabuľku digitálnej agendy a hospodárske štúdie, ktoré uskutočnilo GR ECFIN, napríklad o fragmentácii telekomunikačného trhu v Európe.¹¹ Konzultačný mechanizmus EÚ podľa regulačného rámca poukázal aj na nejednotné postupy národných regulačných orgánov pri regulácii príslušných trhov. V kontexte programu politiky rádiového frekvenčného spektra Komisia okrem toho zaznamenala značný nedostatok súladu medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o udeľovanie oprávnení a otvorenie frekvenčných pásiem pre technologicky neutrálne využitie, a to najmä v súvislosti s príslušnými podmienkami a načasovaním.

2.3. Posúdenie vplyvu navrhnutého nariadenia

V súlade s politikou „lepšej právnej regulácie“ útvary Komisie vykonali posúdenie vplyvu alternatív politiky.

Hlavné zdroje regulačnej fragmentácie sú spojené s hlavnými sektorovo špecifickými požiadavkami na poskytovanie elektronických komunikácií, na ktoré sa vzťahujú právne predpisy EÚ (udelenie oprávnenia, prístup k pevným a bezdrôtovým vstupom, dodržiavanie pravidiel ochrany koncového používateľa). Hoci každý z týchto prvkov má veľmi odlišné črty a aj riešenia fragmentácie budú nevyhnutne veľmi odlišné, všetky majú mimoriadny význam pre prekonanie hlavných prekážok integrovaného poskytovania elektronických komunikačných sietí a služieb v Únii. Posúdenie riešení bolo rozdelené najmä podľa týchto zdrojov fragmentácie: a) prekážky z dôvodu vnútroštátnych režimov udeľovania oprávnení v spojení s nejednotnosťou regulačných prístupov, ktoré uplatňujú národné regulačné orgány, b) nedostatok koordinácie, pokiaľ ide o pridelovanie frekvenčného spektra a jeho podmienky, ako aj regulačná neistota, pokiaľ ide o dostupnosť frekvencií, c) nedostatok veľkoobchodných produktov, ktoré umožňujú poskytovanie služieb používajúcich sieť iného prevádzkovateľa s konzistentnou úrovňou interoperability služieb v rámci opatrení na nápravu trhu alebo vzájomných rokovaní, d) fragmentácia pravidiel týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, ktorá vedie k rozdielnej úrovni ochrany spotrebiteľa a k rôznym obchodným podmienkam vrátane vysokých nákladov na roaming a medzinárodné hovory či blokovania alebo spomaľovania služieb.

S cieľom riešiť tieto zdroje fragmentácie sa na ďalšiu analýzu vybrali tri možnosti politiky. Prvá možnosť bola založená na regulačnom rámci pre elektronické komunikácie v jeho súčasnej podobe. Pri druhej možnosti sa zvažoval jednotný právny nástroj (nariadenie), ktorý by na základe posilnenej koordinácie na úrovni EÚ upravoval regulačný rámec iba v tých prípadoch, kde je to potrebné pre jednotný trh EÚ s elektronickými komunikáciami. Tretia možnosť sa vo svojej podstate zhodovala s druhou, s cieľom dosiahnuť úplnú koordináciu regulácie však nahrádzala súčasnú riadiacu štruktúru jediným regulačným orgánom na úrovni EÚ.

Každá možnosť politiky sa posudzovala vo vzťahu k jej účinnosti z hľadiska dosiahnutia politických cieľov so zameraním na zistenie nákladov a prínosov na strane dopytu a ponuky vrátane vplyvu na štruktúru odvetvia elektronických komunikácií EÚ, hospodárstvo, pracovné miesta, spotrebiteľský prebytok a životné prostredie.

¹⁰ *Steps towards a truly internal market for e-communications in the run-up to 2020* (Kroky k skutočnému vnútornému trhu pre elektronické komunikácie v príprave na rok 2020), Ecorys, TU Delft a TNO, 2012.

¹¹ *Európska komisia, European Economy Occasional Papers 129: Market Functioning in Network Industries – Electronic Communications, Energy and Transport* (Fungovanie trhov v sieťových odvetviach – elektronické komunikácie, energetika a doprava), 2013.

V správe o posúdení vplyvu sa dospelo k záveru, že najlepšou dostupnou možnosťou je druhá možnosť. Jednotné európske oprávnenie je zamerané predovšetkým na zníženie administratívnej záťaže pre európskych prevádzkovateľov a zabezpečilo by jednotnosť pri regulačnom zaobchádzaní s týmito prevádzkovateľmi.

Koordinácia využívania rádiového frekvenčného spektra v rámci jednotného trhu zaistí synchronizáciu dostupnosti vstupu frekvenčného spektra a uplatňovanie konzistentných podmienok viažucich sa na jeho využívanie v celej Európe, čím sa zabezpečí efektívne využívanie frekvenčného spektra. Súčasne by sa tak podporilo predvídateľné investičné prostredie pre vysokorýchlostné siete vrátane širokého územného pokrytia týmito sieťami, čo je aj v dlhodobom záujme koncových používateľov.

Dostupnosť štandardizovaných veľkoobchodných prístupových produktov na úrovni EÚ ako potenciálneho nápravného opatrenia v prípade významného vplyvu na trhu umožní prevádzkovateľom pevných sietí poskytovať služby prepojitelnosti s vysokou kvalitou svojim zákazníkom v rámci celej Únie. Očakáva sa, že ich dostupnosť bude mať pozitívny vplyv na investície, najmä naprieč hranicami členských štátov, čím uľahčí podnikom vstup na nové trhy, aby mohli s pomocou prístupových produktov vysokej úrovne kvality nasledovať dopyt zákazníkov, čo podporí hospodársku súťaž a vyžiada si od prevádzkovateľov, aby zlepšili svoju ponuku prostredníctvom investícií do infraštruktúry a služieb.

Spoločné pravidlá týkajúce sa kvality služieb zaistia používateľom slobodu získavať prístup k službám a aplikáciám podľa vlastného výberu a na základe jasných zmluvných podmienok v celej Únii bez toho, aby sa ich prístup k internetu bezdôvodne spomaľoval alebo blokoval. Súčasne zabezpečia možnosť získavať špecializované služby na poskytovanie špecifického obsahu, aplikácií a služieb so zvýšenou kvalitou. Posilnená transparentnosť a zmluvné práva by zabezpečili záujem spotrebiteľov na spoľahlivých službách vysokej kvality a posilnili dynamiku hospodárskej súťaže na trhu.

Napokon, opatrenia týkajúce sa neopodstatnených cenových rozdielov medzi domácimi volaniami a medzinárodnými volaniami v rámci EÚ a opatrenia, ktoré vďaka roamingovým dohodám uľahčia poskytovanie ponúk „roamingu ako doma“, sú zamerané na odstránenie neopodstatnených dodatočných nákladov na elektronické komunikačné služby poskytované cez hranice.

Z toho vyplýva záver, že táto možnosť by najúčinnnejším spôsobom a v primeranom čase posilnila právnu predvídateľnosť a transparentnosť. K väčšej konvergencii by mala viesť najmä väčšia prístupnosť trhov, rozšírenie spoločných prevádzkových podmienok (prístup k vstupom, pravidlá špecifické pre spotrebiteľov), ako aj prenos výhod z rozsahu z dôvodu cenovej elasticity u zákazníkov alebo konkurenčného tlaku. Väčší konkurenčný tlak podnecujúci diferenciáciu, ako aj väčšie výhody z rozsahu, lepšia predvídateľnosť regulácie a lepšie prostredie pre masové šírenie inovačných služieb by v primeranom čase zlepšili investičné prostredie. Hoci sa očakáva, že tieto návrhy budú mať pozitívny vplyv na tvorbu pracovných miest, v tomto štádiu je ťažké presne posúdiť sociálny vplyv a vplyv na zamestnanosť. Komisia bude venovať osobitnú pozornosť tomuto aspektu počas monitorovania a vyhodnocovania právnych predpisov.

V porovnaní s uprednostňovanou možnosťou by si dosiahnutie želaného výsledku v rámci možností 1 (uplatňovanie súčasného rámca) a 3 (úplná zmena regulačného riadenia celoeurópskych služieb) vyžiadalo o 3 až 5 rokov viac, pričom by došlo k strate potenciálu rastu HDP až o 3,7 % v období rokov 2015 – 2020.

Uprednostňovaná možnosť si vyžaduje aj najmenej času na to, aby sa dostavili jej účinky a uskutočnili všetky konkrétne ciele, a aby tak dosiahla zo všetkých zvažovaných možností najvyššie možné hospodárske a sociálne prínosy.

Výbor pre posudzovanie vplyvu vydal stanovisko k návrhu posúdenia vplyvu 6. septembra 2013.

Správa o posúdení vplyvu a jej zhrnutie sú uverejnené spolu s návrhom.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

3.1. Právny základ

Návrh je založený na článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keďže sa vzťahuje na vnútorný trh s elektronickými komunikáciami a na jeho fungovanie.

3.2. Subsidiarita

Pomocou súčasného regulačného rámca nebolo možné úplne dosiahnuť jeho cieľ vytvoriť jednotný trh s elektronickými komunikáciami. Aj keď vnútroštátne pravidlá sú v súlade s existujúcim regulačným rámcom EÚ, rozdiely v nich vytvárajú prekážky pre cezhraničnú prevádzku a nákup služieb, čím sa obmedzuje sloboda poskytovať elektronické komunikácie, ktorá je zaručená v právnych predpisoch EÚ. To má priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu. Členské štáty nemajú ani právomoc, ani motiváciu zmeniť súčasné regulačné prostredie.

Na riešenie základných príčin tohto problému sú potrebné opatrenia na úrovni EÚ. Po prvé, odpoveďou na súčasnú fragmentáciu vyplývajúcu z vnútroštátneho charakteru systémov všeobecných oprávnení je zavedenie jednotného oprávnenia EÚ. Jednotný mechanizmus udeľovania oprávnení EÚ spojený s kontrolou odobratia a/alebo pozastavenia takýchto oprávnení zo strany domovského štátu by uľahčil registráciu prevádzkovateľov EÚ a koordináciu najzávažnejších vynucovacích opatrení, ktoré sa na nich vzťahujú. Návrh takýmto podnikom zaručuje väčšiu konzistentnosť a predvídateľnosť regulácie tým, že dáva Komisii právomoc požadovať od národných regulačných orgánov, aby stiahli navrhované nápravné opatrenia, ak by boli v rozpore s právnymi predpismi EÚ. Návrhom by sa zabezpečila lepšia konvergencia regulovaných podmienok prístupu k pevným a bezdrôtovým vstupom, ktoré uľahčujú poskytovanie celoeurópskych služieb. Úplná harmonizácia práv koncových používateľov zabezpečí, že občania a poskytovatelia v celej EÚ budú mať podobné práva a povinnosti, najmä pokiaľ ide o možnosť uvádzať na trh a nakupovať služby naprieč hranicami za rovnakých podmienok.

Dodržiava sa zásada subsidiarity, keďže zasahovanie zo strany EÚ sa obmedzí na mieru, ktorá je potrebná na odstránenie špecifikovaných prekážok na vnútornom trhu.

Predovšetkým je jednotné oprávnenie EÚ dostupné pre prevádzkovateľov, ktorí majú v úmysle vykonávať svoje činnosti na celom území EÚ, a regulačné povinnosti prirodzene späté s miestom, kde sieť je umiestnená alebo kde sa služba poskytuje, ostávajú predmetom rozhodnutia národného regulačného orgánu daného členského štátu. Príjmy vybrané za pridelenie frekvenčného spektra si ponecháva dotknutý členský štát, pričom podrobnejšie regulačné zásady týkajúce sa využívania frekvenčného spektra, ktoré dopĺňajú ambiciózne ciele stanovené v regulačnom rámci EÚ, stále ponechávajú členským štátom veľký priestor na vlastné rozhodovanie o podrobnostiach. Podobne je postup oznamovania frekvenčného spektra Komisii založený na kontrole právnej zlučiteľnosti a nie na nahradení voľnosti rozhodovania členských štátov voľnosťou rozhodovania Komisie, pričom je predmetom ďalších záruk, ako je napr. postup preskúmania v rámci komitológie. Rozšírenie rozsahu

všeobecného oprávnenia na používanie bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom sa obmedzuje na zavádzanie nenápadných bodov s nízkym výkonom, ktoré je prísne vymedzené vo vykonávacích opatreniach. Napokon, ukladanie európskych produktov virtuálneho prístupu zostáva v kompetencii národného regulačného orgánu členského štátu, v ktorom je umiestnená sieť, a riadi sa trhovou analýzou vychádzajúcou z platného rámca, pričom pri harmonizácii produktov virtuálneho prístupu sa používa rovnaký mechanizmus ako v prípade fyzických veľkoobchodných prístupových produktov, ktorý už je stanovený v platnom rámci.

3.3. Proporcionalita

Opatrenia EÚ sa obmedzujú na to, čo je potrebné na dosiahnutie stanovených cieľov. Opatrenia sa zamerajú na riešenie jasných nedostatkov jednotného trhu s tým, že zmeny existujúceho regulačného rámca sa obmedzia na minimum potrebné na vytvorenie podmienok na to, aby sa nové cezhraničné trhy s elektronickými komunikáciami mohli rozvíjať na úrovni EÚ. Takto by prispeli k dosiahnutiu dvojakého cieľa jednotného trhu, teda slobody poskytovania elektronických komunikačných služieb a slobody ich spotreby. Tým, že existujúci regulačný rámec vrátane spôsobu, akým národné regulačné orgány vykonávajú dohľad nad trhmi, vo veľkej miere zostáva zachovaný, sa zároveň zabráni narušeniu činností tých poskytovateľov, ktorí by sa rozhodli pôsobiť iba na vnútroštátnej (alebo regionálnej) úrovni.

Rozvoj nových cezhraničných trhov by sa okrem toho mal uskutočňovať podľa princípu „lepšej právnej regulácie“, teda postupným znižovaním regulačného tlaku, ak sa preukáže, že trhy sú v rámci integrovanejšieho európskeho kontextu konkurencieschopné, avšak v súlade s dozornými právomocami národných regulačných orgánov a pod podmienkou *ex post* kontroly hospodárskej súťaže. To prináša výhody, keďže národné regulačné orgány by mali aj najlepšie predpoklady na to, aby pri i) regulácii prístupu k fyzickým infraštruktúram, ktoré svojou povahou zostávajú geograficky obmedzené na vnútroštátnu alebo regionálnu úroveň a pri ii) riešení otázok spotrebiteľov vo vnútroštátnom kontexte (a predovšetkým v ich jazyku) brali do úvahy vnútroštátne špecifiká.

V súlade s tým navrhované opatrenia nebudú obsahovať významné zmeny riadenia, ani presúvať kompetencie na európsku úroveň, napríklad prostredníctvom regulačného orgánu EÚ alebo celoeurópskeho udeľovania licencií na frekvenčné spektrá.

Riešenia umožnia príslušným zainteresovaným stranám využiť synergie veľkého jednotného trhu a znížia neefektívnosť ich činností a investícií najúčinnnejším spôsobom a v primeranom čase. Tým prevádzkovateľom, ktorí sa rozhodnú poskytovať služby v jednom členskom štáte, návrh zároveň zaručuje kontinuitu súčasných pravidiel, pričom môžu ťažiť z lepších a jasnejších pravidiel týkajúcich sa práv koncových používateľov a z predvídateľnejšieho prostredia pre prístup k vstupom frekvenčného spektra a k veľmi kvalitným produktom prístupu k pevným sieťam.

3.4. Základné práva

Bol analyzovaný vplyv návrhu na základné práva, ako je sloboda prejavu a právo na informácie, sloboda podnikania, nediskriminácia, ochrana spotrebiteľa a ochrana osobných údajov. Nariadením sa predovšetkým zabezpečí prístup k otvorenému internetu, stanoví sa vysoká úroveň úplne harmonizovaných práv koncových používateľov, rozšíri sa sloboda podnikania na európskej úrovni a jeho prijatie by malo viesť k postupnému zníženiu sektorovo špecifickej regulácie.

3.5. Výber nástroja

Komisia navrhuje nariadenie, keďže zabezpečuje odstránenie prekážok na jednotnom trhu tým, že dopĺňa existujúci regulačný rámec pre elektronické komunikácie. To zahŕňa špecifické, priamo uplatniteľné práva a povinnosti pre poskytovateľov a koncových používateľov, ako aj koordinačné mechanizmy, pokiaľ ide o určité vstupy na európskej úrovni na uľahčenie cezhraničného poskytovania elektronických komunikačných služieb. Nariadenie je dôležité napríklad v oblasti, akou je otvorený internet a riadenie prevádzky, kde je skutočne spoločný prístup potrebný na to, aby sa od začiatku zabránilo súčasnej tendencii k rozdielnym vnútroštátnym riešeniam a aby sa umožnilo integrované riadenie sietí a rozvoj online obsahu, aplikácií a služieb, ktoré možno sprístupňovať v celej Únii rovnakým spôsobom.

3.6. Štruktúra návrhu a hlavné práva a povinnosti

Všeobecné ustanovenia (kapitola I, články 1 a 2)

Kapitola 1 obsahuje všeobecné ustanovenia vrátane príslušných vymedzení pojmov. Zavádza regulačné zásady, podľa ktorých príslušné regulačné orgány postupujú pri uplatňovaní tohto nariadenia v spojení s ustanoveniami existujúceho rámca.

Jednotné oprávnenie EÚ (kapitola II, článok 3 až 7)

Prevádzkovatelia, ktorí chcú poskytovať služby vo viacerých členských štátoch, musia v súčasnosti v každom z nich byť držiteľmi príslušného oprávnenia. Nariadenie zavádza jednotné oprávnenie EÚ na základe systému jednotného oznámenia v členskom štáte hlavného miesta podnikania európskeho poskytovateľa elektronických komunikácií (domovský štát) a stanovuje podmienky, ktoré sa naň vzťahujú. Odobratie a/alebo pozastavenie jednotného oprávnenia EÚ podlieha kontrole domovského štátu. Držiteľia jednotného oprávnenia EÚ majú právo na rovnaké regulačné zaobchádzanie v podobných situáciách vo všetkých členských štátoch a noví účastníci a menší cezhraniční prevádzkovatelia sú oslobodení od správnych poplatkov a príspevkov na financovanie univerzálnej služby v členských štátoch iných ako domovský štát (hostiteľské štáty). Držiteľia jednotného oprávnenia EÚ ďalej budú poskytovať služby v celej Európe na základe jednotnejšieho uplatňovania regulačných povinností.

Jednotné európske oprávnenie takto zníži zbytočné administratívne prekážky a zaručí európskym poskytovateľom konzistentnejšie práva a povinnosti pri ich pôsobení v rámci EÚ a v záujme dosahovania výhod z rozsahu.

Európske vstupy (kapitola III)

Oddiel 1 (články 8 až 16)

V súčasnosti mobilným operátorom v Európe chýba potrebná predvídateľnosť, pokiaľ ide o dostupnosť frekvenčného spektra v celej EÚ, pričom sa musia vysporiadať s odlišnými podmienkami jeho pridelovania. Dlhodobé plánovanie, cezhraničné investície a prípadné získavanie výhod z rozsahu je tak oveľa ťažšie. Takáto nesúrodá situácia má za následok, že výrobcovia zariadení navrhujú svoje výrobky pre iné trhy s väčším rozsahom a vyššími perspektívami rastu. Na ukončenie tejto neudržateľnej situácie je potrebné, aby bola zabezpečená harmonizácia vstupov frekvenčného spektra, a to týmito spôsobmi:

- vymedzenie spoločných regulačných zásad platných pre členský štát pri stanovovaní podmienok využívania frekvenčného spektra, ktoré je harmonizované pre bezdrôtové širokopásmové komunikácie,
- splnomocnenie pre Komisiu prijímať vykonávacie akty s cieľom harmonizovať dostupnosť frekvenčného spektra, načasovanie jeho pridelovania a trvanie platnosti práv na využívanie frekvenčného spektra,

- konzultačný mechanizmus, ktorý umožní Komisii preskúmať návrhy vnútroštátnych opatrení týkajúce sa pridelovania a využívania frekvenčného spektra,
- zjednodušenie podmienok zavádzania a poskytovania bezdrôtového širokopásmového prístupu s nízkym výkonom („Wi-Fi“, mikrobunky) s cieľom podporiť hospodársku súťaž a znížiť preťaženie siete.

Oddiel 2 (články 17 až 20)

Harmonizovaný virtuálny prístup k pevným sieťam s vysokou kvalitou by uľahčil vstup na trh a poskytovanie cezhraničných služieb tak koncovým používateľom, ako aj podnikom, a pomáhal by stimulovať hospodársku súťaž a investície. V súčasnosti sú produkty virtuálneho prístupu k pevným sieťam v celej EÚ vymedzené rôznymi spôsobmi. Virtuálny prístup k pevným sieťam na poskytovanie cezhraničných služieb je harmonizovaný prostredníctvom:

- vymedzenia spoločných vlastností produktov virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu harmonizovaných na úrovni EÚ (virtuálny uvoľnený prístup, IP bitový tok a ukončujúce segmenty prenajatých okruhov), ktoré sú predpísané pre prevádzkovateľov s významným vplyvom na trhu.
- Od národných regulačných orgánov sa preto vyžaduje, aby pri ukladaní regulačných nápravných opatrení brali do úvahy zavedenie takýchto harmonizovaných prístupových produktov s náležitým prihliadnutím na existujúcu hospodársku súťaž a investície v oblasti infraštruktúry a na všeobecné požiadavky proporcionality. Návrh odráža aj rozhodovaciu prax v ustanovení, v ktorom pri povinnostiach kontroly veľkoobchodných cien v súvislosti so sieťami novej generácie berie do úvahy konkurenčné obmedzenia vyplývajúce z alternatívnych infraštruktúr, účinné záruky nediskriminačného prístupu a úroveň maloobchodnej hospodárskej súťaže, pokiaľ ide o cenu, výber a kvalitu.
- V záujme umožnenia nových druhov online služieb majú poskytovatelia elektronických komunikácií právo za primeraných podmienok ponúkať harmonizované produkty prepojitelnosti so zaistenou kvalitou služieb a získavať k nim prístup.

Práva koncových používateľov (kapitola IV, články 21 až 29)

Poskytovatelia elektronických komunikácií a koncoví používatelia v Európe čelia nejednotným pravidlám týkajúcim sa práv koncových používateľov, z ktorých vyplýva rozdielna úroveň ochrany a množstvo rozdielnych pravidiel, ktoré sa musia dodržiavať v rôznych členských štátoch. Táto fragmentácia je nákladná pre prevádzkovateľov, neuspokojivá pre koncových používateľov a napokon bráni cezhraničnému poskytovaniu služieb a negatívne vplýva na ochotu koncových používateľov tieto služby spotrebúvať. Na zabezpečenie primeranej úrovne ochrany spotrebiteľa v celej EÚ sú pravidlá vymedzujúce práva koncových používateľov harmonizované, pričom zahŕňajú:

- nediskrimináciu medzi určitými domácimi komunikáciami a medzinárodnými komunikáciami v rámci EÚ (okrem prípadov, kde sú rozdiely objektívne opodstatnené),
- povinné predzmluvné a zmluvné informácie,
- zvýšenú transparentnosť a prostriedky na predchádzanie „šokom z účtov“,
- právo ukončiť zmluvu po šiestich mesiacoch bez nákladov (okrem zostatkovej hodnoty akýchkoľvek dotovaných zariadení alebo iných zvýhodnených ponúk),

- povinnosť poskytovateľov zabezpečiť neobmedzené pripojenie k celému obsahu, všetkým aplikáciám alebo službám, ku ktorým prístupujú koncoví používatelia (takzvaná neutralita siete), pričom sa upravuje používanie opatrení v oblasti riadenia prevádzky zo strany prevádzkovateľov, pokiaľ ide o všeobecný prístup k internetu. Zároveň sa sprehláďuje právny rámec pre špecializované služby so zvýšenou kvalitou.

Uľahčenie zmeny poskytovateľa (kapitola V, článok 30)

Zlepšené pravidlá zmeny poskytovateľa podporujú vstup na trh a hospodársku súťaž medzi poskytovateľmi elektronických komunikácií a umožňujú koncovým používateľom ľahšie si vybrať poskytovateľa, ktorý najlepšie vyhovuje ich špecifickým potrebám. Stanovujú sa harmonizované zásady platné pre postupy zmeny poskytovateľa, ako je orientácia podľa nákladov, proces riadený prijímajúcim poskytovateľom, automatické ukončenie zmluvy s prenášajúcim poskytovateľom.

Organizačné a záverečné ustanovenia (kapitola VI, články 31 až 40)

Táto kapitola obsahuje najskôr všeobecné ustanovenia týkajúce sa sankčných právomocí príslušných vnútroštátnych orgánov a pravidiel, pokiaľ ide o právomoc Komisie prijímať delegované alebo vykonávacie akty.

Takisto sa stanovujú úpravy rámcových smerníc, ako aj nariadenia o roamingu a nariadenia, ktorým sa zriaďuje orgán BEREC. Najmä vzhľadom na reguláciu trhu *ex ante* a na to, že zodpovednosť za príslušné (vnútroštátne) trhy zostáva na národných regulačných orgánoch, sa úpravy zameriavajú na podporu väčšej konzistentnosti a stability v celej EÚ, pokiaľ ide o posudzovanie trhov a ukladanie regulačných povinností držiteľom jednotného oprávnenia EÚ zo strany národných regulačných orgánov s cieľom zamedziť prípady, v ktorých sa držiteľia stretávajú s rozdielnymi povinnosťami v súvislosti s rovnakým zlyhaním trhu v rôznych členských štátoch, kde pôsobia. Na tento účel ustanovenia predpokladajú právomoc Komisie požadovať stiahnutie nápravných opatrení uložených spoločnostiam, ktoré majú jednotné oprávnenie EÚ, ako aj právnu istotu v súvislosti s kritériami na určenie trhov podliehajúcich takýmto nápravným opatreniam *ex ante*, pričom sa berú do úvahy aj konkurenčné obmedzenia vyplývajúce z rovnocenných služieb poskytovaných aktérmi „over-the-top“.

Hoci nariadenie o roamingu III so svojimi štrukturálnymi opatreniami povedie k zosilneniu hospodárskej súťaže na trhu, neočakáva sa, že by samo vytvorilo situáciu, v ktorej by spotrebitelia mohli svoje spotrebiteľské návyky nadobudnuté v domovskom členskom štáte pri cestách v zahraničí s istotou preniesť na iný členský štát, čím by sa v celej Európe odstránili roamingové príplatky. Článok 37 sa preto opiera o nariadenie o roamingu, pričom stanovuje stimuly pre prevádzkovateľov, aby poskytovali roaming na domácich cenových úrovniach. Návrh zavádza dobrovoľný mechanizmus pre mobilných operátorov na uzatváranie dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd, ktorý im umožní internalizovať veľkoobchodné roamingové náklady a do júla 2016 postupne zavádzať roamingové služby na domácich cenových úrovniach, pričom sa obmedzuje riziko cenovej arbitráže. Roamingové dohody ako také nie sú na trhu novinkou. Takéto dohody už existujú a umožňujú svojim účastníkom (za predpokladu dodržania právnych predpisov o hospodárskej súťaži) dosiahnuť úspory z rozsahu pri poskytovaní roamingových služieb medzi zmluvnými stranami. V záujme zlepšenia transparentnosti dohôd sa však v návrhu vyžaduje, aby podliehali oznamovacej povinnosti. Navrhovaný dobrovoľný režim je riešený tak, aby podnecoval k prenosu takýchto legítimných úspor z rozsahu na spotrebiteľov prostredníctvom poskytovania roamingových služieb na domácich cenových úrovniach za podmienok, ktoré zabezpečia, aby bol roaming rozšírený v celej Únii a aby spotrebitelia v celej Únii

v primeranom čase mohli ťažiť z takýchto ponúk. Návrh zároveň poskytuje potrebnú rovnováhu, ktorá umožní prevádzkovateľom upraviť ich maloobchodné ponuky a postupne zabezpečiť, aby ich výhody mohli využiť všetci ich zákazníci. Je nerealistické domnievať sa, že bez dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd by prevádzkovateľ mohol v rámci plánovaného časového rámca sám poskytovať roaming na domácich cenových úrovniach v celej Únii.

Napokon, zmeny v nariadení, ktorým sa zriaďuje orgán BEREC, sú potrebné na zabezpečenie väčšej stability orgánu a na to, aby mohol zohrávať strategickejšiu úlohu, a to najmä prostredníctvom vymenovania profesionálneho predsedu s trojročným funkčným obdobím.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Navrhnuté nariadenie nemá vplyv na rozpočet Únie.

Konkrétne návrh na zmenu nariadenia (ES) č. 1211/2009 nemá žiadny vplyv na počet pracovných miest v pláne pracovných miest ani na finančný príspevok EÚ pre úrad BEREC a je v súlade s údajmi uvedenými v oznámení Európskemu parlamentu a Rade [COM(2013) 519 final].

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa stanovujú opatrenia týkajúce sa jednotného európskeho trhu s elektronickými komunikáciami a na dosiahnutie prepojeného kontinentu a ktorým sa menia smernice 2002/20/ES, 2002/21/ES a 2002/22/ES a nariadenia (ES) č. 1211/2009 a (EÚ) č. 531/2012

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹²,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹³,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Európa musí využiť všetky zdroje rastu na prekonanie krízy, vytvorenie pracovných miest a obnovenie svojej konkurencieschopnosti. Obnova rastu a vytvárania pracovných miest v Únii je cieľom stratégie Európa 2020. Európska rada na svojom jarnom zasadnutí v roku 2013 zdôraznila význam jednotného digitálneho trhu pre rast a vyzvala na predloženie konkrétnych opatrení s cieľom čo najskôr vytvoriť jednotný trh v oblasti informačných a komunikačných technológií. V súlade s cieľmi stratégie Európa 2020 a s touto výzvou je účelom tohto nariadenia vytvorenie jednotného trhu s elektronickými komunikáciami prostredníctvom doplnenia a prispôsobenia existujúceho regulačného rámca Únie pre elektronické komunikácie.
- (2) V Digitálnej agende pre Európu, jednej z hlavných iniciatív stratégie Európa 2020, sa už informačným a komunikačným technológiám a prepojitelnosti sietí priznala úloha nevyhnutného základu pre rozvoj nášho hospodárstva a spoločnosti. Aby Európa mohla využívať výhody digitálnej transformácie, Únia potrebuje dynamický jednotný trh s elektronickými komunikáciami pre všetky odvetvia v celej Európe. Takýto skutočne jednotný trh s komunikáciami bude základným kameňom inovatívneho a „inteligentného“ digitálneho hospodárstva a základom jednotného digitálneho trhu, v rámci ktorého môžu online služby voľne prekračovať hranice.

¹² Ú. v. EÚ C ... s. .

¹³ Ú. v. EÚ C ... s. .

- (3) Na plynulo prepojenom jednotnom trhu s elektronickými komunikáciami by mala byť zabezpečená sloboda poskytovať elektronické komunikačné siete a služby všetkým zákazníkom v Únii a právo každého koncového používateľa vybrať si najlepšiu ponuku dostupnú na trhu, pričom táto sloboda a toto právo by nemali byť obmedzované fragmentáciou trhu podľa vnútroštátnych hraníc. Súčasný regulačný rámec v oblasti elektronických komunikácií túto fragmentáciu úplne nerieši, keďže v ňom namiesto režimu udeľovania všeobecného oprávnenia pre celú Úniu platia vnútroštátne režimy, vnútroštátne schémy pridelovania frekvenčného spektra, rozdiely v prístupových produktoch dostupných pre poskytovateľov elektronických komunikácií v rôznych členských štátoch a rôzne súbory sektorovo špecifických spotrebiteľských pravidiel. Pravidlá Únie v mnohých prípadoch iba vymedzujú základnú líniu a členské štáty ich často vykonávajú rozdielnymi spôsobmi.
- (4) Skutočne jednotný trh s elektronickými komunikáciami by mal posilniť hospodársku súťaž, investície a inovácie v oblasti nových a pokročilých sietí a služieb prostredníctvom podpory integrácie trhu a ponúk cezhraničných služieb. Tak by mal pomôcť dosiahnuť ambiciózne ciele v oblasti vysokorýchlostného širokopásmového prístupu stanovené v Digitálnej agende pre Európu. Rastúca dostupnosť digitálnych infraštruktúr a služieb by zasa mala rozšíriť výber pre spotrebiteľov, zvýšiť kvalitu služieb a rozmanitosť obsahu a prispieť k sociálnej a územnej súdržnosti, ako aj uľahčiť mobilitu v rámci Únie.
- (5) Prínosy vyplývajúce z jednotného trhu s elektronickými komunikáciami by sa mali rozšíriť na širší digitálny ekosystém, ktorý zahŕňa výrobcov zariadení v Únii, poskytovateľov obsahu a aplikácií, a na hospodárstvo ako celok vrátane odvetví, ako je bankovníctvo, automobilový priemysel, logistika, maloobchod, energetika a doprava, ktoré potrebujú prepojitelnosť na zvýšenie svojej produktivity, napríklad prostredníctvom všadeprítomných aplikácií cloud computingu, pripojených predmetov a možností poskytovania integrovaných služieb pre rôzne časti podnikov. Orgány verejnej správy a odvetvie zdravotníctva by takisto mali ťažiť zo širšej dostupnosti služieb elektronickej verejnej správy a elektronického zdravotníctva. Na jednotnom trhu s elektronickými komunikáciami by sa mala zlepšiť aj ponuka kultúrneho obsahu a služieb, ako aj kultúrna rozmanitosť vo všeobecnosti. Poskytovanie prepojitelnosti prostredníctvom elektronických komunikačných sietí a služieb má pre hospodárstvo ako celok a pre spoločnosť taký význam, že je potrebné sa vyhnúť neopodstatneným sektorovo špecifickým záťažiam, či už regulačným, alebo iným.
- (6) Toto nariadenie je zamerané na dobudovanie jednotného trhu s elektronickými komunikáciami prostredníctvom opatrení vykonávaných pozdĺž troch širokých, vzájomne prepojených osí. Po prvé, malo by zabezpečiť slobodu poskytovať elektronické komunikačné služby cez hranice a siete v rozličných členských štátoch, pričom sa opiera o koncepciu jednotného oprávnenia EÚ, ktoré vytvára podmienky na zabezpečenie väčšej konzistentnosti a predvídateľnosti obsahu a vykonávania sektorovo špecifickej regulácie v celej Únii. Po druhé, je potrebné za oveľa konvergentnejších podmienok umožniť prístup k vstupom podstatným pre cezhraničné poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb, a to nielen v prípade bezdrôtových širokopásmových komunikácií, pre ktoré je kľúčové licencované aj nelicencované frekvenčné spektrum, ale aj v prípade prepojitelnosti pomocou pevnej linky. Po tretie, v záujme zosúladenia podmienok podnikania a budovania dôvery občanov v digitálny svet by sa v tomto nariadení mali harmonizovať pravidlá na ochranu koncových používateľov, najmä spotrebiteľov. Spolu s pravidlami týkajúcimi sa prístupu k online obsahu, aplikáciám a službám a riadenia prevádzky, ktoré nielen

chránia koncových používateľov, ale zároveň zabezpečujú nepretržité fungovanie ekosystému internetu ako motora inovácií, sem patria pravidlá nediskriminácie, poskytovania zmluvných informácií, ukončenia zmluvy a zmeny poskytovateľa. Ďalšie reformy v oblasti roamingu by navyše mali koncovým používateľom poskytnúť istotu, že môžu zostať pripojení, aj keď cestujú v rámci Únie, a mali by sa postupne stať hnacou silou zblížovania cien a ostatných podmienok v Únii.

- (7) Toto nariadenie by preto malo doplniť existujúci regulačný rámec Únie (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES¹⁴, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES¹⁵, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES¹⁶, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES¹⁷, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES¹⁸, smernica Komisie 2002/77/ES¹⁹, ako aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1211/2009²⁰, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 531/2012²¹ a rozhodnutie Európskeho parlamentu č. 243/2012/EÚ²²) a príslušné vnútroštátne právne predpisy prijaté v súlade s právnymi predpismi Únie stanovením špecifických práv a povinností tak pre poskytovateľov elektronických komunikácií, ako aj pre koncových používateľov, a to tak, že sa vykonajú logicky vyplývajúce zmeny platných smerníc a nariadenia (EÚ) č. 531/2012 s cieľom zabezpečiť väčšiu konvergenciu a zaviesť niekoľko podstatných zmien, ktoré zodpovedajú požiadavke jednotného trhu viac zameraného na hospodársku súťaž.
- (8) Opatrenia stanovené v tomto nariadení dodržiavajú zásadu technologickej neutrality, to znamená, že ani nenariaďujú používanie určitého druhu technológie, ani nediskriminujú v prospech určitého druhu technológie.
- (9) Poskytovanie cezhraničných elektronických komunikácií ešte stále podlieha väčšiemu zaťaženiu než služby poskytované v rámci vnútroštátnych hraníc. Cezhraniční poskytovatelia predovšetkým ešte stále majú oznamovaciu povinnosť v jednotlivých hostiteľských členských štátoch a musia v nich platiť poplatky. Držitelia jednotného oprávnenia EÚ by mali podliehať systému jednotného oznámenia v tom členskom štáte, kde majú hlavné miesto podnikania (domovský členský štát), čo zníži administratívnu záťaž cezhraničných prevádzkovateľov. Jednotné oprávnenie EÚ by

¹⁴ Smernica 2002/19/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení (prístupová smernica) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 7).

¹⁵ Smernica 2002/20/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby (smernica o povolení) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 21).

¹⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33).

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 51).

¹⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37).

¹⁹ Smernica Komisie 2002/77/ES zo 16. septembra 2002 o hospodárskej súťaži na trhoch elektronických komunikačných sietí a služieb (Ú. v. ES L 249, 17.9.2002, s. 21).

²⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1211/2009 z 25. novembra 2009, ktorým sa zriaďuje Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) a jeho úrad (Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 1).

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 531/2012 z 13. júna 2012 o roamingu vo verejných mobilných komunikačných sieťach v rámci Únie (Ú. v. EÚ L 172, 30.6.2012, s. 10).

²² Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 243/2012/EÚ zo 14. marca 2012, ktorým sa zriaďuje viacročný program politiky rádiového frekvenčného spektra (Ú. v. EÚ L 81, 21.3.2012, s. 7).

sa malo vzťahovať na akýkoľvek podnik, ktorý poskytuje alebo plánuje poskytovať elektronické komunikačné služby a siete vo viac než jednom členskom štáte, a malo by ho oprávňovať na využívanie práv spojených so slobodou poskytovať elektronické komunikačné služby a siete v súlade s týmto nariadením v ktoromkoľvek členskom štáte. Jednotné oprávnenie EÚ, ktoré vymedzuje právny rámec, ktorý sa vzťahuje na prevádzkovateľov elektronických komunikácií poskytujúcich služby vo viacerých členských štátoch na základe všeobecného oprávnenia v domovskom členskom štáte, by malo zaistiť účinnosť slobody poskytovať elektronické komunikačné služby a siete v celej Únii.

- (10) Poskytovanie elektronických komunikačných služieb alebo sietí cez hranice môže mať rôzne formy v závislosti od niekoľkých faktorov, ako je napríklad druh poskytovanej siete alebo poskytovaných služieb, rozsah nevyhnutnej fyzickej infraštruktúry alebo počet účastníkov v rôznych členských štátoch. Zámer poskytovať elektronické komunikačné služby cez hranice alebo prevádzkovať elektronickú komunikačnú sieť vo viac než jednom členskom štáte sa môže preukázať prostredníctvom činností, akými sú napríklad rokovania o dohodách o prístupe k sieťam v danom členskom štáte alebo predaj cez internetovú lokalitu v jazyku cieľového členského štátu.
- (11) Bez ohľadu na rozhodnutie poskytovateľa, ako bude prevádzkovať elektronické komunikačné siete alebo poskytovať elektronické komunikačné služby cez hranice, regulačný režim vzťahujúci sa na európskych poskytovateľov elektronických komunikácií by mal byť neutrálny vzhľadom na obchodné rozhodnutia, ktoré sú základom organizácie funkcií a činností v členských štátoch. Preto by sa bez ohľadu na organizačnú štruktúru podniku mal za domovský členský štát európskeho poskytovateľa elektronických komunikácií pokladať ten členský štát, kde sa prijímajú strategické rozhodnutia týkajúce sa poskytovania elektronických komunikačných sietí alebo služieb.
- (12) Jednotné oprávnenie EÚ by sa malo zakladať na všeobecnom oprávnení v domovskom členskom štáte. Nemalo by podliehať podmienkam, ktoré sú už platné na základe iných existujúcich vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré nie sú špecifické pre odvetvie elektronických komunikácií. Na poskytovateľov európskych elektronických komunikácií by sa okrem toho mali uplatňovať aj ustanovenia tohto nariadenia a nariadenia (EÚ) č. 531/2012.
- (13) Väčšina sektorovo špecifických podmienok, ako napríklad podmienky týkajúce sa prístupu k sieťam alebo ich bezpečnosti a integrity či prístupu k tiesňovým službám, je úzko prepojená s miestom, kde sa nachádza takáto sieť alebo poskytuje táto služba. V dôsledku toho môže európsky poskytovateľ elektronických komunikácií podliehať podmienkam platným v členských štátoch, v ktorých pôsobí, pokiaľ sa v tomto nariadení nestanovuje inak.
- (14) Ak členské štáty vyžadujú od príslušného sektora príspevok na účely financovania záväzkov univerzálnej služby a na správne náklady národných regulačných orgánov, kritériá a postupy stanovenia príspevkov by mali byť vzhľadom na európskych poskytovateľov elektronických komunikácií primerané a nediskriminačné, aby neboli prekážkou pre vstup na cezhraničný trh, a to najmä v prípade nových účastníkov a menších prevádzkovateľov. Preto by v príspevkoch jednotlivých podnikov mal byť zohľadnený podiel prispievateľa na trhu z hľadiska obratu uskutočneného v príslušnom členskom štáte a na príspevky by sa mala uplatňovať hranica *de minimis*.
- (15) Je potrebné zabezpečiť, aby za podobných okolností nedochádzalo k diskriminácii pri zaobchádzaní s ktorýmkoľvek európskym poskytovateľom elektronických

komunikácií zo strany rôznych členských štátov a aby sa v rámci jednotného trhu uplatňovala jednotná regulačná prax, najmä pokiaľ ide o opatrenia patriace do rozsahu pôsobnosti článkov 15 alebo 16 smernice 2002/21/ES alebo článkov 5 alebo 8 smernice 2002/19/ES. S cieľom umožniť väčšiu integráciu multiteritoriálneho pôsobenia by preto európski poskytovatelia elektronických komunikácií mali mať právo na rovnaké zaobchádzanie zo strany rôznych členských štátov v objektívne rovnocenných situáciách. Ďalej by v takýchto prípadoch mali existovať osobitné postupy na úrovni Únie na preskúmanie návrhov rozhodnutí o nápravných opatreniach v zmysle článku 7a smernice 2002/21/ES, aby sa predišlo neodôvodnenej nesúrodosti povinností, ktoré sa vzťahujú na európskych poskytovateľov elektronických komunikácií v rôznych členských štátoch.

- (16) Medzi domovským a ktorýmkoľvek hostiteľským členským štátom európskych poskytovateľov elektronických komunikácií by malo dôjsť k rozdeleniu regulačných a dozorných právomocí s cieľom znížiť prekážky vstupu na trh a zároveň zabezpečiť riadne presadzovanie dodržiavania príslušných podmienok pri poskytovaní elektronických komunikačných služieb a sietí týmito poskytovateľmi. Preto, hoci každý národný regulačný orgán by mal dohliadať na dodržiavanie podmienok, ktoré sa uplatňujú na jeho území v súlade s právnymi predpismi Únie, a to aj za použitia sankcií a predbežných opatrení, iba národný regulačný orgán v domovskom členskom štáte by mal mať oprávnenie na pozastavenie alebo odobratie práv európskeho poskytovateľa elektronických komunikácií poskytovať elektronické komunikačné siete a služby v celej Únii alebo v jej časti.
- (17) Rádiové frekvenčné spektrum je verejným statkom a základným zdrojom pre vnútorný trh s mobilnými, bezdrôtovými širokopásmovými a satelitnými komunikáciami v Únii. Rozvoj širokopásmových bezdrôtových komunikácií prispieva k realizácii Digitálnej agendy pre Európu a najmä cieľa do roku 2020 zabezpečiť prístup k širokopásmovému pripojeniu s rýchlosťou minimálne 30 Mbps pre všetkých občanov Únie a vybaviť Úniu maximálnou možnou rýchlosťou a kapacitou širokopásmového pripojenia. Únia však zaostáva za ostatnými hlavnými svetovými regiónmi, teda Severnou Amerikou, Afrikou a časťami Ázie, pokiaľ ide o zavádzanie a rozšírenie najnovšej generácie bezdrôtových širokopásmových technológií, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie týchto politických cieľov. Viac ako polovica členských štátov požiadala o výnimku alebo v termíne stanovenom v rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady č. 243/2012/EÚ, ktorým sa zriaďuje viacročný program politiky rádiového frekvenčného spektra²³, nestihla udeliť oprávnenia a sprístupniť pásmo 800 MHz pre bezdrôtové širokopásmové komunikácie a tento nekoordinovaný proces je dôkazom naliehavosti zásahov dokonca v rámci súčasného programu politiky rádiového frekvenčného spektra. Opatrenia Únie na harmonizáciu podmienok dostupnosti a efektívneho využívania rádiového frekvenčného spektra pre bezdrôtové širokopásmové komunikácie v súlade s rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady 676/2002/ES²⁴ neboli na riešenie tohto problému dostatočné.
- (18) Uplatňovanie rozličných vnútroštátnych politík vedie k nekonzistentnosti a fragmentácii vnútorného trhu, ktorá bráni zavádzaniu celoeurópskych služieb

²³ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady 243/2012/EÚ zo 14. marca 2012, ktorým sa zriaďuje viacročný program politiky rádiového frekvenčného spektra, Ú. v. EÚ L 81, 21.3.2012.

²⁴ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady 676/2002/ES zo 7. marca 2002 o regulačnom rámci pre politiku rádiového frekvenčného spektra v Európskom spoločenstve (rozhodnutie o rádiovom frekvenčnom spektre) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 1).

a dobudovaniu vnútorného trhu s bezdrôtovými širokopásmovými komunikáciami. Predovšetkým môže vytvoriť nerovnaké podmienky pre prístup k takýmto službám, obmedzovať hospodársku súťaž medzi podnikmi so sídlom v rôznych členských štátoch a potláčať investície do vyspelejších sietí a technológií a vznik inovačných služieb, čím môže pripraviť občanov a podniky o možnosť využívať všadeprítomné integrované služby vysokej kvality a prevádzkovateľov bezdrôtového širokopásmového prístupu o zvýšenie efektívnosti vďaka rozsiahlym činnostiam s hlbšou integráciou. Preto by rozvoj pokrytia celej Únie vyspelými bezdrôtovými širokopásmovými komunikačnými službami so širokou integráciou mal byť sprevádzaný opatreniami na úrovni Únie týkajúcimi sa určitých aspektov pridelovania rádiového frekvenčného spektra. Členským štátom by sa zároveň malo ponechať právo prijímať opatrenia na organizáciu svojho rádiového frekvenčného spektra na účely verejného poriadku, verejnej bezpečnosti a obrany.

- (19) Poskytovatelia elektronických komunikačných služieb vrátane mobilných operátorov alebo konzorcií takýchto operátorov by mali byť schopní spoločne organizovať efektívne a cenovo dostupné pokrytie obrovskej časti územia Únie prinášajúce dlhodobý úžitok pre koncových používateľov, a teda využívať rádiové frekvenčné spektrum v niekoľkých členských štátoch, v ktorých sú podobné podmienky, postupy, náklady, lehoty a trvanie platnosti práv v harmonizovaných pásmach, a to v podobe balíkov doplnkového rádiového frekvenčného spektra, ako sú napríklad kombinácie nižších a vyšších frekvencií na pokrytie husto a menej husto obývaných oblastí. Iniciatívy v prospech väčšej koordinácie a konzistentnosti by takisto zlepšili predvídateľnosť investičného prostredia sietí. Takúto predvídateľnosť by výrazne podporila jasná politika v prospech dlhodobej platnosti práv na využívanie zdrojov v súvislosti s rádiovým frekvenčným spektrom bez toho, aby bol dotknutý charakter platnosti takýchto práv v niektorých členských štátoch na dobu neurčitú, pričom takáto politika by bola spojená s jednoznačnými podmienkami prevodu, prenájmu alebo spoločného využívania častí alebo celého frekvenčného spektra, na ktoré sa takéto individuálne právo na využívanie zdrojov vzťahuje.
- (20) Mala by sa zlepšiť koordinácia a konzistentnosť práv na využívanie rádiového frekvenčného spektra, a to aspoň v prípade pásiem, ktoré boli harmonizované pre bezdrôtové pevné, prenosné a mobilné širokopásmové komunikácie. Sem patria pásma určené na úrovni Medzinárodnej telekomunikačnej únie pre pokročilé systémy medzinárodnej mobilnej telekomunikácie (IMT), ako aj pásma používané v rádiových miestnych počítačových sieťach (RLAN), napríklad pásma 2,4 GHz a 5 GHz. Zahrnuté by mali byť rovnako aj pásma, ktoré môžu byť harmonizované pre bezdrôtové širokopásmové komunikácie v budúcnosti, ako sa predpokladá v článku 3 písm. b) programu politiky rádiového frekvenčného spektra a v stanovisku skupiny pre politiku rádiového frekvenčného spektra pod názvom Strategické výzvy, ktorým čelí Európa pri riešení rastúceho dopytu po rádiovom frekvenčnom spektre pre bezdrôtové širokopásmové pripojenie prijatom 13. júna 2013, ako napríklad v blízkej budúcnosti pásma 700 MHz, 1,5 GHz a 3,8 – 4,2 GHz.
- (21) Konzistentnosť medzi rôznymi vnútroštátnymi postupmi pridelovania rádiového frekvenčného spektra by sa posilnila explicitnejšími ustanoveniami týkajúcimi sa kritérií relevantných pre načasovanie postupov udeľovania oprávnení, obdobia, na ktoré sú práva udelené, poplatkov a spôsobov ich platby, povinností v súvislosti s kapacitou a pokrytím, vymedzenia rozsahu rádiového frekvenčného spektra a blokov frekvenčného spektra, ktoré podliehajú postupu udeľovania, požiadaviek na objektívnu

hranicu na podporu účinnej hospodárskej súťaže, podmienok pre obchodovateľnosť práv na využívanie zdrojov vrátane podmienok ich spoločného využívania.

- (22) Obmedzenie bremena poplatkov na mieru, akú si vyžaduje optimálne spravovanie rádiového frekvenčného spektra, a zabezpečenie rovnováhy medzi okamžitými platbami a pravidelnými poplatkami by podporilo investície do infraštruktúry a zavádzanie technológií, ako aj prenesenie sprievodných nákladových výhod na koncových používateľov.
- (23) Väčšie zosúladenie prideľovania rádiového frekvenčného spektra a následného zavádzania bezdrôtového širokopásmového pripojenia v celej Únii by malo podporiť dosiahnutie úspor z rozsahu v súvisiacich odvetviach, napríklad v prípade sieťových zariadení a koncových zariadení. Tieto odvetvia by zasa vo väčšej miere než doposiaľ mohli zohľadňovať iniciatívy a politiky Únie týkajúce sa využívania rádiového frekvenčného spektra. Preto by sa mal zaviesť postup harmonizácie časových harmonogramov udeľovania práv na využívanie zdrojov v takýchto pásmach a minimálne alebo bežné trvanie ich platnosti.
- (24) Pokiaľ ide o ostatné hlavné a podstatné podmienky, ktoré môžu byť spojené s právami na využívanie rádiového frekvenčného spektra pre bezdrôtové širokopásmové pripojenie, konvergentné uplatňovanie regulačných zásad a kritérií stanovených v tomto nariadení jednotlivými členskými štátmi by bolo podporené prostredníctvom koordinačného mechanizmu, ktorý by Komisii a príslušným orgánom ostatných členských štátov poskytoval príležitosť vopred pripomienkovať postup udeľovania práv na využívanie zdrojov v danom členskom štáte a Komisii by po zohľadnení názorov členských štátov umožňoval zabrániť vykonaniu akéhokoľvek návrhu, v prípade ktorého by sa javilo, že je v rozpore s právnymi predpismi Únie.
- (25) Vzhľadom na obrovský nárast dopytu po rádiovom frekvenčnom spektre pre bezdrôtové širokopásmové pripojenie by sa mali podporovať riešenia pre alternatívny spektrálne účinný prístup k bezdrôtovému širokopásmovému pripojeniu. Sem patrí používanie systémov bezdrôtového prístupu s nízkym výkonom a malým prevádzkovým rozsahom, ako sú napríklad tzv. „hotspoty“ rádiových miestnych počítačových sietí (RLAN, známe aj ako „Wi-Fi“), ako aj siete malých bunkových prístupových bodov s nízkym výkonom (nazývané aj femtobunky, pikobunky alebo metrobunky).
- (26) Doplnkové systémy bezdrôtového prístupu, ako napríklad RLAN, najmä verejne prístupné prístupové body RLAN, v čoraz väčšej miere umožňujú koncovým používateľom prístup k internetu a mobilným operátorom presmerovanie mobilnej prevádzky, pričom využívajú harmonizované zdroje rádiového frekvenčného spektra bez nutnosti udelenia individuálneho oprávnenia alebo práva na využívanie rádiového frekvenčného spektra.
- (27) Väčšinu prístupových bodov RLAN doteraz používali súkromní používatelia ako miestne bezdrôtové rozšírenie svojho pevného širokopásmového pripojenia. Ak sa koncoví používatelia v rámci limitov svojich vlastných predplatených internetových služieb rozhodnú, že budú prístup k svojej sieti RLAN využívať spoločne s inými, dostupnosť veľkého počtu takýchto prístupových bodov, najmä v husto osídlených oblastiach, by mala maximalizovať bezdrôtovú dátovú kapacitu prostredníctvom opätovného využívania rádiového frekvenčného spektra a vytvoriť nákladovo efektívnu doplnkovú bezdrôtovú širokopásmovú infraštruktúru prístupnú ďalším koncovým používateľom. Preto by sa mali odstrániť alebo zamedziť zbytočné obmedzenia pre koncových používateľov pri spoločnom využívaní prístupu k ich

vlastným prístupovým bodom k sieťam RLAN s inými koncovými používateľmi alebo pri pripájaní sa k takýmto prístupovým bodom.

- (28) Ďalej by sa mali odstrániť aj zbytočné obmedzenia pri rozmiestňovaní a prepájaní prístupových bodov RLAN. Verejné orgány alebo poskytovatelia verejných služieb v čoraz väčšej miere využívajú prístupové body RLAN vo svojich priestoroch na vlastné účely, napríklad ich poskytujú na používanie svojim zamestnancom, na výraznejšie uľahčenie nákladovo efektívneho miestneho prístupu občanov k službám elektronickej verejnej správy alebo na podporu poskytovania inteligentných verejných služieb s informáciami v reálnom čase ako napríklad v prípade verejnej dopravy alebo riadenia dopravy. Tieto orgány by takisto mohli poskytnúť prístup k týmto prístupovým bodom občanom vo všeobecnosti ako doplnkovú službu k službám poskytovaným verejnosti v týchto priestoroch a mali by byť schopné tak urobiť v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže a verejného obstarávania. Umožnenie miestneho prístupu k elektronickým komunikačným sieťam vo vnútri alebo v okolí súkromného majetku alebo ohraničeného verejného priestranstva ako doplnkovej služby k inej činnosti, ktorá nie je závislá od takéhoto prístupu, ako napríklad hotspoty RLAN, ktoré sú k dispozícii zákazníkom využívajúcim iné komerčné činnosti alebo širokej verejnosti v tomto priestore, by takéhoto poskytovateľa nemalo kvalifikovať ako poskytovateľa elektronických komunikácií.
- (29) Bezdrôtové prístupové body s malým dosahom a nízkym výkonom sú veľmi malé a nenápadné zariadenia podobné domácim Wi-Fi smerovačom, ktorých technické vlastnosti by mali byť špecifikované na úrovni Únie, aby mohli byť bez neprimeraných obmedzení z hľadiska individuálnych stavebných alebo iných povolení zavádzané a využívané v rôznych miestnych podmienkach v súlade so všeobecným oprávnením. Primeranosť opatrení, v ktorých sa špecifikujú technické vlastnosti na takéto využívanie, aby bolo možné uplatniť všeobecné oprávnenie, by sa mala zaistiť prostredníctvom stanovenia vlastností, ktoré sú podstatne prísnejšie než platné maximálne hranice stanovené v opatreniach Únie, pokiaľ ide o parametre, ako je napríklad výkon.
- (30) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby spravovanie rádiového frekvenčného spektra na vnútroštátnej úrovni nebránilo iným členským štátom vo využívaní rádiového frekvenčného spektra, na ktoré majú nárok, alebo v plnení ich povinností v súvislosti s pásmami, ktorých využívanie je harmonizované na úrovni Únie. Vychádzajúc zo súčasných činností skupiny pre politiku rádiového frekvenčného spektra je potrebné zaviesť koordinačný mechanizmus na zabezpečenie toho, aby mal každý členský štát rovnocenný prístup k rádiovému frekvenčnému spektru a aby výsledky koordinácie boli konzistentné a vynútiteľné.
- (31) Skúsenosti s vykonávaním regulačného rámca Únie naznačujú, že súčasné ustanovenia, ktoré vyžadujú konzistentné uplatňovanie regulačných opatrení spolu s cieľom prispieť k rozvoju vnútorného trhu, nevytvorili dostatočnú motiváciu na konštrukciu prístupových produktov na základe harmonizovaných noriem a procesov, najmä vo vzťahu k pevným sieťam. Prevádzkovatelia, ktorí pôsobia v rôznych členských štátoch, majú ťažkosti so získavaním prístupových vstupov s primeranou úrovňou kvality a interoperability sietí a služieb a ak sú takéto vstupy k dispozícii, vykazujú rozdielne technické vlastnosti. To zvyšuje náklady a predstavuje prekážku cezhraničného poskytovania služieb.
- (32) Integrácia jednotného trhu s elektronickými komunikáciami by sa urýchlila, ak by sa vytvoril rámec na vymedzenie určitých kľúčových európskych virtuálnych produktov,

ktoré sú obzvlášť dôležité pre poskytovateľov elektronických komunikačných služieb na to, aby mohli poskytovať cezhraničné služby, a na prijatie spoločnej stratégie celej Únie v prostredí, kde sa čoraz viac presadzuje infraštruktúra založená výlučne na IP. Táto stratégia by vychádzala z kľúčových parametrov a minimálnych vlastností.

- (33) Mali by sa riešiť prevádzkové potreby zabezpečované pomocou rôznych virtuálnych produktov. Európske produkty virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu by mali byť dostupné v prípadoch, v ktorých sa od prevádzkovateľa s významným vplyvom na trhu podľa podmienok rámcovej smernice a prístupovej smernice požaduje za regulovaných podmienok poskytovať prístup k špecifickému prístupovému bodu v jeho sieti. Po prvé, efektívny vstup na trh za hranicami by mal byť uľahčený vďaka harmonizovaným produktom, ktoré cezhraničným poskytovateľom umožnia počiatočné poskytovanie služieb ich koncovým zákazníkom bez omeškania a v predvídateľnej a dostatočnej kvalite, a to vrátane služieb pre podnikových zákazníkov s viacerými sídlami v rôznych členských štátoch, ak by to bolo nevyhnutné a primerané podľa analýzy trhu. Tieto harmonizované produkty by mali byť dostupné počas dostatočne dlhého obdobia s cieľom umožniť záujemcom o prístup a poskytovateľom plánovanie strednodobých a dlhodobých investícií.
- (34) Po druhé, sofistikované produkty virtuálneho prístupu, ktoré si vyžadujú vyššiu úroveň investícií zo strany záujemcov o prístup a umožnia im zvýšiť úroveň kontroly a diferenciácie, a to najmä poskytovaním prístupu bližšie k miestnej úrovni, sú kľúčové pre vytvorenie podmienok pre udržateľnú hospodársku súťaž na celom vnútornom trhu. S cieľom uľahčiť cezhraničné investície by preto aj tieto kľúčové veľkoobchodné produkty prístupu k prístupovým sieťam novej generácie mali byť harmonizované. Takéto produkty virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu by mali byť navrhnuté tak, aby mali funkcie rovnocenné s fyzickým uvoľneným prístupom, s cieľom rozšíriť rozsah možných veľkoobchodných nápravných opatrení, ktoré by národné regulačné orgány mohli zvažovať v rámci posudzovania proporcionality podľa smernice 2002/19/ES.
- (35) Po tretie, takisto je potrebné harmonizovať veľkoobchodný prístupový produkt pre ukončujúce segmenty prenajatých okruhov so zdokonalenými rozhraniami v záujme umožnenia cezhraničného poskytovania služieb prepojitelnosti, ktoré sú kritické z hľadiska plnenia úloh, pre najnáročnejších podnikových používateľov.
- (36) V kontexte postupného prechodu na siete založené výlučne na IP je nedostatočná dostupnosť produktov prepojitelnosti založených na IP protokole pre rôzne triedy služieb so zaistenou kvalitou, ktoré umožňujú komunikačné cesty naprieč sieťovými doménami a cez hranice sietí, a to v rámci členských štátov a aj medzi nimi, prekážkou rozvoja aplikácií, ktoré sú založené na prístupe k iným sieťam, a tak obmedzuje technologické inovácie. Okrem toho táto situácia bráni tomu, aby sa vo väčšom rozsahu rozšírili výhody, ktoré sú spojené s riadením a poskytovaním sietí a produktov prepojitelnosti založených na IP so zaistenou úrovňou kvality služieb, najmä zvýšená bezpečnosť, spoľahlivosť a flexibilita, nákladová efektívnosť a rýchlejšie poskytovanie, ktoré sú prínosom pre prevádzkovateľov sietí, poskytovateľov služieb aj koncových používateľov. Preto je potrebný harmonizovaný prístup k navrhovaniu a dostupnosti týchto produktov, a to na základe rozumných podmienok, ktoré by prípadne zahŕňali aj možnosť vzájomných dodávok dotknutých podnikov v oblasti elektronických komunikácií.
- (37) Národné regulačné orgány by pri posudzovaní najvhodnejších nápravných opatrení v oblasti prístupu k sieťam prevádzkovateľov identifikovaných ako podniky

s významným vplyvom na trhu mali zohľadniť zavedenie európskych produktov virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu podľa tohto nariadenia, pričom by mali zabrániť nadmernej regulácii prostredníctvom zbytočnej multiplikácie veľkoobchodných prístupových produktov, či už uloženej na základe analýzy trhu alebo stanovenej za iných podmienok. Zavedenie európskeho produktu virtuálneho prístupu by predovšetkým samo osebe nemalo viesť k zvýšeniu počtu regulovaných prístupových produktov uložených danému prevádzkovateľovi. Navyše, potreba, aby národné regulačné orgány po prijatí tohto nariadenia posudzovali, či by namiesto platných nápravných opatrení pre veľkoobchodný prístup mal byť uložený európsky produkt virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu, a aby posudzovali primeranosť uloženia európskeho produktu virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu v rámci budúcich preskúmaní trhu, ak zistia významný vplyv na trhu, by nemala mať vplyv na ich zodpovednosť pri identifikácii najvhodnejšieho a najprimeranejšieho nápravného opatrenia na riešenie zisteného problému v oblasti hospodárskej súťaže v súlade s článkom 16 smernice 2002/21/ES.

- (38) V záujme predvídateľnosti regulácie by sa v právnych predpisoch mali odzrkadliť aj kľúčové prvky vyvíjajúcej sa rozhodovacej praxe podľa súčasného právneho rámca, ktoré ovplyvňujú podmienky, za ktorých sa veľkoobchodné prístupové produkty vrátane európskych produktov virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu sprístupňujú pre siete novej generácie. Mali by zahŕňať ustanovenia odrážajúce význam vzťahu medzi konkurenčnými obmedzeniami vyplývajúcimi z alternatívnych pevných a bezdrôtových infraštruktúr, účinnými zárukami nediskriminačného prístupu a existujúcou úrovňou hospodárskej súťaže, pokiaľ ide o cenu, výber a kvalitu na maloobchodnej úrovni, pre analýzu veľkoobchodných trhov s prístupom a najmä nevyhnutnosti cenových kontrol týkajúcich sa takéhoto prístupu k prístupovým sieťam novej generácie. Aspekt ceny, výberu a kvality na maloobchodnej úrovni v konečnom dôsledku určí výhody pre koncových používateľov. Napríklad pri vykonávaní individuálneho posudzovania podľa článku 16 smernice 2002/21/ES a bez toho, aby bolo dotknuté posúdenie významnej trhovej sily a uplatňovanie pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže, národné regulačné orgány môžu usúdiť, že za existencie dvoch pevných prístupových sietí novej generácie sú trhové podmienky dostatočne konkurenčné na to, aby mohli podnecovať modernizáciu sietí a rozvíjať sa smerom k poskytovaniu ultrarýchlych služieb, čo je dôležitým parametrom maloobchodnej hospodárskej súťaže.
- (39) Očakáva sa, že intenzívnejšia hospodárska súťaž na jednotnom trhu bude mať za následok postupné zníženie sektorovo špecifickej regulácie na základe analýzy trhu. Jedným z výsledkov budovania jednotného trhu by mala byť väčšia tendencia smerom k účinnej hospodárskej súťaži na relevantných trhoch s tým, že uplatňovanie právnych predpisov na ochranu hospodárskej súťaže *ex post* sa v čoraz väčšej miere považuje za dostatočné na zabezpečenie fungovania trhu. S cieľom zabezpečiť právnu jednoznačnosť a predvídateľnosť cezhraničných regulačných prístupov by mali byť stanovené jasné a záväzné kritériá, ako posúdiť, či daný trh ešte opodstatňuje ukladanie regulačných povinností *ex-ante* z dôvodu pretrvávania prekážok a perspektív hospodárskej súťaže, najmä hospodárskej súťaže, ktorá je založená na infraštruktúre, a podmienky hospodárskej súťaže na maloobchodnej úrovni týkajúce sa parametrov, ako je napríklad cena, výber a kvalita, ktoré sú v konečnom dôsledku tým, čo je relevantné pre koncových používateľov a celosvetovú konkurencieschopnosť hospodárstva EÚ. To by malo byť východiskom pre následné revízie zoznamu trhov podliehajúcich regulácii *ex ante* a pomôcť národným regulačným orgánom zamerať sa konvergentným spôsobom na tie oblasti, kde hospodárska súťaž ešte nie je účinná.

Vytvorenie skutočného jednotného trhu s elektronickými komunikáciami okrem toho môže ovplyvniť geografický dosah trhov, pokiaľ ide o sektorovo špecifickú reguláciu založenú na zásadách hospodárskej súťaže, ako aj o uplatnenie samotných právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže.

- (40) Rozdiely vo vykonávaní sektorovo špecifických pravidiel ochrany koncových používateľov na vnútroštátnej úrovni vytvárajú zásadné prekážky pre jednotný digitálny trh, najmä vo forme zvýšených nákladov na dodržiavanie predpisov pre poskytovateľov elektronických komunikácií pre verejnosť, ktorí chcú ponúkať služby vo viacerých členských štátoch. Fragmentácia a neistota, pokiaľ ide o úroveň ochrany v rôznych členských štátoch okrem toho podkopáva dôveru koncových používateľov a odrádza ich od nákupu elektronických komunikačných služieb v zahraničí. V záujme dosiahnutia cieľa Únie odstrániť prekážky na vnútornom trhu je nevyhnutné nahradiť existujúce rozdielne vnútroštátne právne opatrenia jediným a plne harmonizovaným súborom sektorovo špecifických pravidiel, ktoré vytvoria vysokú spoločnú úroveň ochrany koncových používateľov. Takáto úplná harmonizácia právnych predpisov by nemala brániť poskytovateľom elektronických komunikácií pre verejnosť ponúkať koncovým používateľom zmluvné podmienky s ešte vyššou úrovňou ochrany.
- (41) Keďže toto nariadenie harmonizuje len určité sektorovo špecifické pravidlá, nemali by ním byť dotknuté všeobecné pravidlá ochrany spotrebiteľov, ako sa stanovujú v aktoch Únie a vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktoré ich vykonávajú.
- (42) Ustanovenia v kapitolách 4 a 5 tohto nariadenia, ktoré sa vzťahujú na koncových používateľov, by sa mali uplatňovať nielen na spotrebiteľov, ale aj na iné kategórie koncových používateľov, najmä na mikropodniky. Koncoví používatelia, ktorí nie sú spotrebiteľmi, by na svoju individuálnu žiadosť mali mať možnosť dohodnúť sa v rámci individuálnej zmluvy na odchýlkach od určitých ustanovení.
- (43) Dobudovanie jednotného trhu s elektronickými komunikáciami si vyžaduje aj odstránenie prekážok pre koncových používateľov pri prístupe k elektronickým komunikačným službám v celej Únii. Verejné orgány by preto nemali vytvárať ani udržiavať prekážky pri cezhraničnom nákupe takýchto služieb. Poskytovatelia elektronických komunikácií pre verejnosť by nemali odmietnuť alebo obmedziť prístup koncových používateľov alebo ich diskriminovať na základe ich štátnej príslušnosti alebo členského štátu bydliska. Diferenciácia by však mala byť možná na základe objektívne odôvodnených rozdielov v nákladoch, rizikách a trhových podmienkach, akými sú rozdiely v dopyte a cenová politika konkurentov.
- (44) Medzi domácimi hlasovými a SMS komunikáciami a komunikáciami, ktoré končia v inom členskom štáte, naďalej pretrvávajú veľmi výrazné cenové rozdiely, a to ako pri pevných, tak pri mobilných komunikáciách. Zatiaľ čo existujú podstatné rozdiely medzi krajinami, prevádzkovateľmi a tarifnými balíkmi, ako aj medzi mobilnými a pevnými službami, táto situácia naďalej znevýhodňuje zraniteľnejšie skupiny zákazníkov a vytvárajú sa tak prekážky plynulej komunikácie v rámci Únie. Dochádza k tomu napriek veľmi výraznému zníženiu a konvergencii poplatkov za ukončenie v absolútnom vyjadrení v rozličných členských štátoch a napriek nízkym cenám na tranzitných trhoch. Okrem toho prechod na prostredie elektronických komunikácií, ktoré je úplne závislé od IP, by mal v náležitom čase priniesť dodatočné zníženie nákladov. Akékoľvek značné rozdiely v maloobchodných tarifách medzi domácimi pevnými diaľkovými komunikáciami, ktoré sú iné než komunikácie uskutočnené v rámci jednej miestnej lokality označenej kódom zemepisnej oblasti v národnom pláne číslovania, a pevnými komunikáciami, ktoré končia v inom členskom štáte, by sa preto

mali odôvodňovať na základe objektívnych kritérií. Maloobchodné tarify za medzinárodné mobilné komunikácie by nemali v prípade regulovaných roamingových hovorov prevyšovať eurotarify za hovory a v prípade regulovaných roamingových SMS správ eurotarify za SMS správy stanovené v nariadení (EÚ) č. 531/2012, pokiaľ nie sú odôvodnené na základe objektívnych kritérií. Takéto kritériá môžu zahŕňať dodatočné náklady a prijateľnú súvisiacu maržu. Ďalšie objektívne faktory môžu zahŕňať rozdiely v súvisiacej pružnosti cien a jednoduchej dostupnosti alternatívnych taríf pre všetkých koncových používateľov od poskytovateľov elektronických komunikácií verejnosti, ktorí ponúkajú cezhraničné komunikácie v rámci Únie za malý alebo žiadny dodatočný poplatok, alebo jednoduchej dostupnosti služieb informačnej spoločnosti s porovnateľnými funkciami pod podmienkou, že poskytovatelia svojich koncových používateľov aktívne informujú o takýchto možnostiach.

- (45) Internet sa za posledné desaťročia rozvinul na otvorenú platformu pre inováciu s malými prekážkami prístupu pre koncových používateľov, poskytovateľov obsahu a aplikácií a poskytovateľov internetových služieb. Existujúci regulačný rámec je zameraný na podporu možnosti koncových používateľov získať prístup k informáciám a šíriť ich alebo prevádzkovať aplikácie a služby podľa vlastného výberu. Nedávno však správa Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) o postupoch riadenia prevádzky uverejnená v máji 2012 a štúdia o fungovaní trhu s prístupom na internet a poskytovaním internetu z pohľadu spotrebiteľa, ktorú zadala Výkonná agentúra pre zdravie a spotrebiteľov a ktorá bola uverejnená v decembri 2012, ukázali, že značný počet koncových používateľov je ovplyvnený postupmi riadenia prevádzky, ktoré blokujú alebo spomaľujú konkrétne aplikácie. Tieto tendencie si vyžadujú jasné pravidlá na úrovni Únie, aby sa zachoval otvorený internet a aby nedochádzalo k fragmentácii jednotného trhu v dôsledku opatrení jednotlivých členských štátov.
- (46) Sloboda koncových používateľov získať prístup k informáciám a zákonnému obsahu a šíriť ich, prevádzkovať aplikácie a vyžívať služby podľa vlastného výberu podlieha dodržiavaniu právnych predpisov Únie a zodpovedajúcich vnútroštátnych právnych predpisov. V tomto nariadení sa vymedzujú limity pre akékoľvek obmedzenia tejto slobody poskytovateľmi elektronických komunikácií verejnosti, ale nedotýka sa ostatných právnych predpisov Únie vrátane pravidiel, ktorými sa riadia autorské práva, ani smernice 2000/31/ES.
- (47) V rámci otvoreného internetu by poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti nemali v rámci zmluvne dohodnutých limitov pre objemy dát a rýchlosti služieb prístupu na internet blokovať, spomaľovať, znehodnocovať alebo diskriminovať konkrétne druhy obsahu, aplikácie alebo služby alebo ich špecifické triedy, s výnimkou obmedzeného počtu primeraných opatrení týkajúcich sa riadenia prevádzky. Takéto opatrenia musia byť transparentné, primerané a nediskriminačné. Primerané riadenie prevádzky zahŕňa predchádzanie alebo bránenie vážnym zločinom, ako aj dobrovoľné opatrenia poskytovateľov, ktoré znemožňujú prístup k detskej pornografii a jej šírenie. Minimalizovanie účinkov preťaženia siete by sa malo považovať za primerané, pokiaľ je preťaženie siete iba dočasnou alebo výnimočnou záležitosťou.
- (48) Tarify založené na objeme by sa mali považovať za zlučiteľné so zásadou otvoreného internetu, pokiaľ koncovým používateľom umožňujú zvoliť si tarifu, ktorá zodpovedá ich bežnej spotrebe dát a je založená na transparentných informáciách o podmienkach a dôsledkoch takéhoto výberu. Zároveň by takéto tarify mali poskytovateľom elektronických komunikácií verejnosti umožňovať lepšie prispôsobenie kapacít siete predpokladaným objemom dát. Je dôležité, aby koncoví používatelia boli plne

informovaní pred tým, ako sa rozhodnú pre akékoľvek limity objemu alebo rýchlosti dát a platné tarify, aby mohli priebežne sledovať svoju spotrebu a jednoduchým spôsobom, ak si to želajú, zvýšiť objem dostupných dát.

- (49) Existuje takisto dopyt koncových používateľov po službách a aplikáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú úroveň zaistenej kvality služieb, ktoré ponúkajú poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti alebo poskytovatelia obsahu, aplikácií alebo služieb. Takéto služby môžu zahŕňať okrem iného vysielanie prostredníctvom internetového protokolu (IP-TV), videokonferencie a určité aplikácie v zdravotníctve. Koncoví používatelia by takisto mali mať možnosť slobodne uzatvárať s poskytovateľmi elektronických komunikácií verejnosti alebo poskytovateľmi obsahu, aplikácií alebo služieb zmluvy o poskytovaní špecializovaných služieb so zvýšenou kvalitou služby.
- (50) Ďalej existuje dopyt zo strany poskytovateľov obsahu, aplikácií a služieb, pokiaľ ide o poskytovanie prenosových služieb založených na flexibilných parametroch kvality vrátane nižších úrovni priority pre prevádzku, ktorá nie je časovo limitovaná. Pre poskytovateľov obsahu, aplikácií a služieb je možnosť rokovať o takýchto flexibilných úrovniach kvality služieb s poskytovateľmi elektronických komunikácií verejnosti nevyhnutná, aby mohli poskytovať špecializované služby, a očakáva sa, že bude zohrávať významnú úlohu v rozvoji nových služieb, akými sú napríklad komunikácie medzi strojmi (tzv. *M2M*, *machine-to-machine communication*). Zároveň by takéto opatrenia mali poskytovateľom elektronických komunikácií verejnosti umožňovať lepšiu vyváženosť prevádzky a predchádzanie preťaženiu sietí. Poskytovatelia obsahu, aplikácií a služieb a poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti by preto mali mať možnosť slobodne uzatvárať zmluvy o poskytovaní špecializovaných služieb s vymedzenými úrovňami kvality služby, pod podmienkou, že takéto zmluvy nebudú mať za následok podstatné zhoršenie všeobecnej kvality služieb prístupu na internet.
- (51) Národné regulačné orgány zohrávajú ústrednú úlohu pri zabezpečovaní schopnosti koncových používateľov účinne uplatňovať slobodu využívania prístupu k otvorenému internetu. V záujme toho by národné regulačné orgány mali mať povinnosť sledovať opatrenia a podávať správy a zabezpečovať súlad poskytovateľov elektronických komunikácií verejnosti s predpismi a dostupnosť vysoko kvalitných nediskriminačných služieb prístupu na internet, ktoré nie sú negatívne ovplyvnené špecializovanými službami. Pri posudzovaní možného všeobecného zhoršenia kvality služieb prístupu na internet by národné regulačné orgány mali vziať do úvahy parametre kvality, akými sú parametre času a spoľahlivosti (latencia, chvenie, strata paketov), úrovne a vplyvy preťaženia siete, skutočné rýchlosti v porovnaní s proklamovanými, výkonnosť služieb prístupu na internet v porovnaní so špecializovanými službami, ako aj kvalitu tak, ako je vnímaná koncovými používateľmi. Národné regulačné orgány by sa mali splnomocniť ukladať minimálne požiadavky na kvalitu služieb pre všetkých alebo jednotlivých poskytovateľov elektronických komunikácií verejnosti, ak je to potrebné s cieľom predchádzať všeobecnému zhoršeniu/znižovaniu kvality služieb prístupu na internet.
- (52) Opatrenia na zabezpečenie lepšej transparentnosti a porovnateľnosti cien, taríf a zmluvných podmienok a parametrov kvality služby vrátane parametrov špecifických pre poskytovanie služieb prístupu na internet by mali zvýšiť schopnosť koncových používateľov optimalizovať svoj výber poskytovateľov a v plnej miere tak využívať výhody hospodárskej súťaže.

- (53) Koncovým používateľom by sa mali zodpovedajúcim spôsobom poskytnúť informácie o cene a type ponúkanej služby pred jej zakúpením. Tieto informácie by sa mali takisto poskytovať bezprostredne pred spojením hovoru, keď sa na volanie na konkrétne číslo alebo na službu vzťahujú osobitné cenové podmienky, aké sa uplatňujú napríklad na volania na služby s osobitnou tarifou, ku ktorým sa účtuje prirážka. V prípadoch, keď takáto povinnosť predstavuje pre poskytovateľa služby neúmerne veľkú záťaž vo vzťahu k trvaniu a nákladom na informáciu o tarife v porovnaní s priemerným trvaním hovoru a rizikom spojeným s nákladmi, ktorým je koncový používateľ vystavený, národné regulačné orgány môžu udeliť výnimku. Koncovým používateľom by sa takisto mali poskytnúť informácie o prípadných dodatočných poplatkoch, ktoré sa vzťahujú na bezplatné telefónne čísla.
- (54) Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti by mali zodpovedajúcim spôsobom informovať koncových používateľov okrem iného o svojich službách a tarifikách, parametroch kvality služby, prístupe k pohotovostným službám a o akomkoľvek obmedzení a výbere služieb a produktov určených pre zákazníkov so zdravotným postihnutím. Tieto informácie by sa mali poskytovať jasným a transparentným spôsobom a mali by byť špecifické pre tie členské štáty, v ktorých sa služby poskytujú, a v prípade, že došlo k ich zmene, mali by sa aktualizovať. Poskytovatelia by mali byť oslobodení od dodržiavania požiadaviek na informovanie, pokiaľ ide o individuálne dojednané ponuky.
- (55) Dostupnosť porovnateľných informácií o produktoch a službách je nanajvýš dôležitá, aby koncoví používatelia mohli nezávisle posudzovať ponuky. Skúsenosti ukazujú, že dostupnosť spoľahlivých a porovnateľných informácií zvyšuje dôveru koncových používateľov vo využívanie služieb a podporuje ich ochotu uplatňovať slobodu výberu.
- (56) Zmluvy sú významným nástrojom na zabezpečenie vysokej úrovne transparentnosti informácií a právnej istoty pre koncových používateľov. Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti by mali koncovým používateľom sprostredkovať jasné a zrozumiteľné informácie o všetkých podstatných prvkoch zmluvy pred jej záväzným potvrdením zo strany koncového používateľa. Informácie by mali byť záväzné a nemenné, okrem prípadov, keď sa pozmenia na základe následnej zmluvy medzi koncovým používateľom a poskytovateľom. Komisia a niekoľko národných regulačných orgánov nedávno zistilo podstatné rozdiely medzi rýchlosťou služieb prístupu na internet uvádzanou v reklamách a rýchlosťou, ktorá bola koncovým používateľom skutočne k dispozícii. Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti by preto mali koncových používateľov ešte pred uzatvorením zmluvy informovať o rýchlosti a ďalších parametroch kvality služby, ktoré môžu reálne dodať v hlavnej lokalite koncového používateľa.
- (57) Pokiaľ ide o koncové zariadenia, v zmluve by sa mali vymedziť všetky obmedzenia, ktoré poskytovateľ zaviedol na používanie týchto zariadení, napríklad zakódovanie mobilných prístrojov na využívanie len určitých typov kariet SIM, ako aj všetky poplatky splatné pri skončení zmluvy pred uplynutím dohodnutej viazanosti. Po skončení zmluvy po uplynutí dohodnutej viazanosti by sa nemali účtovať žiadne poplatky.
- (58) S cieľom predchádzať neprijemným prekvapeniam spojeným s výškou faktúr by koncoví používatelia mali mať možnosť stanoviť hornú hranicu svojich poplatkov spojených s využívaním telefónnych služieb alebo služieb prístupu na internet. Tento nástroj by mal byť dostupný bezplatne, s príslušným oznámením, ktoré je možné

opätovne získať, keď sa výška poplatkov blíži k tejto hranici. Po dosiahnutí maximálneho limitu by sa tieto služby koncovým používateľom nemali viac poskytovať alebo účtovať, pokiaľ výslovne nepožiadajú o pokračovanie ich poskytovania podľa dohody s poskytovateľom.

- (59) Skúsenosti z členských štátov a výsledky nedávnej štúdie, ktorú zadala Výkonná agentúra pre zdravie a spotrebiteľov, ukázali, že dlhé zmluvné obdobia a automatické predlžovanie zmlúv alebo ich predlžovanie v tichosti sú veľkou prekážkou pri zmene prevádzkovateľa. Je preto žiaduce, aby koncoví používatelia mali možnosť bez akýchkoľvek nákladov odstúpiť od zmluvy po šiestich mesiacoch od jej uzatvorenia. V takom prípade sa od koncových používateľov môže požadovať, aby svojim poskytovateľom nahradili zostatkovú hodnotu dotovaného koncového zariadenia alebo proporcionálnu zostatkovú hodnotu akýchkoľvek ďalších zvýhodnení. Zmluvy, ktoré boli v tichosti predĺžené, by sa mali dať vypovedať s jednomesačnou výpovednou lehotou.
- (60) Všetky významné zmeny zmluvných podmienok zavedené poskytovateľmi elektronických komunikačných služieb verejnosti v neprospech koncového používateľa, napríklad zmeny týkajúce sa poplatkov, taríf, obmedzení objemu dát, rýchlosti prenosu dát, pokrytia alebo spracúvania osobných údajov, by sa mali považovať za motívy, ktoré koncového používateľa oprávňujú vypovedať zmluvu bez akýchkoľvek poplatkov.
- (61) Balíky zahŕňajúce elektronické komunikačné služby a iné služby, ako napríklad lineárne vysielanie, sa stále častejšie využívajú a sú dôležitým prvkom hospodárskej súťaže. V prípadoch, keď sa na jednotlivé služby, z ktorých takéto balíky pozostávajú, uplatňujú odlišné zmluvné pravidlá týkajúce sa ukončenia zmluvy a zmeny poskytovateľa, koncovým používateľom sa v skutočnosti znemožňuje, aby prešli na konkurenčné ponuky týkajúce sa celého balíka alebo jeho časti. Ustanovenia tohto nariadenia týkajúce sa ukončenia zmluvy a zmeny poskytovateľa sa preto uplatňujú na všetky prvky takéhoto balíka.
- (62) S cieľom využiť v plnej miere výhody konkurenčného prostredia by koncoví používatelia mali mať možnosť informovanej voľby a zmeny poskytovateľa služieb, ak je to v ich záujme. Koncoví používatelia by preto mali mať možnosť zmeniť poskytovateľa služieb bez toho, aby im to komplikovali právne, technické alebo procedurálne prekážky alebo zmluvné podmienky a poplatky. Prenosnosť čísel je kľúčovým faktorom, ktorý spotrebiteľom uľahčuje voľbu a umožňuje účinnú hospodársku súťaž. Mala by sa vykonávať s minimálnym oneskorením, aby bolo číslo skutočne aktivované do jedného pracovného dňa od uzatvorenia zmluvy o prenesení čísla. Vyrovnanie nezaplatených faktúr by nemalo byť podmienkou vybavenia žiadosti o prenesenie čísla.
- (63) S cieľom zabezpečiť podporu pre poskytovanie miest komplexného vybavenia a uľahčiť koncovému používateľovi plynulú zmenu poskytovateľa by proces zmeny poskytovateľa mal viesť prijímajúci poskytovateľ elektronických komunikácií verejnosti. Prenášajúci poskytovateľ elektronických komunikácií verejnosti by nemal zdržiavať ani komplikovať proces zmeny poskytovateľa. Mali by sa v čo najväčšej miere využívať automatizované procesy a mala by sa zabezpečiť vysoká úroveň ochrany osobných údajov. Dostupnosť transparentných, presných a včasných informácií týkajúcich sa zmeny poskytovateľa by mala prispieť k zvýšeniu dôvery koncových používateľov v súvislosti so zmenou poskytovateľa a posilniť ich ochotu aktívne sa podieľať na konkurenčnom procese.

- (64) Zmluvy s prenášajúcimi poskytovateľmi elektronických komunikácií verejnosti by sa po zmene poskytovateľa mali automaticky zrušiť bez toho, aby koncoví používatelia museli robiť dodatočné kroky. V prípade predplatených služieb by sa zostatkové sumy kreditu, ktoré sa nevyčerпали, mali vrátiť spotrebiteľovi, ktorý mení poskytovateľa.
- (65) Koncoví používatelia musia mať možnosť plynulého prechodu pri zmene dôležitých identifikátorov, ako je napríklad e-mailová adresa. Na tento účel a s cieľom zabezpečiť, aby nedošlo k strate e-mailových komunikácií, koncoví používatelia by mali mať bezplatnú možnosť zvoliť si nástroj na preposielanie elektronickej pošty, ktorý ponúka prenášajúci poskytovateľ služby prístupu na internet v prípadoch, keď má koncový používateľ e-mailovú adresu, ktorú poskytuje prenášajúci poskytovateľ.
- (66) Príslušné vnútroštátne orgány môžu stanoviť celoplošné postupy prenášania čísiel a zmeny poskytovateľov, pričom by sa mal zohľadňovať technický rozvoj a potreba zabezpečiť rýchly a účinný proces zmeny poskytovateľa, ústretový voči spotrebiteľovi. Príslušné vnútroštátne orgány by mali byť schopné ukladať primerané opatrenia na adekvátnu ochranu koncových používateľov počas procesu zmeny poskytovateľa, ako aj zodpovedajúce sankcie, ktoré sú potrebné na minimalizovanie rizika zneužívania alebo zdlhavého vybavovania. Takisto by mali byť schopné vytvoriť mechanizmus automatickej náhrady pre koncových používateľov v takýchto prípadoch.
- (67) Národné regulačné orgány by mali byť schopné zavádzať účinné opatrenia na sledovanie a zabezpečenie súladu s ustanoveniami tohto nariadenia a zároveň by mali mať právomoc ukladať účinné finančné a administratívne sankcie v prípade porušenia týchto ustanovení.
- (68) S cieľom zohľadniť vývoj na trhu a technický rozvoj by sa na Komisiu mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zmeny príloh. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas svojich prípravných prác uskutočnila náležité konzultácie aj na expertnej úrovni. Pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov by Komisia mala zabezpečiť súčasné, včasné a primerané postúpenie príslušných dokumentov Európskemu parlamentu a Rade.
- (69) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky na vykonávanie tohto nariadenia by sa Komisii mali udeliť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o rozhodnutie, na základe ktorého sa od členských štátov požaduje, aby upravili svoje plány na dodržanie spoločného harmonogramu na udelenie práv na využívanie a schválenie skutočného využívania.
- (70) Vykonávacie právomoci týkajúce sa harmonizácie a koordinácie povoľovania rádiového spektra, charakteristík bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom, koordinácie medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o pridelovanie rádiového spektra, podrobnejších technických a metodických pravidiel týkajúcich sa európskych produktov virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu a zabezpečenia prístupu na internet a primeraného riadenia prevádzky a kvality služieb, by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011.²⁵
- (71) S cieľom zabezpečiť konzistentnosť medzi cieľom a opatreniami potrebnými na dobudovanie jednotného trhu pre elektronické komunikácie podľa tohto nariadenia a

²⁵

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

určitých konkrétnych existujúcich právnych ustanovení a na to, aby sa zohľadnili kľúčové prvky vyvíjajúcej sa rozhodovacej praxe, mali by sa zmeniť smernica 2002/21/ES, smernice 2002/20/ES a 2002/22/ES a nariadenie č. 531/2012. V rámci toho je potrebné zabezpečiť, aby sa smernica 2002/21/ES a súvisiace smernice interpretovali v spojení s týmto nariadením, zaviesť posilnené právomoci Komisie, aby mohla zabezpečiť konzistentnosť opravných prostriedkov uložených európskym poskytovateľom elektronických komunikácií, ktorí majú značnú silu na trhu v kontexte európskeho konzultačného mechanizmu, harmonizovať prijaté kritériá a posúdiť pritom vymedzenie a konkurencieschopnosť príslušných trhov, prispôbiť oznamovací systém podľa smernice 2002/20/ES vzhľadom na jednotné povolenie EÚ, ako aj zrušiť ustanovenia o minimálnej harmonizácii práv koncových používateľov stanovených v smernici 2002/22/ES, ktoré budú po úplnej harmonizácii stanovenej v tomto nariadení zbytočné.

- (72) Trh s mobilnými komunikáciami je naďalej fragmentovaný a neexistuje žiadna mobilná sieť, ktorá by pokrývala všetky členské štáty. Poskytovatelia roamingu musia preto, s cieľom zabezpečiť služby mobilných komunikácií svojim domácim zákazníkom cestujúcim v rámci Únie, nakupovať veľkoobchodné roamingové služby od prevádzkovateľov v navštívenom členskom štáte. Tieto veľkoobchodné poplatky predstavujú nezanedbateľnú prekážku pri poskytovaní roamingových služieb na cenových úrovniach, ktoré by zodpovedali domácim mobilným službám. Mali by sa preto prijať ďalšie opatrenia, pomocou ktorých by sa dosiahlo zníženie týchto poplatkov. Obchodné alebo technické dohody medzi poskytovateľmi roamingu, na základe ktorých sa umožňuje virtuálne rozšírenie pokrytia ich siete v celej Únii, sú prostriedkom na internalizáciu veľkoobchodných nákladov. S cieľom poskytnúť vhodné stimuly, mali by sa upraviť určité regulačné povinnosti stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 531/2012²⁶. Najmä ak poskytovatelia roamingových služieb prostredníctvom svojich vlastných sietí alebo dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd zabezpečia, že všetkým zákazníkom v Únii budú štandardne ponúknuté roamingové tarify na úrovni domácich taríf, na takýchto poskytovateľov by sa nemala uplatňovať povinnosť domácich poskytovateľov umožňovať svojim zákazníkom prístup k roamingovým hlasovým, SMS a dátovým službám akéhokoľvek alternatívneho poskytovateľa roamingu, pod podmienkou prechodného obdobia, keď bol takýto prístup už udelený.
- (73) Prostredníctvom dvoj- alebo mnohostranných roamingových dohôd by mal mobilný operátor možnosť zaobchádzať s roamingom svojim domácim zákazníkom prostredníctvom sietí partnerov tak, ako keby bol do značnej miery rovnocenný službám, ktoré daný operátor poskytuje takýmto zákazníkom vo svojich vlastných sieťach, čo by sa v konečnom dôsledku odrazilo na jeho maloobchodných cenách pre takéto virtuálne pokrytie na sieti v celej Únii. Takéto opatrenie na veľkoobchodnej úrovni by mohlo umožniť vývoj nových roamingových produktov a prispieť tak k zvýšeniu výberu a hospodárskej súťaže na maloobchodnej úrovni.
- (74) V Digitálnej agende pre Európu a nariadení č. 531/2012 sa stanovuje cieľ politiky, aby sa rozdiel medzi roamingovými a domácimi tarifami približoval nule. Z praktického hľadiska je v tejto súvislosti potrebné, aby zákazníci spadajúci do ktorejkoľvek z rozsiahlych pozorovateľných kategórií domácej spotreby, identifikovateľných na základe rozličných domácich maloobchodných balíkov ponúkaných zmluvnou

²⁶

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 531/2012 z 13. júna 2012 o roamingu vo verejných mobilných komunikačných sieťach v rámci Únie (Ú. v. EÚ L 172, 30.6.2012, s. 10).

stranou, mali možnosť pri pravidelných cestách v rámci Únie bez váhania zachovávať typické domáce spotrebiteľské zvyklosti, aké sa viažu na ich príslušné domáce maloobchodné balíky bez toho, aby im vznikli dodatočné náklady k nákladom, ktoré majú v domácom prostredí. Takéto rozsiahle kategórie možno určiť v súčasných obchodných postupoch na základe napríklad diferenciácie domácich maloobchodných balíkov medzi zákazníkmi s predplatenými službami a zákazníkmi so službami fakturovanými po ich poskytnutí, balíky iba pre GSM (t. j. hlas, SMS); balíky prispôbené rozličným objemom spotreby; balíky na podnikateľské a spotrebiteľské účely; maloobchodné balíky s cenami za spotrebované jednotky a balíky, ktoré poskytujú súbor jednotiek (napr. minúty hovoru, megabyty dát) za štandardný poplatok bez ohľadu na skutočnú spotrebu. Rozmanitosť plánov a balíkov maloobchodných taríf, ktoré sú dostupné zákazníkom na domácich mobilných trhoch v celej Únii, umožňuje uspokojiť rozmanité požiadavky používateľov v súvislosti s trhom, na ktorom prebieha hospodárska súťaž. Táto flexibilita na domácich trhoch by sa takisto mala odraziť na roamingovom prostredí vo vnútri Únie, pričom treba mať na zreteli, že skutočnosť, že poskytovatelia roamingu potrebujú veľkoobchodné vstupy od nezávislých prevádzkovateľov sietí v rozličných členských štátoch, môže byť stále oprávňujúcim dôvodom na ukladanie limitov, pokiaľ ide o primerané využívanie, ak sa na takúto roamingovú spotrebu uplatňujú domáce tarify.

- (75) Hoci posúdenie prijateľného charakteru objemov hlasových roamingových hovorov, SMS a dát, ktoré majú byť za domáce sadzby v rámci ich rozličných maloobchodných balíkov je v prvom rade zodpovednosťou poskytovateľov roamingových služieb, národné regulačné orgány by mali dohliadať na to, aby poskytovatelia roamingu uplatňovali takéto prijateľné využívanie limitov, a zabezpečiť, aby tieto limity boli osobitne vymedzené prostredníctvom podrobných kvantifikovaných informácií v zmluvách a boli vyjadrené spôsobom, ktorý je pre zákazníkov jasný a transparentný. Pri realizácii takých opatrení by mali národné regulačné orgány zohľadňovať príslušné usmernenia orgánu BEREC. Orgán BEREC by mal vo svojich usmerneniach určiť jednotlivé používateľské vzory odôvodnené na základe najrozšírenejších trendov používania hlasových, dátových a SMS služieb na úrovni Únie a na základe vývoja prognóz, najmä pokiaľ ide o spotrebu bezdrôtových dát.
- (76) Okrem toho nedávne výrazné zníženie sadzieb za ukončenie hovorov v mobilných sieťach v celej Únii by v súčasnosti malo umožniť odstránenie dodatočných roamingových poplatkov za prichádzajúce hovory.
- (77) S cieľom zabezpečiť stabilitu a strategickú vedúcu pozíciu pre činnosti orgánu BEREC, radu regulačných orgánov BEREC by mal zastupovať predseda s plným úväzkom vymenovaný radou regulačných orgánov na základe kvalít, schopností, vedomostí o trhu elektronických komunikácií a jeho účastníkoch, ako aj náležitých skúseností v oblasti dohľadu a regulácie, po otvorenom výberovom konaní, ktoré organizuje a vedie rada regulačných orgánov a pomáha jej pritom Komisia. Na účely vymenovania prvého predsedu rady regulačných orgánov by Komisia mala okrem iného zostaviť užší zoznam kandidátov na základe kvalít, schopností, vedomostí o trhu elektronických komunikácií a jeho účastníkoch, ako aj náležitých skúseností v oblasti dohľadu a regulácie. Na účely nasledujúcich vymenovaní by sa mala v správe, ktorá sa má vypracovať podľa tohto nariadenia, prehodnotiť vhodnosť užšieho zoznamu zostaveného Komisiou. Úrad BEREC by tak mal pozostávať z predsedu rady regulačných orgánov, riadiaceho výboru a administratívneho riaditeľa.
- (78) Smernice 2002/20/ES, 2002/21/ES a 2002/22/ES a nariadenia (ES) č. 1211/2009 a (EÚ) č. 531/2012 by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (79) Komisia môže kedykoľvek požiadať orgán BEREC o stanovisko v súlade s nariadením 1211/2009, pokiaľ to považuje za potrebné na účely vykonávania ustanovení tohto nariadenia.
- (80) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava práva a zásady zakotvené v Charte základných práv Európskej únie, konkrétne článok 8 (ochrana osobných údajov), článok 11 (sloboda prejavu a právo na informácie), článok 16 (sloboda podnikania), článok 21 (nediskriminácia) a článok 38 (ochrana spotrebiteľa).
- (81) Keďže členské štáty nemôžu v dostatočnej miere dosiahnuť cieľ tohto nariadenia, a to stanovenie regulačných zásad a podrobných pravidiel potrebných na dobudovanie európskeho jednotného trhu pre elektronické komunikácie, a preto ho možno, z dôvodov rozsahu alebo účinkov, lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality stanovenou v uvedenom článku sa toto nariadenie neuplatňuje nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie uvedeného cieľa,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1 – Cieľ a rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa stanovujú regulačné zásady a podrobné pravidlá potrebné na dobudovanie jednotného európskeho trhu s elektronickými komunikáciami, na ktorom:

a) poskytovatelia elektronických komunikačných služieb a sietí majú právo, schopnosť a motiváciu rozvíjať, rozširovať a prevádzkovať svoje siete a poskytovať služby bez ohľadu na to, kde má poskytovateľ hlavné miesto podnikania alebo kde v Únii sa nachádzajú jeho zákazníci,

b) občania a podniky majú právo a možnosť získať prístup ku konkurencieschopným, bezpečným a spoľahlivým elektronickým komunikačným službám bez ohľadu na to, z ktorého miesta v Únii sa poskytujú, a bez toho, aby ich brzdili cezhraničné obmedzenia alebo neodôvodnené dodatočné náklady.

2. V tomto nariadení sa konkrétne stanovujú regulačné zásady, podľa ktorých v rámci svojich vlastných kompetencií koná Komisia, Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) a príslušné vnútroštátne orgány, v spojení s ustanoveniami smerníc 2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/21/ES a 2002/22/ES, s cieľom:

a) zabezpečiť zjednodušené, predvídateľné a konvergentné regulačné podmienky, pokiaľ ide o kľúčové správne a obchodné parametre vrátane primeranosti individuálnych povinností, ktoré možno uložiť podľa analýzy trhu,

b) podporovať udržateľnú hospodársku súťaž v rámci jednotného trhu a globálnu konkurencieschopnosť Únie a keď sa tieto ciele dosiahnu, zodpovedajúcim spôsobom znížiť sektorovo špecifickú reguláciu trhu,

c) uprednostňovať investície do nových a pokročilých vysokokapacitných infraštruktúr, ktoré pokrývajú celú Úniu a ktoré budú schopné uspokojiť vyvíjajúci sa dopyt koncových používateľov, a inovácie týchto infraštruktúr,

d) uľahčiť inovatívne poskytovanie služieb s vysokou kvalitou,

e) zabezpečiť dostupnosť a veľmi efektívne využívanie rádiového frekvenčného spektra, či už na základe všeobecného oprávnenia alebo individuálnych práv na využívanie zdrojov, pre bezdrôtové širokopásmové služby na podporu inovácií, investícií, zamestnanosti a výhod pre koncových používateľov,

f) slúžiť záujmom občanov a koncových používateľov v súvislosti s prepojitelnosťou, a to zlepšovaním investičných podmienok v záujme väčšieho výberu a kvality prístupu k sieti a služieb a uľahčením mobility v celej Únii, ako aj sociálneho a územného začlenenia.

3. S cieľom zabezpečiť vykonávanie hlavných regulačných zásad uvedených v odseku 2 sa v tomto nariadení okrem toho stanovujú nevyhnutné podrobné pravidlá pre:

a) jednotné oprávnenie EÚ pre európskych poskytovateľov elektronických komunikácií,

b) hlbšiu konvergenciu regulačných podmienok v súvislosti s nutnosťou a primeranosťou nápravných opatrení, ktoré ukladajú národné regulačné orgány európskym poskytovateľom elektronických komunikácií,

c) harmonizované poskytovanie určitých veľkoobchodných produktov širokopásmového pripojenia na úrovni Únie za konvergentných regulačných podmienok,

d) koordinovaný európsky rámec na pridelovanie harmonizovaného rádiového frekvenčného spektra pre bezdrôtové širokopásmové komunikačné služby, a teda vytvorenie európskeho bezdrôtového priestoru,

e) harmonizáciu pravidiel týkajúcich sa práv koncových používateľov a podpory účinnej hospodárskej súťaže na maloobchodných trhoch, a teda vytvorenie európskeho spotrebiteľského priestoru pre elektronické komunikácie,

f) postupné zrušenie neodôvodnených príplatkov za medzinárodné komunikácie vo vnútri Únie a roamingové komunikácie v rámci Únie.

Článok 2 – Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje vymedzenie pojmov uvedené v smerniciach 2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/21/ES, 2002/22/ES a 2002/77/ES.

Ďalej sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „európsky poskytovateľ elektronických komunikácií“ je podnik s hlavným miestom podnikania v Únii, ktorý poskytuje alebo plánuje poskytovať elektronické komunikačné siete alebo služby, či už priamo alebo prostredníctvom jednej alebo viacerých dcérskych spoločností, ktoré sú zamerané na viac než jeden členský štát a ktoré nemožno považovať za dcérsku spoločnosť iného poskytovateľa elektronických komunikácií,

2. „poskytovateľ elektronických komunikácií pre verejnosť“ je podnik poskytujúci elektronické komunikačné siete alebo verejne dostupné elektronické komunikačné služby,

3. „dcérska spoločnosť“ je podnik, v ktorom iný podnik priamo alebo nepriamo:

i) má právomoc uplatňovať viac než polovicu hlasovacích práv alebo

ii) má právomoc vymenovať viac než polovicu členov dozornej rady, správnej rady alebo orgánov právne zastupujúcich podnik alebo

iii) má právo riadiť záležitosti podniku;

4. „jednotné oprávnenie EÚ“ je právny rámec, ktorý sa vzťahuje na európskeho prevádzkovateľa elektronických komunikácií v celej Únii na základe všeobecného oprávnenia v domovskom členskom štáte a v súlade s týmto nariadením,

5. „domovský členský štát“ je členský štát, v ktorom európsky poskytovateľ elektronických komunikácií má svoje hlavné miesto podnikania,
6. „hlavné miesto podnikania“ znamená sídlo v členskom štáte, kde sa prijímajú hlavné rozhodnutia týkajúce sa investícií do poskytovania elektronických komunikačných služieb alebo sietí v Únii a jeho vykonávania,
7. „hostiteľský členský štát“ je akýkoľvek členský štát iný než domovský členský štát, v ktorom európsky poskytovateľ elektronických komunikácií poskytuje elektronické komunikačné siete alebo služby,
8. „harmonizované rádiové frekvenčné spektrum pre bezdrôtové širokopásmové komunikácie“ je rádiové frekvenčné spektrum, pri ktorom sú podmienky dostupnosti a efektívneho využívania harmonizované na úrovni Únie, a to najmä v súlade s rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady 676/2002/ES²⁷, a ktoré slúži na elektronické komunikačné služby s výnimkou vysielania,
9. „bezdrôtový prístupový bod s malým dosahom“ je malé zariadenie s nízkym výkonom na bezdrôtový prístup k sieti, ktoré pracuje s malým dosahom a môže, ale nemusí byť súčasťou verejnej pozemnej mobilnej komunikačnej siete a môže, ale nemusí byť vybavené jednou alebo viacerými anténami s malým vizuálnym vplyvom, ktoré umožňujú bezdrôtový prístup verejnosti k elektronickým komunikačným sieťam bez ohľadu na základnú topológiu siete,
10. „rádiová miestna počítačová sieť“ (RLAN) je systém bezdrôtového prístupu s nízkym výkonom pracujúci v malom rozsahu s nízkym rizikom interferencie s inými takýmito systémami rozmiestnenými v tesnej blízkosti inými používateľmi, ktorý využíva frekvenčné spektrum na nevýhradnom základe, pre ktoré sú podmienky dostupnosti a efektívneho využívania na tento účel harmonizované na úrovni Únie,
11. „virtuálny širokopásmový prístup“ znamená druh veľkoobchodného prístupu k širokopásmovým sieťam, ktorý zahŕňa virtuálne prístupové vedenie k priestorom zákazníka prostredníctvom akejkoľvek architektúry prístupovej siete okrem fyzického uvoľneného prístupu, spolu so službou prenosu k vymedzenému súboru bodov odovzdania vrátane špecifických prvkov siete, špecifických sieťových funkcií a pomocných systémov IT,
12. „produkt prepojitelnosti so zaistenou kvalitou služby“ je produkt dostupný na ústredni s internetovým protokolom (IP), ktorý umožňuje zákazníkom zriadiť komunikačné IP spojenie medzi bodom prepojenia a jedným alebo viacerými pevnými koncovými bodmi siete a umožňuje vymedzené úrovne medzikoncového výkonu siete na poskytovanie špecifických služieb koncovým používateľom na základe dodávok služieb určitej zaistenej kvality vychádzajúcej zo špecifikovaných parametrov,
13. „diaľková komunikácia“ znamená hlasové služby alebo služby zasielania správ končiace mimo oblastí miestnej ústredne a regionálneho spoplatňovania, ako sú určené pomocou kódu geografickej oblasti v národnom číslovacom pláne,
14. „služba prístupu k internetu“ je verejne dostupná elektronická komunikačná služba, ktorá poskytuje pripojenie na internet, a teda prepojitelnosť prakticky medzi všetkými koncovými bodmi pripojenými na internet bez ohľadu na použitú sieťovú technológiu,
15. „špecializovaná služba“ je elektronická komunikačná služba alebo akákoľvek iná služba, ktorá zabezpečuje schopnosť prístupu k špecifickému obsahu, aplikáciám či službám alebo

²⁷ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady 676/2002/ES zo 7. marca 2002 o regulačnom rámci pre politiku rádiového frekvenčného spektra v Európskom spoločenstve (rozhodnutie o rádiovom frekvenčnom spektre) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 1).

ich kombinácii, a ktorej technické vlastnosti sú medzi koncovými bodmi kontrolované, alebo ktorá poskytuje možnosť odosielať údaje určitému počtu účastníkov alebo koncových bodov alebo ich od nich prijímať, a s ktorou sa neobchoduje ani sa vo veľkej miere nepoužíva ako náhrada za službu prístupu k internetu;

16. „prijímajúci poskytovateľ elektronických komunikácií pre verejnosť“ je poskytovateľ elektronických komunikácií pre verejnosť, ku ktorému sa prenáša telefónne číslo alebo služba,

17. „prenášajúci poskytovateľ elektronických komunikácií pre verejnosť“ je poskytovateľ elektronických komunikácií pre verejnosť, od ktorého sa prenáša telefónne číslo alebo služba.

Kapitola II

Jednotné oprávnenie EÚ

Článok 3 – Sloboda poskytovať elektronické komunikácie v celej Únii

1. Európsky poskytovateľ elektronických komunikácií má právo poskytovať elektronické komunikačné siete a služby v celej Únii a uplatňovať práva spojené s poskytovaním týchto sietí a služieb v každom členskom štáte, v ktorom pôsobí, na základe jednotného oprávnenia EÚ, ktoré podlieha len požiadavkám na splnenie oznamovacej povinnosti stanoveným v článku 4.

2. Európsky poskytovateľ elektronických komunikácií podlieha pravidlám a podmienkam uplatňovaným v každom dotknutom členskom štáte v súlade s právnymi predpismi Únie, pokiaľ sa v tomto nariadení nestanovuje inak, a bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) č. 531/2012.

3. Odchyľne od článku 12 smernice 2002/20/ES môže európsky poskytovateľ elektronických komunikácií podliehať administratívnym poplatkom uplatňovaným v hostiteľskom členskom štáte len vtedy, ak má ročný obrat za elektronické komunikačné služby v danom členskom štáte vo výške viac ako 0,5 % celkového vnútroštátneho obratu v oblasti elektronických komunikácií. Pri vyberaní týchto poplatkov sa berie do úvahy iba obrat za elektronické komunikačné služby v dotknutom členskom štáte.

4. Odchyľne od článku 13 ods. 1 písm. b) smernice 2002/22/ES môže európsky poskytovateľ elektronických komunikácií podliehať povinnosti platiť príspevky uložené ako podiel na čistých nákladoch na záväzky univerzálnej služby v hostiteľskom členskom štáte len vtedy, ak má ročný obrat za elektronické komunikačné služby v danom členskom štáte vo výške viac ako 3 % celkového vnútroštátneho obratu v oblasti elektronických komunikácií. Pri vyberaní týchto príspevkov sa berie do úvahy iba obrat v dotknutom členskom štáte.

5. Európsky poskytovateľ elektronických komunikácií má v objektívne rovnocenných situáciách právo na rovnaké zaobchádzanie zo strany národných regulačných orgánov rôznych členských štátov.

6. V prípade sporu medzi podnikmi týkajúceho sa európskeho poskytovateľa elektronických komunikácií, pokiaľ ide o povinnosti, ktoré sa uplatňujú podľa smerníc 2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/21/ES a 2002/22/ES, tohto nariadenia alebo nariadenia (EÚ) č. 531/2012 v hostiteľskom členskom štáte, sa európsky poskytovateľ elektronických komunikácií môže poradiť s národným regulačným orgánom v domovskom členskom štáte, ktorý môže vydať stanovisko s cieľom zaisťovať rozvoj jednotnej regulačnej praxe. Národný regulačný orgán v hostiteľskom členskom štáte pri rozhodovaní o spore v čo najväčšej miere zohľadní stanovisko vydané národným regulačným orgánom domovského členského štátu.

7. Európski poskytovatelia elektronických komunikácií, ktorí k dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia majú právo poskytovať elektronické komunikačné siete a služby vo viac než jednom členskom štáte, predložia oznámenie stanovené v článku 4 najneskôr do 1. júla 2016.

Článok 4 – Oznamovací postup v prípade európskych poskytovateľov elektronických komunikácií

1. Pred začatím činnosti najmenej v jednom členskom štáte európsky poskytovateľ elektronických komunikácií predloží národnému regulačnému orgánu domovského členského štátu jednotné oznámenie v súlade s týmto nariadením.

2. Oznámenie obsahuje vyhlásenie o poskytovaní alebo o zámere začať poskytovať elektronické komunikačné siete a služby a sú k nemu pripojené iba tieto informácie:

a) názov poskytovateľa, jeho právne postavenie a forma, registračné číslo, pod ktorým je poskytovateľ registrovaný v obchodnom alebo inom podobnom verejnom registri, geografická adresa hlavného miesta podnikania, kontaktná osoba, stručný opis sietí alebo služieb, ktoré poskytuje alebo plánuje poskytovať, vrátane identifikácie domovského členského štátu,

b) hostiteľský členský štát (hostiteľské členské štáty), kde sa služby a siete poskytujú alebo sa plánujú poskytovať priamo alebo prostredníctvom dcérskych spoločností, a v druhom uvedenom prípade názov, právne postavenie a forma, geografická adresa, registračné číslo, pod ktorým je poskytovateľ registrovaný v obchodnom alebo podobnom verejnom registri v hostiteľskom členskom štáte, a kontaktné miesto všetkých dotknutých dcérskych spoločností a ich príslušné oblasti pôsobenia. Ak dcérska spoločnosť ovládajú spoločne dvaja alebo viacerí poskytovatelia elektronických komunikácií, pričom ich hlavné miesta podnikania sa nachádzajú v rôznych členských štátoch, dcérska spoločnosť uvedie z domovských členských štátov materských spoločností ten, ktorý je relevantný na účely tohto nariadenia a ktorý jej materská spoločnosť z uvedeného domovského členského štátu zodpovedajúcim spôsobom oznámi.

Oznámenie sa predkladá v jazyku alebo jazykoch, ktoré sa používajú v domovskom členskom štáte a v každom hostiteľskom členskom štáte.

3. Akákoľvek zmena údajov poskytnutých v súlade s odsekom 2 sa národnému regulačnému orgánu domovského členského štátu oznámi do jedného mesiaca od zmeny. V prípade, že zmena, ktorá sa má oznámiť, sa týka zámeru poskytovať elektronické komunikačné siete alebo služby v hostiteľskom členskom štáte, na ktorý sa nevzťahuje predchádzajúce oznámenie, európsky poskytovateľ elektronických komunikácií môže začať činnosť v tomto hostiteľskom členskom štáte po podaní oznámenia.

4. Nesplnenie oznamovacej povinnosti stanovenej v tomto článku sa považuje za porušenie všeobecných podmienok, ktoré sa vzťahujú na európskeho poskytovateľa elektronických komunikácií v domovskom členskom štáte.

5. Národný regulačný orgán domovského členského štátu postúpi údaje prijaté v súlade s odsekom 2 a akúkoľvek zmenu týchto údajov v súlade s odsekom 3 národným regulačným orgánom dotknutých hostiteľských členských štátov a úradu BEREC do jedného týždňa po prijatí takýchto údajov alebo akejkoľvek zmeny.

Úrad BEREC vedie verejne prístupný register oznámení vykonaných v súlade s týmto nariadením.

6. Na žiadosť európskeho poskytovateľa elektronických komunikácií národný regulačný orgán domovského členského štátu vydá vyhlásenie v súlade s článkom 9 smernice 2002/20/ES, v ktorom uvedie, že dotknutý podnik podlieha jednotnému oprávneniu EÚ.

7. V prípade, že jeden alebo viacero národných regulačných orgánov v rôznych členských štátoch usúdi, že určenie domovského členského štátu v oznámení predloženom v súlade s odsekom 2 alebo akákoľvek zmena poskytnutých údajov predložená v súlade s odsekom 3 nezodpovedá alebo prestala zodpovedať hlavnému miestu podnikania podniku podľa tohto nariadenia, postúpi túto vec Komisii, pričom uvedie dôvody pre svoj úsudok. Kópia postúpenia sa zašle na vedomie úradu BEREK. Komisia poskytne príslušnému európskemu poskytovateľovi elektronických komunikácií a národnému regulačnému orgánu sporného domovského členského štátu možnosť vyjadriť ich stanovisko a potom do troch mesiacov od prijatia postúpenia veci vydá rozhodnutie o určení domovského členského štátu dotknutého podniku podľa tohto nariadenia.

Článok 5 – Dodržiavanie jednotného oprávnenia EÚ

1. Národný regulačný orgán každého dotknutého členského štátu v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktorými sa vykonávajú postupy stanovené v článku 10 smernice 2002/20/ES, sleduje, či európski poskytovatelia elektronických komunikácií dodržiavajú pravidlá a podmienky uplatniteľné na jeho území v súlade s článkom 3, a zabezpečuje ich dodržiavanie.

2. Národný regulačný orgán hostiteľského členského štátu zašle národnému regulačnému orgánu domovského členského štátu všetky relevantné informácie týkajúce sa jednotlivých opatrení prijatých vo vzťahu k európskemu poskytovateľovi elektronických komunikácií s cieľom zabezpečiť dodržiavanie pravidiel a podmienok uplatniteľných na jeho území v súlade s článkom 3.

Článok 6 – Pozastavenie platnosti a odobratie práv európskych poskytovateľov elektronických komunikácií na poskytovanie elektronických komunikácií

1. Bez toho, aby boli dotknuté opatrenia týkajúce sa pozastavenia platnosti alebo odobratia práv na využívanie frekvenčného spektra alebo čísel, ktoré udelil ktorýkoľvek dotknutý členský štát, a predbežné opatrenia prijaté v súlade s odsekom 3, môže iba národný regulačný orgán domovského členského štátu pozastaviť alebo odobrať práva európskeho poskytovateľa elektronických komunikácií poskytovať elektronické komunikačné siete a služby v celej Únii alebo v jej časti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktorými sa vykonáva článok 10 ods. 5 smernice 2002/20/ES.

2. V prípadoch závažných alebo opakovaných porušení pravidiel a podmienok uplatniteľných v hostiteľskom členskom štáte v súlade s článkom 3 a ak opatrenia zamerané na zabezpečenie ich dodržiavania prijaté národným regulačným orgánom v hostiteľskom členskom štáte v súlade s článkom 5 nevedli k náprave, národný regulačný orgán v hostiteľskom členskom štáte informuje národný regulačný orgán v domovskom členskom štáte a požiada ho, aby prijal opatrenia stanovené v odseku 1.

3. Kým národný regulačný orgán domovského členského štátu neprijme konečné rozhodnutie o žiadosti predloženej v súlade s odsekom 2, národný regulačný orgán hostiteľského členského štátu môže prijať urgentné predbežné opatrenia v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktorými sa vykonáva článok 10 ods. 6 smernice 2002/20/ES, ak má dôkazy o porušení pravidiel a podmienok uplatniteľných na jeho území v súlade s článkom 3. Odchylné od trojmesačnej lehoty stanovenej v článku 10 ods. 6 smernice 2002/20/ES takéto

predbežné opatrenia môžu byť v platnosti až do prijatia konečného rozhodnutia národným regulačným orgánom domovského členského štátu.

Komisia, orgán BEREC a národné regulačné orgány domovského členského štátu a iných hostiteľských členských štátov musia byť o prijatom predbežnom opatrení včas informované.

4. Ak národný regulačný orgán domovského členského štátu zvažuje prijatie rozhodnutia o pozastavení platnosti alebo odobratí práv európskeho poskytovateľa elektronických komunikácií v súlade s odsekom 1, a to buď z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť národného regulačného orgánu hostiteľského členského štátu, svoj úmysel oznámi národným regulačným orgánom všetkých hostiteľských členských štátov, ktorých sa toto rozhodnutie týka. Národný regulačný orgán hostiteľského členského štátu môže vydať stanovisko do jedného mesiaca.

5. Národný regulačný orgán domovského členského štátu prijme konečné rozhodnutie, pričom v najvyššej možnej miere zohľadní každé stanovisko národného regulačného orgánu dotknutého hostiteľského členského štátu, a do jedného týždňa od jeho prijatia toto rozhodnutie oznámi Komisii, orgánu BEREC a národným regulačným orgánom hostiteľských členských štátov, ktorých sa rozhodnutie týka.

6. Ak národný regulačný orgán domovského členského štátu prijme rozhodnutie o pozastavení platnosti alebo odobratí práv európskeho poskytovateľa elektronických komunikácií v súlade s odsekom 1, národný regulačný orgán každého dotknutého hostiteľského členského štátu prijme primerané opatrenia na to, aby zabránil európskemu poskytovateľovi elektronických komunikácií ďalej na svojom území poskytovať služby alebo siete, ktorých sa toto rozhodnutie týka.

Článok 7 – Koordinácia vynucujúcich opatrení

1. Pri uplatňovaní článku 6 národný regulačný orgán domovského členského štátu prijíma opatrenia dohľadu alebo vynucovacie opatrenia, pokiaľ ide o elektronické komunikačné služby alebo siete poskytované v inom členskom štáte alebo také, ktoré spôsobili škodu v inom členskom štáte, s rovnakou starostlivosťou, ako keby príslušné elektronické komunikačné služby alebo siete boli poskytované v domovskom členskom štáte.

2. Členské štáty zabezpečia, aby na ich území bolo možné doručovať právne dokumenty súvisiace s opatreniami prijatými v súlade s článkami 5 a 6.

Kapitola III Európske vstupy

Oddiel 1 – Koordinácia využívania rádiového frekvenčného spektra v rámci jednotného trhu

Článok 8 – Rozsah pôsobnosti a všeobecné ustanovenia

1. Tento oddiel sa uplatňuje na harmonizované rádiové frekvenčné spektrum pre bezdrôtové širokopásmové komunikácie.

2. Tento oddiel sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté právo členských štátov ťažiť z poplatkov uložených na zaistenie optimálneho využívania zdrojov rádiového frekvenčného spektra v súlade s článkom 13 smernice 2002/20/ES a organizovať a využívať svoje rádiové frekvenčné spektrum na účely verejného poriadku, verejnej bezpečnosti a obrany.

3. Pri výkone právomocí prenesených na Komisiu v tomto oddiele, Komisia v čo najväčšej miere zohľadňuje všetky relevantné stanoviská skupiny pre politiku rádiového frekvenčného spektra ustanovenej rozhodnutím Komisie 2002/622/ES²⁸.

Článok 9 – Využívanie rádiového frekvenčného spektra pre bezdrôtové širokopásmové komunikácie: regulačné zásady

1. Príslušné vnútroštátne orgány pre rádiové frekvenčné spektrum prispievajú k rozvoju bezdrôtového priestoru, v ktorom sa spájajú investície a zblížujú konkurenčné podmienky pre vysokorýchlostné bezdrôtové širokopásmové komunikácie a ktorý umožňuje plánovanie a poskytovanie integrovaných multiteritoriálnych sietí a služieb, ako aj úspory z rozsahu, a tým posilňuje inovácie, hospodársky rast a prináša dlhodobý úžitok pre koncových používateľov.

Príslušné vnútroštátne orgány upustia od uplatňovania postupov alebo ukladania podmienok pre využívanie rádiového frekvenčného spektra, ktoré by mohli neprimerane brániť európskym poskytovateľom elektronických komunikácií poskytovať integrované elektronické komunikačné siete a služby vo viacerých členských štátoch alebo v celej Únii.

2. Na umožnenie využívania rádiového frekvenčného spektra príslušné vnútroštátne orgány uplatňujú najmenej zaťažujúci systém udeľovania oprávnení na základe objektívnych, transparentných, nediskriminačných a primeraných kritérií, a takým spôsobom, ktorý maximalizuje flexibilitu a efektívnosť využívania rádiového frekvenčného spektra a podporuje porovnateľné podmienky pre integrované multiteritoriálne investície a činnosti európskych poskytovateľov elektronických komunikácií v celej Únii.

3. Pri stanovovaní podmienok a postupov udeľovania oprávnení na využívanie rádiového frekvenčného spektra príslušné vnútroštátne orgány prihliadajú najmä na rovnaké zaobchádzanie s existujúcimi prevádzkovateľmi na jednej a potenciálnymi prevádzkovateľmi na druhej strane, ako aj s európskymi poskytovateľmi elektronických komunikácií na jednej a inými podnikmi na druhej strane.

4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 5, príslušné vnútroštátne orgány pri stanovovaní podmienok a postupov udeľovania oprávnení na využívanie rádiového frekvenčného spektra berú do úvahy a prípadne zosúladia tieto regulačné zásady:

a) maximalizácia záujmu koncových používateľov vrátane ich záujmu na efektívnych dlhodobých investíciách a inováciách v oblasti bezdrôtových sietí a služieb a na účinnej hospodárskej súťaži,

b) zabezpečenie najefektívnejšieho využívania a efektívneho spravovania rádiového frekvenčného spektra,

c) zabezpečenie predvídateľných a porovnateľných podmienok, ktoré umožnia plánovať investície do sietí a služby na multiteritoriálnom základe a dosiahnuť úspory z rozsahu,

d) zabezpečenie nevyhnutnosti a primeranosti uložených podmienok, a to aj prostredníctvom objektívneho posúdenia, či je opodstatnené uložiť dodatočné podmienky, ktoré by mohli byť v prospech alebo v neprospech určitých prevádzkovateľov,

e) zabezpečenie širokého územného pokrytia vysokorýchlostnými bezdrôtovými širokopásmovými sieťami a vysokej úrovne rozšírenia súvisiacich služieb a ich spotreby.

²⁸ Rozhodnutie Komisie 2002/622/ES z 26. júla 2002, ktorým sa ustanovuje skupina pre politiku rádiového frekvenčného spektra (Ú. v. ES L 198, 27.7.2002, s. 49).

5. Príslušné vnútroštátne orgány pri rozhodovaní, či uložiť niektoré z osobitných podmienok v súvislosti s právami na využívanie rádiového frekvenčného spektra, ktoré sú uvedené v článku 10, osobitne zohľadnia kritériá stanovené v uvedenom článku.

Článok 10 – Relevantné kritériá, ktoré sa zohľadňujú v súvislosti s využívaním rádiového frekvenčného spektra

1. Pri určovaní rozsahu a druhu rádiového frekvenčného spektra, ktoré sa prideliť prostredníctvom daného postupu udeľovania práv na využívanie rádiového frekvenčného spektra, príslušné vnútroštátne orgány zohľadnia:

- a) technické charakteristiky rôznych dostupných pásiem rádiového frekvenčného spektra,
- b) možnú kombináciu doplnkových pásiem v rámci jedného postupu a
- c) význam jednotných portfólií práv na využívanie rádiového frekvenčného spektra v rôznych členských štátoch pre poskytovanie sietí alebo služieb na celom trhu Únie alebo na jeho významnej časti.

2. Pri určovaní toho, či špecifikovať minimálny alebo maximálny rozsah rádiového frekvenčného spektra, ktorý by bol vymedzený v súvislosti s právom na využívanie zdrojov v danom pásme alebo kombinácii doplnkových pásiem, príslušné vnútroštátne orgány zabezpečia:

- a) najefektívnejšie využívanie rádiového frekvenčného spektra v súlade s článkom 9 ods. 4 písm. b), pričom berú do úvahy charakteristiky príslušného pásma alebo pásiem,
- b) efektívne investície do sietí v súlade s článkom 9 ods. 4 písm. a).

Tento odsek sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie odseku 5, pokiaľ ide o podmienky vymedzujúce maximálny rozsah rádiového frekvenčného spektra.

3. Príslušné vnútroštátne orgány zabezpečia, že prípadné poplatky za práva na využívanie rádiového frekvenčného spektra:

- a) primerane odzrkadľujú sociálnu a ekonomickú hodnotu rádiového frekvenčného spektra vrátane pozitívnych externých účinkov,
- b) bránia nedostatočnému využívaniu sietí a služieb a podporujú investície do ich kapacity, kvality a do pokrytia týmito sieťami a službami,
- c) bránia diskriminácii a zabezpečujú rovnosť príležitostí medzi prevádzkovateľmi, a to aj medzi existujúcimi a potenciálnymi prevádzkovateľmi,
- d) sú optimálne rozdelené na okamžité a prípadné pravidelné platby, a to najmä so zreteľom na potrebu stimulovať rýchle budovanie sietí a využívanie rádiového frekvenčného spektra v súlade s článkom 9 ods. 4 písm. b) a e).

Tento odsek sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie odseku 5, pokiaľ ide o akékoľvek podmienky vedúce k diferenciácii poplatkov medzi prevádzkovateľmi, ktoré sú stanovené s cieľom podporiť účinnú hospodársku súťaž.

4. Príslušné vnútroštátne orgány môžu v záujme dosiahnutia špecifických cieľov všeobecného záujmu určených na vnútroštátnej úrovni uložiť povinnosti na dosiahnutie minimálneho územného pokrytia len v prípade, ak sú nevyhnutné a primerané v súlade s článkom 9 ods. 4 písm. d). Pri ukladaní týchto povinností príslušné vnútroštátne orgány zohľadnia:

- a) akékoľvek už existujúce pokrytie štátneho územia príslušnými službami alebo inými elektronickými komunikačnými službami,

- b) minimalizáciu počtu prevádzkovateľov, na ktorých sa tieto povinnosti potenciálne vzťahujú,
- c) možnosť rozdelenia záťaže a reciprocity na rôznych prevádzkovateľov vrátane poskytovateľov iných elektronických komunikačných služieb,
- d) investície potrebné na dosiahnutie takéhoto pokrytia a potrebu zohľadniť ich v uplatniteľných poplatkoch,
- e) technickú vhodnosť príslušných pásiem na efektívne poskytovanie širokého územného pokrytia.

5. Pri rozhodovaní, či uložiť ktorékoľvek z opatrení na podporu účinnej hospodárskej súťaže stanovených v článku 5 ods. 2 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 243/2012/ES²⁹, príslušné vnútroštátne orgány pri prijímaní rozhodnutia vychádzajú, s prihliadnutím na trhové podmienky a dostupné referenčné hodnoty, z objektívneho, perspektívneho posúdenia týchto skutočností:

- a) či by bolo možné udržiavať alebo dosiahnuť účinnú hospodársku súťaž pri neexistencii takýchto opatrení a
- b) pravdepodobný účinok takýchto dočasných opatrení na existujúce a budúce investície trhových subjektov.

6. Príslušné vnútroštátne orgány určia podmienky, za ktorých podniky môžu na iné podniky previesť alebo im prenajať časť alebo všetky svoje individuálne práva na využívanie rádiového frekvenčného spektra vrátane spoločného využívania takéhoto rádiového frekvenčného spektra. Pri určovaní týchto podmienok príslušné vnútroštátne orgány zohľadnia:

- a) optimalizáciu efektívneho využívania rádiového frekvenčného spektra v súlade s článkom 9 ods. 4 písm. b),
- b) umožnenie použitia príležitostí na výhodné spoločné využívanie,
- c) zosúladenie záujmov existujúcich a potenciálnych držiteľov práv,
- d) vytvorenie lepšie fungujúceho, likvidnejšieho trhu s prístupom k rádiovému frekvenčnému spektru.

Tento odsek sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže na podniky.

7. Príslušné vnútroštátne orgány povolia spoločné využívanie pasívnej a aktívnej infraštruktúry a spoločné budovanie infraštruktúry pre bezdrôtové širokopásmové komunikácie, pričom zohľadnia:

- a) stav hospodárskej súťaže založenej na infraštruktúre a akejkoľvek ďalšej hospodárskej súťaži založenej na službách,
- b) požiadavky na efektívne využívanie rádiového frekvenčného spektra,
- c) väčší výber a vyššiu kvalitu služieb pre koncových používateľov,
- d) technologické inovácie.

²⁹ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 243/2012/EÚ zo 14. marca 2012, ktorým sa zriaďuje viacročný program politiky rádiového frekvenčného spektra (Ú. v. EÚ L 81, 21.3.2012, s. 7).

Tento odsek sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže na podniky.

Článok 11 – Dodatočné ustanovenia súvisiace s podmienkami využívania rádiového frekvenčného spektra

1. Ak technické podmienky dostupnosti a efektívneho využívania harmonizovaného rádiového frekvenčného spektra pre bezdrôtové širokopásmové komunikácie umožňujú využitie príslušného rádiového frekvenčného spektra v rámci režimu všeobecného oprávnenia, príslušné vnútroštátne orgány nesmú ukladať žiadne dodatočné podmienky a zamedzia, aby alternatívne využívanie spektra bránilo účinnému uplatňovaniu takéhoto harmonizovaného režimu.

2. Príslušné vnútroštátne orgány stanovujú podmienky udeľovania oprávnení, podľa ktorých sa individuálne oprávnenie alebo právo na využívanie zdrojov môže odvolať alebo zrušiť v prípade pretrvávajúcej neschopnosti využívať príslušné rádiové frekvenčné spektrum. Odvolanie alebo zrušenie môže podliehať primeranej kompenzácii, ak je neschopnosť využívať rádiové frekvenčné spektrum spôsobená dôvodmi mimo dosahu prevádzkovateľa a je objektívne odôvodnená.

3. Príslušné vnútroštátne orgány zvažujú, či je v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže a s ohľadom na včasné uvoľnenie alebo spoločné využívanie dostatočne harmonizovaného rádiového frekvenčného spektra v nákladovo efektívnych pásmach pre vysokokapacitné bezdrôtové širokopásmové služby potrebné zaviesť:

a) primeranú kompenzáciu alebo stimulačné platby existujúcim používateľom alebo držiteľom práv na využívanie rádiového frekvenčného spektra, okrem iného prostredníctvom začlenenia do systému predkladania ponúk alebo pevnej sumy za práva na využívanie zdrojov alebo

b) stimulačné platby, ktoré majú platiť existujúci používatelia alebo držiteľia práv na využívanie rádiového frekvenčného spektra.

4. Príslušné vnútroštátne orgány zvažujú potrebu stanoviť primerané minimálne technologické výkonnostné úrovne pre rôzne pásma v súlade s článkom 6 ods. 3 rozhodnutia č. 243/2012/ES s cieľom zlepšiť spektrálnu účinnosť a bez toho, aby boli dotknuté opatrenia prijaté podľa rozhodnutia č. 676/2002.

Pri stanovovaní týchto úrovní, musia najmä:

a) brať zreteľ na cykly vývoja technológií a obnovy zariadení, a to najmä koncových zariadení a

b) uplatňovať zásadu technologickej neutrality s cieľom dosiahnuť špecifikovanú výkonnostnú úroveň v súlade s článkom 9 smernice 2002/21/ES.

Článok 12 – Harmonizácia určitých podmienok udeľovania oprávnení súvisiacich s bezdrôtovými širokopásmovými komunikáciami

1. Príslušné vnútroštátne orgány stanovujú časové harmonogramy udeľovania alebo opätovného udeľovania práv na využívanie zdrojov alebo obnovovania týchto práv podľa podmienok existujúcich práv, ktoré sa budú uplatňovať pri rádiovom frekvenčnom spektre harmonizovanom pre bezdrôtové širokopásmové komunikácie.

Trvanie platnosti práv na využívanie zdrojov alebo termíny ich následného obnovenia sa stanovujú v dostatočnom predstihu pred príslušným postupom zahrnutým v časovom

harmonograme uvedenom v prvom pododseku. Pri časových harmonogramoch, trvaní platnosti a cykloch obnovovania sa musí zohľadniť potreba predvídateľného investičného prostredia, skutočná možnosť uvoľniť akékoľvek relevantné nové pásma rádiového frekvenčného spektra harmonizované pre bezdrôtové širokopásmové komunikácie a obdobie na odpis súvisiacich investícií za konkurenčných podmienok.

2. S cieľom zabezpečiť jednotné vykonávanie odseku 1 v celej Únii a predovšetkým umožniť synchronizovanú dostupnosť bezdrôtových služieb v rámci Únie Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov:

a) stanoviť spoločný časový harmonogram pre Úniu ako celok alebo časové harmonogramy primerané situáciám v rôznych kategóriách členských štátov, termín alebo termíny, dokiaľ majú byť udelené individuálne práva na využívanie harmonizovaného pásma alebo kombinácie doplnkových harmonizovaných pásiem a umožnené skutočné využívanie rádiového frekvenčného spektra na výlučné alebo spoločné poskytovanie bezdrôtových širokopásmových komunikácií v celej Únii,

b) určiť minimálne trvanie platnosti práv udelených v harmonizovaných pásmach,

c) v prípade práv, ktoré svojou povahou nie sú právami na dobu neurčitú, určiť synchronizovaný termín uplynutia platnosti alebo obnovenia pre Úniu ako celok,

d) určiť termín uplynutia platnosti akýchkoľvek existujúcich práv na využívanie harmonizovaných pásiem s výnimkou práv pre bezdrôtové širokopásmové komunikácie, alebo v prípade práv na dobu neurčitú termín, dokiaľ sa právo na využívanie zdrojov má zmeniť, aby sa umožnilo poskytovanie širokopásmových bezdrôtových komunikácií.

Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2.

3. Komisia takisto môže prijať vykonávacie akty, ktorými sa harmonizuje termín uplynutia platnosti alebo obnovenia individuálnych práv na využívanie rádiového frekvenčného spektra pre bezdrôtové širokopásmové pripojenie v harmonizovaných pásmach, ktoré už v čase prijatia týchto aktov existujú, s cieľom synchronizovať termín obnovenia alebo opätovného udelenia práv na využívanie týchto pásiem v celej Únii vrátane možnej synchronizácie s termínom obnovenia alebo opätovného pridelenia iných pásiem harmonizovaných prostredníctvom vykonávacích opatrení prijatých v súlade s odsekom 2 alebo s týmto odsekom. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2.

Ak sa vo vykonávacích aktoch stanovených v tomto odseku vymedzuje harmonizovaný termín pre obnovenie alebo opätovné udelenie práv na využívanie rádiového frekvenčného spektra, ktorý spadá až do obdobia po termíne uplynutia platnosti alebo obnovenia existujúcich individuálnych práv na využívanie takéhoto rádiového frekvenčného spektra v ktoromkoľvek z členských štátov, príslušné vnútroštátne orgány predĺžia platnosť existujúcich práv až do harmonizovaného termínu za rovnakých hmotnoprávných podmienok oprávnenia, aké sa uplatňovali predtým, vrátane akýchkoľvek uplatniteľných pravidelných poplatkov.

Ak je predĺženie obdobia platnosti udelené v súlade s druhým pododsekom v porovnaní s pôvodným trvaním platnosti práv na využívanie zdrojov výrazné, príslušné vnútroštátne orgány môžu podmieniť predĺženie platnosti práv akýmikoľvek úpravami predtým platných podmienok oprávnenia, ktoré sú potrebné vzhľadom na zmenené okolnosti, a to vrátane uloženia dodatočných poplatkov. Tieto dodatočné poplatky sa vypočítajú na základe *pro rata temporis* z akéhokoľvek počiatočného poplatku za pôvodné práva na využívanie zdrojov, ktorý bol vypočítaný výslovne na základe pôvodne plánovaného trvania platnosti.

Vo vykonávacích aktoch stanovených v tomto odseku sa nevyžaduje skrátenie trvania platnosti existujúcich práv na využívanie zdrojov v žiadnom z členských štátov okrem prípadov, keď je v súlade s článkom 14 ods. 2 smernice 2002/20/ES, pričom sa tieto vykonávacie akty nevzťahujú na existujúce práva na dobu neurčitú.

Ak Komisia prijme vykonávací akt v súlade s odsekom 2, môže uplatniť ustanovenia tohto odseku *mutatis mutandis* na akékoľvek práva na využívanie dotknutého harmonizovaného pásma pre bezdrôtové širokopásmové pripojenie.

4. Pri prijímaní vykonávacích aktov uvedených v odsekoch 2 a 3 Komisia prihliada na:

- a) regulačné zásady stanovené v článku 9,
- b) objektívne rozdiely v celej Únii, pokiaľ ide o potrebu dodatočného rádiového frekvenčného spektra pre poskytovanie bezdrôtového širokopásmového pripojenia s prihliadnutím na spoločné potreby rádiového frekvenčného spektra pre integrované siete zahŕňajúce niekoľko členských štátov,
- c) predvídateľnosť prevádzkových podmienok pre existujúcich používateľov rádiového frekvenčného spektra,
- d) cykly zavádzania, výstavby a investičné cykly nasledujúcich generácií bezdrôtových širokopásmových technológií,
- e) dopyt koncových používateľov po vysokokapacitných širokopásmových bezdrôtových komunikáciách.

Pri určovaní časových harmonogramov pre rôzne kategórie členských štátov, ktoré ešte neudelili individuálne práva na využívanie zdrojov a neumožnili skutočné využívanie dotknutého harmonizovaného pásma, Komisia náležite zohľadní akékoľvek informácie poskytnuté členskými štátmi, pokiaľ ide o spôsob, akým boli v minulosti práva na využívanie rádiového frekvenčného spektra udeľované, dôvody na obmedzenie stanovené v článku 9 ods. 3 a 4 smernice 2002/21/ES, možnú potrebu uvoľniť predmetné pásmo, účinky na hospodársku súťaž alebo zemepisné či technické obmedzenia, pričom berie do úvahy účinky na vnútorný trh. Komisia zabezpečí, aby sa vykonávanie neprimerane neodkladalo a aby rozdiely v časových harmonogramoch medzi členskými štátmi nemali za následok neprípustné rozdiely v oblasti hospodárskej súťaže alebo regulácie medzi členskými štátmi.

5. Odsek 2 sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté právo členských štátov udeľovať práva na využívanie zdrojov a umožniť skutočné využívanie harmonizovaného pásma pred prijatím vykonávacieho aktu v súvislosti s týmto pásmom, ak je v súlade s druhým pododsekom tohto odseku, alebo pred harmonizovaným termínom stanoveným vo vykonávacom akte pre uvedené pásmo.

Ak príslušné vnútroštátne orgány udelia práva na využívanie zdrojov v harmonizovanom pásme pred prijatím vykonávacieho aktu v súvislosti s týmto pásmom, vymedzia podmienky udelenia týchto práv, najmä tie, ktoré sa týkajú trvania ich platnosti, a to tak, aby príjemcovia práv na využívanie zdrojov boli informovaní o možnosti, že Komisia prijme vykonávacie akty v súlade s odsekom 2, ktorými sa stanoví minimálne trvanie platnosti týchto práv alebo synchronizované uplynutie platnosti alebo cyklus obnovenia práv pre Úniu ako celok. Tento pododsek sa nevzťahuje na udeľovanie práv na dobu neurčitú.

6. V prípade harmonizovaných pásiem, pre ktoré bol vo vykonávacom akte prijatom v súlade s odsekom 2 stanovený spoločný časový harmonogram udeľovania práv na využívanie zdrojov a umožnenia ich skutočného využitia, príslušné vnútroštátne orgány poskytnú Komisii včasné a dostatočne podrobné informácie o svojich plánoch na zabezpečenie jeho dodržiavania. Komisia môže prijať vykonávacie akty, ktorými sa vymedzí formát a postupy

pre poskytovanie takýchto informácií. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2.

Ak Komisia po preskúmaní týchto podrobných plánov, ktoré poskytol členský štát, usúdi, že je nepravdepodobné, že daný členský štát bude schopný dodržiavať časový harmonogram, ktorý sa naň vzťahuje, môže prostredníctvom vykonávacieho aktu prijať rozhodnutie, ktorým požiada uvedený členský štát, aby vhodným spôsobom prispôbil svoje plány s cieľom zabezpečiť dodržiavanie harmonogramu.

Článok 13 – Koordinácia postupov udeľovania oprávnení a podmienok využívania rádiového frekvenčného spektra pre bezdrôtové širokopásmové pripojenie na vnútornom trhu

1. Ak príslušný vnútroštátny orgán zamýšľa podmieniť využívanie rádiového frekvenčného spektra všeobecným oprávnením alebo udeliť individuálne práva na využívanie rádiového frekvenčného spektra alebo zmeniť práva a povinnosti týkajúce sa využívania rádiového frekvenčného spektra v súlade s článkom 14 smernice 2002/20/ES, sprístupní návrh svojho opatrenia spolu s odôvodnením súčasne Komisii a príslušným orgánom ostatných členských štátov pre rádiové frekvenčné spektrum, a to po skončení prípadnej verejnej konzultácie uvedenej v článku 6 smernice 2002/21/ES a v každom prípade len v takom štádiu prípravy, ktoré umožní poskytnúť Komisii a príslušným orgánom ostatných členských štátov dostatočné a stabilné informácie o všetkých relevantných záležitostiach.

Príslušný vnútroštátny orgán poskytne informácie, ktoré budú v uplatniteľných prípadoch obsahovať aspoň tieto údaje:

- a) druh procesu udeľovania oprávnenia,
- b) načasovanie procesu udeľovania oprávnenia,
- c) trvanie platnosti práv na využívanie zdrojov,
- d) druh a rozsah rádiového frekvenčného spektra, ktoré je dostupné ako celok alebo pre určitý podnik,
- e) výška a štruktúra akýchkoľvek poplatkov, ktoré sa majú zaplatiť,
- f) kompenzácia alebo stimuly v súvislosti s uvoľnením alebo spoločným využívaním rádiového frekvenčného spektra existujúcimi používateľmi,
- g) povinnosti týkajúce sa pokrytia,
- h) veľkoobchodný prístup, vnútroštátne alebo regionálne požiadavky na roaming,
- i) vyhradenie rádiového frekvenčného spektra pre určité druhy prevádzkovateľov alebo vylúčenie určitých druhov prevádzkovateľov,
- j) podmienky týkajúce sa udelenia, prevodu alebo akumulácie práv na využívanie zdrojov,
- k) možnosť využívať rádiové frekvenčné spektrum spoločne,
- l) spoločné využívanie infraštruktúry,
- m) minimálne technologické výkonnostné úrovne,
- n) obmedzenia uplatňované v súlade s článkom 9 ods. 3 a 4 smernice 2002/21/ES,
- o) odvolanie alebo odobratie jedného alebo viacerých práv na využívanie zdrojov alebo zmena práv alebo podmienok spojených s týmito právami, ktoré nemožno považovať za zanedbateľné v zmysle článku 14 ods. 1 smernice 2002/20/ES.

2. Príslušné vnútroštátne orgány a Komisia môžu adresovať dotknutému príslušnému orgánu pripomienky v lehote dvoch mesiacov. Lehota dvoch mesiacov sa nepredlžuje.

Pri posudzovaní návrhu opatrenia v súlade s týmto článkom Komisia prihliada najmä na:

- a) ustanovenia smerníc 2002/20/ES a 2002/21/ES a rozhodnutia č. 243/2012/ES,
- b) regulačné zásady stanovené v článku 9,
- c) príslušné kritériá pre určité špecifické podmienky stanovené v článku 10 a doplňujúce ustanovenia stanovené v článku 11,
- d) všetky vykonávacie akty prijaté v súlade s článkom 12,
- e) spojitosť s nedávnymi, prebiehajúcimi alebo plánovanými postupmi v iných členských štátoch, ako aj možné vplyvy na obchod medzi členskými štátmi.

Ak v tejto lehote Komisia oznámi príslušnému orgánu, že navrhované opatrenie by vytvorilo prekážku na vnútornom trhu alebo že má vážne pochybnosti, pokiaľ ide o jeho zlučiteľnosť s právnymi predpismi Únie, navrhované opatrenie nemožno prijať počas dodatočnej lehoty v trvaní dvoch mesiacov. V takomto prípade Komisia informuje o stanovisku, ktoré zaujala k návrhu opatrenia, aj príslušné orgány ostatných členských štátov.

3. Počas dodatočnej dvojmesačnej lehoty uvedenej v odseku 2 Komisia a dotknutý príslušný orgán úzko spolupracujú, aby našli najvhodnejšie a najúčinnnejšie opatrenie vzhľadom na kritériá uvedené v odseku 2, pričom náležite zohľadňujú názory účastníkov trhu a potrebu zabezpečiť rozvoj jednotnej regulačnej praxe.

4. V ktoromkoľvek štádiu postupu môže príslušný orgán zmeniť alebo stiahnuť svoje navrhované opatrenie, pričom v čo najvyššej miere zohľadní oznámenie Komisie uvedené v odseku 2.

5. V dodatočnej dvojmesačnej lehote uvedenej v odseku 2 Komisia môže:

a) predložiť Komunikačnému výboru návrh rozhodnutia, v ktorom žiada dotknutý príslušný orgán, aby stiahol navrhované opatrenie. K tomuto návrhu rozhodnutia priloží podrobnú a objektívnu analýzu, v ktorej uvedie dôvody, prečo by návrh opatrenia nemal byť podľa Komisie prijatý tak, ako bol oznámený, a v prípade potreby pripojí konkrétne návrhy na zmenu návrhu opatrenia, alebo

b) prijať rozhodnutie o zmene svojho stanoviska k návrhu príslušného opatrenia.

6. Ak Komisia nepredloží návrh rozhodnutia uvedený v odseku 5 písm. a) alebo prijme rozhodnutie uvedené v odseku 5 písm. b), dotknutý príslušný orgán môže prijať navrhované opatrenie.

Ak Komisia predloží návrh rozhodnutia uvedený v odseku 5 písm. a), príslušný orgán nesmie prijať navrhované opatrenie počas obdobia, ktoré nepresahuje šesť mesiacov od zaslania oznámenia príslušnému orgánu v súlade s odsekom 2.

Komisia môže prijať rozhodnutie o zmene svojho stanoviska vo vzťahu k návrhu príslušného opatrenia v ktoromkoľvek štádiu postupu, a to aj po predložení návrhu rozhodnutia Komunikačnému výboru.

7. Akékoľvek rozhodnutie, v ktorom sa od príslušného orgánu žiada, aby stiahol navrhované opatrenie, Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2.

8. Ak Komisia prijme rozhodnutie v súlade s odsekom 7, príslušný orgán do šiestich mesiacov od oznámenia rozhodnutia Komisie návrh opatrenia zmení alebo stiahne. V prípade zmeny

návrhu opatrenia príslušný orgán uskutoční prípadnú verejnú konzultáciu a sprístupní zmenený návrh opatrenia Komisii v súlade s odsekom 1.

9. Dotknutý príslušný orgán v čo najväčšej miere zohľadní všetky pripomienky príslušných orgánov iných členských štátov a Komisie a môže, okrem prípadov, ktoré sú uvedené v treťom pododseku odseku 2, v druhom pododseku odseku 6 a v odseku 7, prijať výsledný návrh opatrenia a ak tak urobí, oznámi túto skutočnosť Komisii.

10. Príslušný orgán informuje Komisiu o výsledkoch postupu, na ktorý sa jeho opatrenie vzťahuje hneď, ako sa tento postup ukončí.

Článok 14 – Prístup k rádiovým miestnym počítačovým sieťam

1. Príslušné vnútroštátne orgány povolia poskytovanie prístupu k sieti poskytovateľa elektronických komunikácií verejnosti prostredníctvom rádiových miestnych počítačových sietí, ako aj využívanie harmonizovaného rádiového spektra na účely takéhoto poskytovania, a to len pod podmienkou všeobecného oprávnenia.

2. Príslušné vnútroštátne orgány nesmú brániť poskytovateľom elektronických komunikácií verejnosti umožňovať verejnosti prístup k svojim sieťam prostredníctvom rádiových miestnych počítačových sietí, ktoré sa môžu nachádzať v priestoroch koncového používateľa, pod podmienkou splnenia podmienok všeobecného oprávnenia a informovaného súhlasu koncového používateľa.

3. Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti nesmú jednostranne obmedziť:

a) právo koncových používateľov na prístup k rádiovým miestnym počítačovým sieťam poskytovaným tretími stranami, ktoré si zvolia,

b) právo koncových používateľov umožniť recipročne alebo všeobecnejšie prístup k sieťam týchto poskytovateľov iným koncovým používateľom prostredníctvom rádiových miestnych počítačových sietí, aj na základe iniciatív tretích strán, ktoré združujú a verejne sprístupňujú rádiové miestne počítačové siete rôznych koncových používateľov.

4. Príslušné vnútroštátne orgány nesmú obmedziť právo koncových používateľov umožniť recipročne alebo všeobecnejšie prístup k svojim rádiovým miestnym počítačovým sieťam iným koncovým používateľom, aj na základe iniciatív tretích strán, ktoré združujú a verejne sprístupňujú rádiové miestne počítačové siete rôznych koncových používateľov.

5. Príslušné vnútroštátne orgány nesmú obmedzovať poskytovanie verejného prístupu k rádiovým miestnym počítačovým sieťam:

a) zo strany verejných orgánov v priestoroch alebo v bezprostrednom okolí priestorov, kde tieto verejné orgány sídlia, ak ide o doplnkovú činnosť k službám poskytovaným verejnosti v týchto priestoroch,

b) na základe iniciatív mimovládnych organizácií alebo verejných orgánov na združovanie a recipročné alebo všeobecnejšie sprístupňovanie rádiových miestnych počítačových sietí rôznych koncových používateľov, prípadne vrátane rádiových miestnych počítačových sietí, ku ktorým sa verejný prístup poskytuje v súlade s písmenom a).

6. Podnik, verejný orgán alebo iný koncový používateľ sa nepovažuje za poskytovateľa elektronických komunikácií verejnosti výlučne z dôvodu poskytovania verejného prístupu k rádiovým miestnym počítačovým sieťam, ak charakter takéhoto poskytovania prístupu nie je obchodný alebo je len doplnkom k inej obchodnej činnosti alebo verejnej službe, ktorá nie je závislá od prenosu signálu v takýchto sieťach.

Článok 15 – Zavádzanie a prevádzka bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom

1. Príslušné vnútroštátne orgány musia umožniť zavádzanie, pripojenie a prevádzku bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom v režime všeobecného oprávnenia a nesmú neoprávneným spôsobom obmedzovať zavádzanie, pripojenie alebo prevádzku prostredníctvom individuálnych územnoplánovacích povolení, ak je takéto použitie v súlade s vykonávacími opatreniami prijatými podľa odseku 2.

Tento odsek sa nedotýka režimu oprávnenia pre rádiové frekvenčné spektrum využívané na prevádzkovanie bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom.

2. Na účely jednotného vykonávania režimu všeobecného oprávnenia na zavádzanie, pripojenie a prevádzku bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom podľa odseku 1 môže Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu vymedziť technické charakteristiky, pokiaľ ide o navrhovanie, zavádzanie a prevádzku bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom, pričom súlad s týmito charakteristikami zabezpečí ich nenápadný charakter pri používaní v rôznych miestnych kontextoch. Komisia vymedzí tieto technické charakteristiky na základe maximálnej veľkosti, výkonu, elektromagnetických vlastností, ako aj vizuálneho vplyvu zavádzaných bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom. Uvedené technické charakteristiky na používanie bezdrôtových prístupových bodov s malým dosahom musia byť v súlade minimálne s požiadavkami smernice 2013/35/EÚ³⁰ a s hraničnými hodnotami vymedzenými v odporúčaní Rady č. 1999/519/ES.³¹

Charakteristiky vymedzené na to, aby sa pri zavádzaní, pripojení a prevádzke bezdrôtového prístupového bodu s malým dosahom mohol využiť odsek 1, sa nedotýkajú základných požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 1999/5/ES, pokiaľ ide o umiestňovanie takýchto produktov na trh.³²

Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2.

Článok 16 – Koordinácia rádiového frekvenčného spektra medzi členskými štátmi

1. Bez toho, aby boli dotknuté ich záväzky podľa príslušných medzinárodných dohôd vrátane Rádiokomunikačného poriadku ITU príslušné vnútroštátne orgány zabezpečia, aby bolo využívanie rádiového frekvenčného spektra na ich území organizované, a najmä prijímajú všetky opatrenia potrebné na pridelenie alebo priradenie rádiového frekvenčného spektra, aby sa ktorémukoľvek inému členskému štátu nezabránilo umožniť využívanie konkrétneho harmonizovaného pásma na svojom území v súlade s právnymi predpismi Únie.

2. Členské štáty navzájom spolupracujú pri cezhraničnej koordinácii využívania rádiového frekvenčného spektra s cieľom zabezpečiť súlad s odsekom 1 a s cieľom zabezpečiť, aby sa žiadnemu členskému štátu neznemožnil rovnocenný prístup k rádiovému frekvenčnému spektru.

³⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/35/EÚ z 26. júna 2013 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách týkajúcich sa vystavenia pracovníkov rizikám vyplývajúcim z fyzikálnych činiteľov (elektromagnetické polia) (20. samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) a o zrušení smernice 2004/40/ES (Ú. v. EÚ L 179, 29.6.2013, s. 1).

³¹ Odporúčanie Rady 1999/519/ES z 12. júla 1999 o obmedzení vystavenia širokej verejnosti účinkom elektromagnetických polí (0 Hz až 300 GHz), (Ú. v. ES L 199, 30.7.1999, s. 59).

³² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/5/ES z 9. marca 1999 o rádiovom zariadení a koncových telekomunikačných zariadeniach a o vzájomnom uznávaní ich zhody (Ú. v. ES L 91, 7.4.1999, s. 10).

3. Ktorýkoľvek dotknutý členský štát môže vyzvať skupinu pre politiku rádiového frekvenčného spektra, aby mu poskytla svoju podporu a pomohla jemu a akémukoľvek inému členskému štátu dosahovať súlad s týmto článkom.

Komisia môže prijať vykonávacie opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby koordinované výstupy spĺňali požiadavku rovnocenného prístupu k rádiovému spektru pre všetky príslušné členské štáty, vyriešiť všetky praktické nezrovnalosti medzi jednotlivými koordinovanými výstupmi medzi rozličnými členskými štátmi alebo zabezpečiť posilnenie koordinovaných riešení podľa právnych predpisov Únie. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2.

Oddiel 2 – Európske produkty virtuálneho prístupu

Článok 17 – Európsky produkt virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu

1. Poskytovanie produktu virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu uložené v súlade s článkami 8 a 12 smernice 2002/19/ES sa považuje za poskytovanie európskeho produktu virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu, ak sa dodáva v súlade s minimálnymi parametrami uvedenými v jednej z ponúk stanovených v prílohe 1 a spĺňa súčasne tieto základné požiadavky:

- a) schopnosť byť v ponuke ako vysokokvalitný produkt kdekokoľvek v Únii,
- b) maximálny stupeň interoperability siete a služieb a nediskriminačné riadenie siete medzi prevádzkovateľmi v súlade s topológiou siete,
- c) schopnosť slúžiť koncovým používateľom na základe konkurenčných podmienok,
- d) nákladová efektívnosť so zreteľom na schopnosť jeho používania v existujúcich a novovytvorených sieťach a koexistencie s ďalšími prístupovými produktmi, ktoré sa môžu poskytovať v rámci tej istej sieťovej infraštruktúry,
- e) prevádzková efektívnosť, najmä pokiaľ ide o obmedzenie, v nožnej miere, prekážok pri vykonávaní a nákladov na zavedenie, ktoré znášajú poskytovatelia virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu a záujemcovia o virtuálny prístup k širokopásmovému pripojeniu,
- f) dodržiavanie pravidiel týkajúcich sa ochrany súkromia, osobných údajov, bezpečnosti a integrity sietí a transparentnosti v súlade s právnymi predpismi Únie.

2. Komisia sa splnomocňuje prijímať delegované akty v súlade s článkom 32 s cieľom prispôbovať prílohu I vývoju na trhu a technologickému vývoju, aby sa naďalej spĺňali základné požiadavky vymenované v odseku 1.

Článok 18 – Regulačné podmienky súvisiace s európskym produktom virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu

1. Národný regulačný orgán, ktorý pôvodne uložil operátorovi v súlade s článkami 8 a 12 smernice 2002/19/ES akúkoľvek povinnosť poskytovať veľkoobchodný prístup k sieti budúcej generácie, posúdi, či by bolo vhodné a primerané namiesto tejto povinnosti uložiť povinnosť poskytovať európsky produkt virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu, ktorý poskytuje funkcie prinajmenšom ekvivalentné veľkoobchodnému prístupovému produktu povinnému v súčasnosti.

Národné regulačné orgány uvedené v prvom pododseku vykonávajú požadované posúdenie existujúcich nápravných opatrení pre veľkoobchodný prístup čo najskôr po nadobudnutí

účinnosti tohto nariadenia bez ohľadu na načasovanie analýzy relevantných trhov v súlade s článkom 16 ods. 6 smernice 2002/21/ES.

Pokiaľ sa národný regulačný orgán, ktorý pôvodne uložil povinnosť poskytovať virtuálny prístup k širokopásmovému pripojeniu, na základe vykonaného posúdenia podľa prvého pododseku domnieva, že európsky produkt virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu nie je v konkrétnych podmienkach vhodný, poskytne vysvetľujúce odôvodnenie vo svojom návrhu opatrenia v súlade s postupom stanoveným v článkoch 6 a 7 smernice 2002/21/ES.

2. V prípadoch, keď má národný regulačný orgán zámer uložiť operátorovi povinnosť poskytovať veľkoobchodný prístup k sieti budúcej generácie v súlade s článkami 8 a 12 smernice 2002/19/ES, posúdi popri faktoroch stanovených v článku 12 ods. 2 uvedenej smernice najmä príslušný prínos uloženia

i) povinnosti pasívneho veľkoobchodného vstupu, ako je fyzicky uvoľnený prístup k miestnemu účastníckemu vedeniu alebo subvedeniu,

ii) nefyzického či virtuálneho veľkoobchodného vstupu ponúkajúceho rovnocenné funkcie, a najmä európsky produkt virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu, ktorý spĺňa základné požiadavky a parametre stanovené v článku 17 ods. 1 a v bode 1 prílohy 1 k tomuto nariadeniu.

3. Odchyľne od článku 12 ods. 3 smernice 2002/19/ES, keď má národný regulačný orgán zámer uložiť operátorovi povinnosť poskytovať virtuálny prístup k širokopásmovému pripojeniu v súlade s článkami 8 a 12 uvedenej smernice, uloží povinnosť poskytovať európsky produkt virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu, ktorého funkcie v čo najväčšej miere zodpovedajú regulačnej potrebe uvedenej v jeho posúdení. Pokiaľ sa národný regulačný orgán domnieva, že európsky produkt virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu nie je v konkrétnych podmienkach vhodný, poskytne vysvetľujúce odôvodnenie vo svojom návrhu opatrenia v súlade s postupom stanoveným v článkoch 6 a 7 smernice 2002/21/ES.

4. Národný regulačný orgán podľa odsekov 1, 2 alebo 3 posúdi otázku, či je vhodné uložiť povinnosť poskytovať európsky produkt virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu namiesto iného možného veľkoobchodného prístupového produktu, pričom zohľadňuje záujem o konvergentné regulačné podmienky v celej Únii, pokiaľ ide o nápravné opatrenia pre veľkoobchodný prístup, súčasnú a očakávanú situáciu v hospodárskej súťaži založenej na infraštruktúre a vývoj trhových podmienok smerom k poskytovaniu konkurenčných sietí budúcej generácie, súvisiace investície operátora určeného ako operátora s významným vplyvom na trhu a záujemcov o prístup a obdobie amortizácie takýchto investícií.

Národné regulačné orgány stanovujú prechodné obdobie na nahradenie existujúceho veľkoobchodného prístupového produktu európskym produktom virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu, ak to bude potrebné.

5. Odchyľne od článku 9 ods. 3 smernice, ak má operátor podľa článkov 8 a 12 uvedenej smernice povinnosť poskytovať európsky produkt virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu, národné regulačné orgány zabezpečia zverejnenie referenčnej ponuky obsahujúcej minimálne prvky stanovené v bode 1, bode 2 alebo prípadne bode 3 prílohy I.

6. Odchyľne od článku 16 ods. 3 smernice 2002/21/ES národný regulačný orgán neuloží povinnú výpovednú lehotu pred zrušením pôvodne uloženej povinnosti ponúkať európsky produkt virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu, ktorý spĺňa základné požiadavky a parametre stanovené v článku 17 ods. 1 a v bode 2 prílohy I k tomuto nariadeniu, ak sa

dotknutý prevádzkovateľ dobrovoľne zaviazne sprístupňovať takýto produkt na žiadosť tretích strán na základe spravodlivých a primeraných podmienok na ďalšie obdobie troch rokov.

7. V prípadoch, keď národný regulačný orgán zvažuje v kontexte posúdenia podľa odseku 2 alebo 3, či má alebo nemá uložiť alebo ponechať kontroly cien v súlade s článkom 13 smernice 2002/19/ES v súvislosti s veľkoobchodným prístupom k sieťam budúcej generácie, či už prostredníctvom jedného z európskych produktov virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu alebo iným spôsobom, zohľadňuje stav hospodárskej súťaže, pokiaľ ide o ceny, výber a kvalitu produktov ponúkaných na maloobchodnej úrovni. Zohľadňuje účinnosť ochrany proti diskriminácii na veľkoobchodnej úrovni a situáciu hospodárskej súťaže založenej na infraštruktúre zo strany iných sietí pevných liniek alebo bezdrôtových sietí, pričom náležite zohľadňuje úlohu existujúcej hospodárskej súťaže založenej na infraštruktúre medzi sieťami budúcej generácie pri podnecovaní ďalších zlepšení kvality pre koncových používateľov s cieľom určiť, či by kontroly cien pre veľkoobchodný prístup neboli v konkrétnom prípade potrebné alebo primerané.

Článok 19 – Produkt prepojitelnosti so zaistenou kvalitou služby (ZKS)

1. Každý prevádzkovateľ má právo poskytovať európsky produkt prepojitelnosti so ZKS, ako sa uvádza v odseku 4.

2. Každý prevádzkovateľ splní každú primeranú žiadosť o poskytovanie európskeho produktu prepojitelnosti so ZKS, ako sa uvádza v odseku 4, predloženú písomne autorizovaným poskytovateľom elektronických komunikačných služieb. Každé zamietnutie žiadosti o poskytnutie európskeho produktu prepojitelnosti so ZKS je založené na objektívnych kritériách. Prevádzkovateľ poskytne odôvodnenie akéhokoľvek zamietnutia do jedného mesiaca od predloženia písomnej žiadosti.

Za objektívne odôvodnenie zamietnutia žiadosti sa považuje skutočnosť, že strana žiadajúca o poskytnutie európskeho produktu prepojitelnosti so ZKS nie je schopná alebo ochotná sprístupniť európsky produkt prepojitelnosti so ZKS, či už v Únii alebo v tretích krajinách, dožiadanej strane za prijateľných podmienok, ak to dožiadaná strana požaduje.

3. V prípade, že žiadosť bola zamietnutá alebo sa do dvoch mesiacov od predloženia písomnej žiadosti nedosiahla dohoda, pokiaľ ide o konkrétne podmienky vrátane ceny, každá zo zmluvných strán má právo postúpiť danú vec príslušnému národnému regulačnému orgánu podľa článku 20 smernice 2002/21/ES. V takom prípade sa môže uplatniť článok 3 ods. 6 tohto nariadenia.

4. Poskytovanie produktu prepojitelnosti sa považuje za poskytovanie európskeho produktu prepojitelnosti so ZKS, ak sa dodáva v súlade s minimálnymi parametrami uvedenými v prílohe II a spĺňa súčasne tieto základné požiadavky:

- a) schopnosť byť v ponuke ako vysokokvalitný produkt kdekoľvek v Únii,
- b) umožnenie poskytovateľom služieb uspokojovať potreby ich koncových používateľov,
- c) nákladová efektívnosť pri zohľadnení existujúcich riešení, ktoré sa môžu poskytovať na tých istých sieťach,
- d) prevádzková efektívnosť, najmä pokiaľ ide o obmedzenie, v možnej miere, prekážok pri vykonávaní a nákladov na zavádzanie, ktoré znášajú zákazníci a
- e) zabezpečenie dodržiavania pravidiel týkajúcich sa ochrany súkromia, osobných údajov, bezpečnosti a integrity sietí a transparentnosti v súlade s právnymi predpismi Únie.

5. Komisia sa splnomocňuje prijímať delegované akty v súlade s článkom 32 s cieľom prispôbovať prílohu II vývoju na trhu a technologickému vývoju, aby sa naďalej splňali základné požiadavky vymenované v odseku 4.

Článok 20 – Opatrenia týkajúce sa európskych prístupových produktov

1. Komisia prijme do 1. januára 2016 vykonávacie akty, ktorými sa stanovujú jednotné technické a metodické pravidlá používania európskeho produktu virtuálneho prístupu k širokopásmovému pripojeniu v zmysle článku 17 a prílohy I bodu 1 v súlade s kritériami a parametrami, ktoré sa v nich uvádzajú, a s cieľom zabezpečiť rovnocennosť funkcií takéhoto virtuálneho veľkoobchodného prístupového produktu k sieťam budúcej generácie s funkciami produktu fyzického uvoľneného prístupu. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2.

2. Komisia môže prijať vykonávacie akty, ktorými sa stanovujú jednotné technické a metodické pravidlá používania jedného alebo viacerých európskych prístupových produktov v zmysle článkov 17 a 19 a prílohy I bodov 2 a 3 a prílohy II v súlade s príslušnými kritériami a parametrami, ktoré sa v nich uvádzajú. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2.

Kapitola IV

Harmonizované práva koncových používateľov

Článok 21 – Odstránenie obmedzení a diskriminácie

1. Verejné orgány neobmedzujú slobodu koncových používateľov využívať verejné elektronické komunikačné siete alebo verejne dostupné elektronické komunikačné služby poskytované podnikom, ktorý má sídlo v inom členskom štáte.

2. Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti neuplatňujú žiadne diskriminačné požiadavky alebo podmienky prístupu alebo využívania na koncových používateľov na základe ich štátnej príslušnosti alebo miesta bydliska, pokiaľ takéto rozdiely nie sú objektívne odôvodnené.

3. Pokiaľ to nie je objektívne odôvodnené, poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti neuplatňujú tarify pre komunikácie v Únii končiacie v inom členskom štáte, ktoré sú:

- a) v prípade pevných komunikácií vyššie ako tarify pre domáce diaľkové komunikácie,
- b) v prípade mobilných komunikácií vyššie ako eurotarify pre regulované hlasové a SMS roamingové komunikácie stanovené v nariadení (ES) č. 531/2012.

Článok 22 – Riešenie cezhraničných sporov

1. Postupy mimosúdneho riešenia sporov stanovené v súlade s článkom 34 ods. 1 smernice 2002/22/ES sa takisto uplatňujú na spory týkajúce sa zmlúv medzi spotrebiteľmi, a inými koncovými používateľmi, pokiaľ sú takéto postupy mimosúdneho riešenia sporov dostupné aj pre nich, a poskytovateľmi elektronických komunikácií verejnosti, ktorí majú sídlo v inom

členskom štáte. V prípade sporov, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti smernice 2013/11/EÚ³³, sa uplatňujú ustanovenia danej smernice.

Článok 23 – Sloboda poskytovať a využívať prístup k otvorenému internetu a primerané riadenie prevádzky

1. Koncoví používatelia majú slobodný prístup k informáciám a obsahu a môžu slobodne šíriť informácie a obsah, prevádzkovať aplikácie a využívať služby podľa vlastného výberu prostredníctvom služby prístupu na internet.

Koncoví používatelia slobodne uzatvárajú zmluvy o objeme a rýchlosti dát s poskytovateľmi služieb prístupu na internet a v súlade s akýmikoľvek takýmito dohodami týkajúcimi sa objemu dát slobodne využívajú akékoľvek ponuky poskytovateľov internetového obsahu a internetových aplikácií a služieb.

2. Koncoví používatelia takisto slobodne uzatvárajú zmluvy s poskytovateľmi elektronických komunikácií verejnosti alebo poskytovateľmi obsahu, aplikácií a služieb týkajúce sa poskytovania špecializovaných služieb so zvýšenou kvalitou služby.

S cieľom umožniť poskytovanie špecializovaných služieb koncovým používateľom, poskytovatelia obsahu, aplikácií a služieb a poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti slobodne medzi sebou uzatvárajú dohody s cieľom prenášať súvisiace objemy dát alebo zabezpečovať prevádzku ako špecializované služby s vymedzenou kvalitou služby alebo určenou kapacitou. Poskytovanie takýchto špecializovaných služieb nesmie opakovane alebo sústavne zhoršovať celkovú kvalitu služieb prístupu na internet.

3. Tento článok sa nedotýka právnych predpisov Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa zákonnosti prenášaných informácií, obsahu, aplikácií alebo služieb.

4. Vykonávanie slobôd stanovených v odsekoch 1 a 2 sa uľahčuje poskytovaním úplných informácií v súlade s článkom 25 ods. 1, článkom 26 ods. 2 a článkom 27 ods. 1 a 2.

5. Poskytovatelia služieb prístupu na internet nesmú v rámci limitov akýchkoľvek zmluvne dohodnutých objemov dát alebo rýchlostí služieb prístupu na internet obmedzovať slobody stanovené v odseku 1 blokovaním, spomaľovaním, znehodnocovaním alebo diskrimináciou, pokiaľ ide o špecifický obsah, aplikácie alebo služby alebo ich špecifické triedy, s výnimkou prípadov, keď je potrebné uplatniť primerané opatrenia týkajúce sa riadenia prevádzky. Primerané opatrenia týkajúce sa riadenia prevádzky musia byť transparentné, nediskriminačné, primerané a nevyhnutné na:

a) vykonávanie právneho ustanovenia alebo súdneho príkazu alebo predchádzanie alebo zabránenie vážnym zločinom,

b) zachovanie integrity a bezpečnosti siete, služieb poskytovaných prostredníctvom tejto siete a koncových zariadení koncových používateľov,

³³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ z 21. mája 2013 o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES, Ú. v. EÚ L 165 z 18. júna 2013, s. 63.

- c) predchádzanie prenášaniam nevyžiadaných komunikácií koncovým používateľom, ktorí dali predchádzajúci súhlas na takéto obmedzujúce opatrenia,
- d) minimalizáciu účinkov dočasnej alebo výnimočnej preťaženia siete pod podmienkou, že s ekvivalentnými druhmi prevádzky sa zaobchádza rovnakým spôsobom.

Primerané riadenie prevádzky je spojené iba so spracúvaním údajov, ktoré sú nevyhnutné a primerané na plnenie účelov stanovených v tomto odseku.

Článok 24 – Záruky pre kvalitu služby

1. Národné regulačné orgány zabezpečujú a úzko sledujú možnosť koncových používateľov účinne využívať slobody stanovené v článku 23 ods. 1 a 2, súlad s článkom 23 ods. 5 a neustálu dostupnosť nediskriminačných služieb prístupu na internet na úrovniach kvality, ktoré zodpovedajú pokrokom v technológii a nie sú zhoršené pod vplyvom poskytovania špecializovaných služieb. V spolupráci s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi zároveň monitorujú vplyv špecializovaných služieb na kultúrnu rozmanitosť a inovácie. Národné regulačné orgány podávajú každoročne správu Komisii a orgánu BEREC o svojom sledovaní a zisteniach.

2. S cieľom predchádzať všeobecnému zhoršeniu kvality služieb prístupu na internet alebo zaistiť pre koncových používateľov možnosť prístupu k obsahu alebo informáciám a ich šírenia alebo prevádzkovania aplikácií a služieb podľa vlastného výberu národné regulačné orgány majú právomoc ukladať minimálne požiadavky na kvalitu služieb pre poskytovateľov elektronických komunikácií verejnosti.

Národné regulačné orgány poskytnú Komisii v dostatočnom predstihu pred uložením akýchkoľvek takýchto požiadaviek zhrnutie dôvodov na zásah, predpokladané požiadavky a navrhovaný spôsob zásahu. Rovnako poskytnú tieto informácie aj orgánu BEREC. Komisia môže po preskúmaní týchto informácií vyjadriť pripomienky alebo odporúčania, najmä s cieľom zabezpečiť, aby plánované požiadavky nemali nepriaznivý vplyv na fungovanie vnútorného trhu. Navrhované požiadavky sa neprijmú počas obdobia dvoch mesiacov od doručenia úplných informácií Komisii, pokiaľ sa Komisia a národný regulačný orgán nedohodnú inak, alebo Komisia neinformuje národný regulačný orgán o skrátenom období preskúmania alebo Komisia nevzniesie pripomienky a nevydá odporúčania. Národné regulačné orgány v čo najväčšej miere zohľadňujú pripomienky alebo odporúčania Komisie a o prijatých požiadavkách informujú Komisiu a orgán BEREC.

3. Komisia môže prijať vykonávacie akty, v ktorých sa vymedzujú jednotné podmienky na vykonávanie povinností príslušných vnútroštátnych orgánov podľa tohto článku. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2.

Článok 25 – Transparentnosť a uverejňovanie informácií

1. Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti s výnimkou ponúk, ktoré boli dojednané individuálne, uverejňujú transparentné, porovnateľné, adekvátne a aktuálne informácie týkajúce sa:

a) ich názvu, adresy a kontaktných údajov,

b) v prípade každého tarifného plánu ponúkanej služby a príslušných parametrov kvality služby, uplatniteľných cien (pre spotrebiteľov vrátane daní) a akýchkoľvek uplatniteľných

poplatkov (súvisiacich s prístupom, využívaním, údržbou a akékoľvek iné dodatočné poplatky), ako aj nákladov v súvislosti s koncovým zariadením,

c) uplatniteľných taríf týkajúcich sa akéhokoľvek čísla alebo služby, na ktoré sa vzťahujú osobitné cenové podmienky,

d) kvality ich služieb v súlade s vykonávacími aktmi uvedenými v odseku 2,

e) služieb prístupu na internet, ak ich ponúkajú, pričom uvedú tieto informácie:

i) skutočne dostupná rýchlosť na sťahovanie a nahrávanie dát v členskom štáte bydliska koncového používateľa, aj v čase najväčšej špičky,

ii) stupeň uplatniteľných obmedzení objemu dát, ak sa uplatňuje, ceny na zvýšenie objemu dostupných dát na základe *ad hoc* alebo trvalom základe, rýchlosť dát dostupná po vyčerpaní limitu spotreby uplatniteľného objemu dát, a jej cena a prostriedky, pomocou ktorých môže koncový používateľ kedykoľvek sledovať aktuálnu úroveň svojej spotreby,

iii) jasné a zrozumiteľné vysvetlenie, ako môžu akékoľvek obmedzenie objemu dát, skutočne dostupná rýchlosť a iné parametre kvality a súbežné využívanie špecializovaných služieb so zvýšenou kvalitou služby, v praxi ovplyvniť využívanie obsahu, aplikácií a služieb,

iv) informácie o akýchkoľvek postupoch poskytovateľa, zameraných na meranie a riadenie prevádzky, s cieľom predchádzať preťaženiu siete a o tom, ako by tieto postupy mohli vplývať na kvalitu služby a ochranu osobných údajov,

f) opatrení prijatých s cieľom zabezpečiť rovnocennosť v prístupe pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím vrátane pravidelne aktualizovaných podrobných informácií o produktoch a službách určených pre nich,

g) ich štandardných zmluvných podmienok, ako aj akéhokoľvek minimálneho zmluvného obdobia, podmienok predčasného ukončenia zmluvy a s tým súvisiacich poplatkov, postupov zmeny poskytovateľa a prenesenia čísel a iných identifikátorov a s tým súvisiacich priamych poplatkov, ako aj kompenzačných opatrení v prípade oneskorenia alebo zneužívania počas procesu zmeny poskytovateľa.

h) prístupu k núdzovým službám a informáciám o lokalizácii volajúceho v prípade všetkých ponúkaných služieb a akýchkoľvek obmedzení pri poskytovaní núdzových služieb podľa článku 26 smernice 2002/22/ES, a akýchkoľvek súvisiacich zmien,

i) práv v súvislosti s univerzálnou službou vrátane, ak je to vhodné, zariadení a služieb uvedených v prílohe I k smernici 2002/22/ES.

Informácie sa uverejňujú jasnou, zrozumiteľnou a ľahko dostupnou formou v úradnom jazyku/úradných jazykoch členského štátu, v ktorom sa služba ponúka, a pravidelne sa aktualizujú. Informácie sa na požiadanie poskytnú národnému regulačnému orgánu pred ich uverejnením. Akékoľvek rozdiely v podmienkach vzťahujúcich sa na spotrebiteľov a iných koncových používateľov sa jasne uvedú.

2. Komisia môže prijať vykonávacie akty, v ktorých špecifikuje metódy merania rýchlosti služieb prístupu na internet, parametre kvality služby a metódy ich merania, a obsah, formu a spôsob uverejnenia informácií vrátane prípadných mechanizmov osvedčovania kvality. Komisia môže zohľadniť parametre, vymedzenia pojmov a metódy merania stanovené v

prílohe III k smernici 2002/22/ES. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2.

3. Koncoví používatelia majú prístup k nástrojom nezávislého posúdenia, ktoré im umožnia porovnať výkon prístupu k sieti elektronických komunikácií a elektronických komunikačných služieb a náklady na alternatívne používateľské vzory. Na tento účel zavedú členské štáty dobrovoľný systém certifikácie interaktívnych webových stránok, príručiek alebo podobných nástrojov. Certifikáty sa udeľujú na základe objektívnych, transparentných a primeraných požiadaviek, najmä nezávislosti od akéhokoľvek poskytovateľa elektronických komunikácií verejnosti, používania jednoduchého jazyka, poskytnutia úplných a aktuálnych informácií a zavedenia postupu účinného riešenia sťažností. Pokiaľ na trhu nie sú bezplatne alebo za prijateľnú cenu dostupné certifikované porovnávacie nástroje, národné regulačné orgány alebo iné príslušné vnútroštátne orgány samostatne alebo prostredníctvom tretích strán zabezpečia dostupnosť takýchto nástrojov v súlade s požiadavkami na certifikáciu. Informácie zverejnené poskytovateľmi elektronických komunikácií verejnosti sú bezplatne dostupné na účely sprístupnenia spomínaných porovnávacích nástrojov.

4. Na žiadosť príslušných verejných orgánov poskytovateľa elektronických komunikácií verejnosti šíria informácie verejného záujmu pre koncových používateľov bezplatne, keď je to vhodné, rovnakými prostriedkami, ktoré bežne používajú pri komunikácii s koncovými používateľmi. V takom prípade príslušné verejné orgány poskytujú poskytovateľom elektronických komunikácií verejnosti informácie v štandardizovanom formáte, pričom sa informácie môžu okrem iného týkať týchto tém:

a) najčastejšie využitie elektronických komunikačných služieb na nezákonné činnosti alebo na šírenie škodlivého obsahu, a to najmä ak sa môže dotýkať dodržiavania práv a slobôd iných osôb vrátane porušovania autorských a súvisiacich práv a právne následky takéhoto konania a

b) prostriedky ochrany proti rizikám z hľadiska osobnej bezpečnosti a nezákonného prístupu k osobným údajom pri používaní elektronických komunikačných služieb.

Článok 26 – Informačné požiadavky týkajúce sa zmlúv

1. Pred tým, ako sa zmluva o poskytovaní pripojenia na verejnú sieť elektronických komunikácií alebo o poskytovaní verejne dostupných elektronických komunikačných služieb stane záväznou, poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti poskytnú zákazníkovi a iným koncovým používateľom, okrem prípadov, keď sa výslovne dohodli na inej možnosti, minimálne tieto informácie:

a) totožnosť, adresu a kontaktné informácie poskytovateľa a ak sa líši, adresu a kontaktné údaje v prípade akýchkoľvek sťažností,

b) hlavné charakteristiky poskytovaných služieb a najmä:

i) pre každý tarifný plán druhy ponúkaných služieb, zahrnuté objemy komunikácií a všetky príslušné parametre kvality služby vrátane dodacej lehoty prvého pripojenia,

ii) či a v ktorých členských štátoch sa poskytuje prístup k núdzovým službám a informáciám o lokalizácii volajúceho a akékoľvek obmedzenia súvisiace s poskytovaním núdzových služieb v súlade s článkom 26 smernice 2002/22/ES,

iii) druhy poskytovaných popredajných, servisných a zákazníckych podporných služieb, podmienky ich poskytovania a poplatky za tieto služby a spôsoby kontaktovania týchto služieb,

- iv) akékoľvek obmedzenia uložené poskytovateľom na používanie dodaného koncového zariadenia vrátane informácií o odblokovaní koncového zariadenia a akýchkoľvek poplatkov v prípade, že zmluva bude vypovedaná pred uplynutím minimálneho zmluvného obdobia,
- c) podrobné informácie o cenách a tarifikách (pre spotrebiteľov aj s daňami a možnými dodatočnými poplatkami) a prostriedky, ktorými je možné získať aktuálne informácie o všetkých uplatniteľných tarifikách a poplatkoch,
- d) ponúkané spôsoby platby a všetky rozdiely v nákladoch súvisiace so spôsobom platby a dostupné nástroje na zaistenie transparentnosti faktúr a sledovanie úrovne spotreby,
- e) obdobie trvania zmluvy a podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane:
 - i) akýchkoľvek minimálnych podmienok používania a trvania, ktoré sa musia splniť v záujme využívania zvýhodnených podmienok,
 - ii) akýchkoľvek poplatkov súvisiacich so zmenou poskytovateľa a prenesením čísel a iných identifikátorov, ako aj kompenzačných opatrení v prípade oneskorenia alebo zneužitia počas procesu zmeny poskytovateľa,
 - iii) akýchkoľvek poplatkov za predčasné ukončenie zmluvy vrátane akéhokoľvek vrátenia nákladov v súvislosti s koncovým zariadením (na základe zaužívaných metód odpisovania) a iných akciových výhod (na základe proporčionej zostatkovej hodnoty),
- f) všetky opatrenia týkajúce sa kompenzácie a vrátenia nákladov vrátane výslovného odkazu na zákonom stanovené práva koncového používateľa, ktoré sa uplatňujú v prípade, že úroveň kvality služieb nezodpovedajú zmluvne dohodnutým úrovňam,
- g) ak existuje povinnosť podľa článku 25 smernice 2002/22/ES, možnosti účastníka, pokiaľ ide o to, či uviesť, alebo neuviest' osobné údaje v zozname, a dotknuté údaje,
- h) pre koncových používateľov so zdravotným postihnutím podrobné informácie o produktoch a službách určených pre nich,
- i) prostriedky začatia konaní na urovnávanie sporov vrátane cezhraničných sporov, v súlade s článkom 34 smernice 2002/22/ES a článkom 22 tohto nariadenia,
- j) druhy opatrení, ktoré by poskytovateľ mohol prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity alebo ohrozenia a poruchovosti.

2. Dodatočne k povinnostiam v odseku 1 poskytovateľa elektronických komunikácií verejnosti poskytujú koncovým používateľom, okrem prípadov, keď koncový používateľ, ktorý nie je spotrebiteľom, súhlasil s inou možnosťou, minimálne tieto informácie týkajúce sa ich služieb prístupu na internet:

- a) stupeň uplatniteľných obmedzení objemu dát, ak sa uplatňuje, ceny za zvýšenie objemu dostupných dát na základe *ad hoc* alebo trvalom základe, rýchlosť dát dostupná po vyčerpaní limitu spotreby uplatniteľného objemu dát, ak sa takýto limit uplatňuje, a jej cena a prostriedky, pomocou ktorých môže koncový používateľ kedykoľvek sledovať aktuálnu úroveň svojej spotreby,
- b) skutočne dostupná rýchlosť na sťahovanie a nahrávanie dát v hlavnej lokalite koncového používateľa vrátane skutočných rýchlostných rozpätí, rýchlostných priemerov a rýchlosti v čase špičky vrátane možného vplyvu povolenia prístupu tretím stranám cez rádiovú miestnu počítačovú sieť,
- c) iné parametre kvality služby,

d) informácie o akýchkoľvek postupoch poskytovateľa zameraných na meranie a riadenie prevádzky, s cieľom predchádzať preťaženiu siete a informácie o tom, ako by tieto postupy mohli vplyvať na kvalitu služby a ochranu osobných údajov,

e) jasné a zrozumiteľné vysvetlenie, ako môžu akékoľvek obmedzenie objemu dát, skutočne dostupná rýchlosť a iné parametre kvality služby a súbežné využívanie špecializovaných služieb so zvýšenou kvalitou služby, v praxi ovplyvniť využívanie obsahu, aplikácií a služieb.

3. Informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 sa poskytujú jasným, zrozumiteľným a ľahko dostupným spôsobom v úradnom jazyku/úradných jazykoch členského štátu, v ktorom má koncový používateľ bydlisko, a pravidelne sa aktualizujú. Sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a nesmú sa meniť, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodli inak. Koncový používateľ dostane exemplár zmluvy v písanej podobe.

4. Komisia môže prijať vykonávacie akty, v ktorých sa vymedzujú podrobné informačné požiadavky uvedené v odseku 2. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 33 ods. 2.

5. V zmluve sa takisto na žiadosť príslušných orgánov verejnej moci uvádzajú všetky informácie, ktoré by mohli na tento účel príslušné orgány verejnej moci poskytnúť, o používaní elektronických komunikačných sietí a služieb s cieľom zapojiť sa do nezákonnej činnosti alebo šíriť škodlivý obsah, ako aj o prostriedkoch ochrany proti rizikám z hľadiska osobnej bezpečnosti, súkromia a nezákonného spracúvania osobných údajov, ktoré sa uvádzajú v článku 25 ods. 4 a týkajú sa poskytovanej služby.

Článok 27 – Kontrola spotreby

1. Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti ponúkajú koncovým používateľom možnosť bezplatne si zvoliť nástroj, pomocou ktorého môžu získať informácie o svojej celkovej spotrebe v rámci rôznych elektronických komunikačných služieb vyjadrenej v peňažnej mene, v ktorej sa koncovému používateľovi vystavujú faktúry. Prostredníctvom takéhoto nástroja sa zaručí, že bez súhlasu koncového používateľa celkové výdavky za konkrétne obdobie používania neprevýšia konkrétny finančný limit, ktorý si koncový používateľ stanovil.

2. Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti zabezpečujú, aby bolo koncovým používateľom zaslané zodpovedajúce oznámenie, keď spotreba služieb dosiahne 80 % finančného limitu stanoveného v súlade s odsekom 1. V tomto oznámení sa uvedie, ako sa má postupovať, ak zákazník chce, aby sa mu tieto služby ďalej poskytovali, ako aj náklady na ich ďalšie poskytovanie. Poskytovateľ prestane poskytovať uvedené služby a účtovať za ne koncovému používateľovi poplatky, ak by ich ďalšie poskytovanie viedlo k prekročeniu limitu, pokiaľ a až dovtedy, kým koncový používateľ nepožiada o pokračovanie alebo obnovenie poskytovania týchto služieb. Po dosiahnutí finančného limitu bude mať koncový používateľ naďalej možnosť prijímať hovory a SMS správy a bude mať prístup k bezplatným telefónnym číslam a núdzovým službám voľbou bezplatného európskeho čísla tiesňového volania 112 až do uplynutia dohodnutého fakturačného obdobia.

3. Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti umožnia koncovým používateľom bezprostredne pred prepojením hovoru jednoduchý prístup, bez akýchkoľvek poplatkov, k informáciám o uplatniteľných tarifách týkajúcich sa akéhokoľvek čísla alebo služby, na ktoré sa vzťahujú osobitné cenové podmienky, pokiaľ národný regulačný orgán vopred neudelil výnimku z dôvodov primeranosti. Všetky takéto informácie sa poskytujú porovnateľným spôsobom pre všetky takéto čísla alebo služby.

4. Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti ponúkajú koncovým používateľom bezplatnú možnosť dostávať podrobne rozpísané faktúry.

Článok 28 – Ukončenie zmluvy

1. V zmluvách uzavretých medzi spotrebiteľmi a poskytovateľmi elektronických komunikácií verejnosti sa nestanovuje minimálne obdobie platnosti, ktoré by presiahlo 24 mesiacov. Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti ponúkajú koncovým používateľom možnosť uzavrieť zmluvu s maximálnym obdobím platnosti 12 mesiacov.

2. Pokiaľ spotrebiteľia a iní koncoví používatelia nesúhlasili s inou možnosťou, majú právo ukončiť zmluvu s mesačnou výpovednou lehotou, ak od uzavretia zmluvy ubehlo šesť alebo viac mesiacov. Nepožaduje sa splatenie žiadnej náhrady s výnimkou splatenia zostatkovej hodnoty dotovaného koncového zariadenia viazaného na zmluvu v čase jej uzavretia a vrátenie na základe pro rata temporis akýchkoľvek iných akciových výhod, ktoré sú ako také označené v čase uzavretia zmluvy. Poskytovateľ najneskôr po zaplatení takejto náhrady bezplatne zruší akékoľvek obmedzenie týkajúce sa používania koncového zariadenia na iných sieťach.

3. Pokiaľ sa v zmluvách alebo vo vnútroštátnych právnych predpisoch stanovujú zmluvné obdobia, ktoré sa majú v tichosti predĺžiť, poskytovateľ elektronických komunikácií verejnosti v náležitom čase informuje koncového spotrebiteľa, aby mal k dispozícii minimálne jeden mesiac na vyjadrenie nesúhlasu s predĺžením zmluvy v tichosti. Ak koncový používateľ nevyjadrí nesúhlas, zmluva sa považuje za trvalú zmluvu, ktorú koncový používateľ môže kedykoľvek ukončiť s jednomesačnou výpovednou lehotou a bez akýchkoľvek nákladov.

4. Koncoví používatelia majú právo ukončiť svoju zmluvu bez akýchkoľvek nákladov po oznámení zmien v zmluvných podmienkach navrhovaných poskytovateľom elektronických komunikácií verejnosti, pokiaľ navrhované zmeny nie sú výhradne zmeny v prospech koncového používateľa. Poskytovatelia koncovým používateľom primerane a minimálne mesiac vopred oznámia, akúkoľvek takúto zmenu a zároveň ich informujú o ich právach týkajúcich sa ukončenia zmluvy bez akýchkoľvek nákladov, ak neakceptujú nové podmienky. Odsek 2 sa uplatňuje *mutatis mutandis*.

5. Akékoľvek podstatné nezrovnalosti, ktoré nemajú dočasný charakter, medzi skutočnou výkonnosťou, pokiaľ ide o rýchlosť alebo iné parametre kvality, a výkonnosťou, ktorú uvádza poskytovateľ elektronických komunikácií verejnosti v súlade s článkom 26, sa považujú za nesúlad výkonnosti na účely určenia opravných prostriedkov, ktoré sú k dispozícii koncovému používateľovi v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.

6. Predplatenie si dodatočných služieb poskytovaných tým istým poskytovateľom elektronických komunikácií verejnosti neoprávňuje na opätovné začatie počiatočného zmluvného obdobia, okrem prípadu, keď cena dodatočnej služby (dodatočných služieb) výrazne prevyšuje cenu pôvodných služieb alebo keď sa dodatočné služby ponúkajú za špeciálnu zvýhodnenú cenu spojenú s predĺžením existujúcej zmluvy.

7. Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti uplatňujú v súvislosti s ukončením zmluvy podmienky a postupy, ktoré nevytvárajú prekážky pri zmene poskytovateľa služby, ani neodrádzajú od rozhodnutia zmeniť poskytovateľa.

Ak balík služieb ponúkaný spotrebiteľom obsahuje minimálne pripojenie na elektronickú komunikačnú sieť alebo jednu elektronickú komunikačnú službu, články 28 a 30 tohto nariadenia sa vzťahujú na všetky prvky balíka.

Kapitola V

Upáhčovanie zmeny poskytovateľov

Článok 30 – Zmena poskytovateľa a prenosnosť čísiel

1. Všetci koncoví používatelia s číslami z národného telefónneho číslovacieho plánu, majú právo, ak o to požiadajú, ponechať si svoje číslo(-a) nezávisle od poskytovateľa verejných komunikácií verejnosti, ktorý poskytuje službu v súlade s časťou C prílohy I k smernici 2002/22/ES pod podmienkou, že daný poskytovateľ je poskytovateľom elektronických komunikácií v členskom štáte, na ktorý sa národný telefónny číslovací plán vzťahuje alebo je európskym poskytovateľom elektronických komunikácií, ktorý oznámil príslušnému regulačnému orgánu domovského členského štátu skutočnosť, že poskytuje alebo má v úmysle poskytovať takéto služby v členskom štáte, na ktorý sa vzťahuje daný národný telefónny číslovací plán.
2. Tvorba cien medzi poskytovateľmi elektronických komunikácií verejnosti týkajúca sa poskytovania prenosnosti čísla je nákladovo orientovaná a priame poplatky, ktoré musí znášať koncový používateľ, ak sa nejaké uplatňujú, nesmú na koncového používateľa pôsobiť odrádzajúco pri rozhodovaní o zmene poskytovateľa.
3. Prenos čísel a ich aktivácia sa vykonávajú v čo najkratšom čase. V prípade koncových používateľov, ktorí uzavreli zmluvu o prenosení čísla k novému poskytovateľovi, sa toto číslo aktivuje do jedného pracovného dňa od uzavretia takejto zmluvy. Strata služby počas procesu prenosu čísla, ak k nej dôjde, nesmie trvať dlhšie ako jeden pracovný deň.
4. Prijímajúci poskytovateľ elektronických komunikácií verejnosti riadi proces zmeny poskytovateľa a prenosenia čísla. Koncovým používateľom sa poskytnú zodpovedajúce informácie o zmene prevádzkovateľa pred procesom zmeny a počas neho a takisto bezprostredne po jeho dokončení. Zmena poskytovateľa sa nesmie uskutočniť bez súhlasu koncových používateľov.
5. Zmluvy koncových používateľov s prenášajúcimi poskytovateľmi elektronických komunikácií verejnosti sa po dokončení zmeny poskytovateľa automaticky rušia. Prenášajúci poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti vracajú spotrebiteľom využívajúcim predplatené služby všetky nevyčerpané kredity.
6. Poskytovatelia elektronických komunikácií verejnosti, ktorí zdržiavajú zmenu poskytovateľa alebo uplatňujú zneužívajúce postupy vrátane neposkytnutia informácií potrebných na prenesenie čísla v čo najkratšom čase, sú povinní nahradiť koncovým používateľom vystaveným takémuto oneskoreniu alebo zneužitiu takúto ujmu.
7. V prípade, že koncový používateľ, ktorý prešiel k novému poskytovateľovi služieb prístupu na internet, má e-mailovú adresu, ktorú poskytuje prenášajúci poskytovateľ, prenášajúci poskytovateľ na požiadanie koncového používateľa bezplatne preposiela na akúkoľvek e-mailovú adresu uvedenú koncovým používateľom všetky e-mailové komunikácie zaslané na predchádzajúcu e-mailovú adresu koncového používateľa počas obdobia 12 mesiacov. Táto služba preposielania elektronickej pošty zahŕňa automatickú odpoveď s informáciou o novej e-mailovej adrese koncového používateľa, ktoré sa zasiela všetkým odosielateľom e-mailov.

Koncový používateľ má možnosť požiadať, aby sa v takomto oznámení automaticky neuvádzala jeho nová e-mailová adresa.

Po počiatočnom období 12 mesiacov prenášajúci poskytovateľ elektronických komunikácií verejnosti umožní koncovému používateľovi predĺžiť si obdobie preposielania e-mailov, a prípadne si za to účtuje poplatok. Prenášajúci poskytovateľ elektronických komunikácií verejnosti nepriradí počiatočnú e-mailovú adresu koncového používateľa inému koncovému používateľovi pred uplynutím dvojročného obdobia od ukončenia zmluvy, a v žiadnom prípade počas prípadného predĺženého obdobia na preposielanie e-mailov.

8. Príslušné vnútroštátne orgány môžu stanoviť celoplošné postupy zmeny poskytovateľov a prenášania čísiel vrátane ustanovenia o primeraných sankciách pre poskytovateľov a kompenzáciách pre koncových používateľov. Zohľadnia pritom potrebnú ochranu koncového používateľa počas celého procesu zmeny poskytovateľa a potrebu zaistiť efektívnosť takéhoto procesu.

Kapitola VI

Organizačné a záverečné ustanovenia

Článok 31 – Sankcie

Členské štáty stanovujú pravidlá o ukladaní sankcií za porušovanie ustanovení tohto nariadenia a prijímajú všetky potrebné opatrenia na ich vykonávanie. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty oznámia Komisii tieto ustanovenia najneskôr do 1. júla 2016 a bezodkladne jej oznámia každú následnú zmenu, ktorá má na ne vplyv.

Pokiaľ ide o európskych poskytovateľov elektronických komunikácií, sankcie sa ukladajú v súlade s kapitolou II a so zreteľom na príslušné právomoci národných regulačných orgánov v domovskom a hostiteľskom členskom štáte.

Článok 32 – Delegovanie právomocí

1. Právomoc prijímať delegované akty sa Komisii udeľuje za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článkoch 17 ods. 2 a 19 ods. 5 sa Komisii udeľuje na neurčité obdobie od [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

3. Delegovanie právomocí uvedené v článkoch 17 ods. 2 a 19 ods. 5 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomocí, ktoré sa v ňom špecifikuje. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia oznamuje delegovaný akt Európskemu parlamentu a Rade súčasne, a to hneď po jeho prijatí.

5. Delegované akty uvedené v článku 17 ods. 2 a článku 19 ods. 5 nadobúdajú účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada nevzniesli voči nim námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedených aktov Európskemu parlamentu a Rade, alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 33 – Komitologický postup

1. Komisii pomáha Komunikačný výbor ustanovený podľa článku 22 ods. 1 smernice 2002/21/ES. Tento výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Pri odkaze na tento odsek sa uplatňuje článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 34 – Zmeny smernice 2002/20/ES

V článku 3 ods. 2 sa vypúšťa *druhý pododsek*.

Článok 35 – Zmeny smernice 2002/21/ES

Smernica 2002/21/ES sa mení takto:

1. V článku 1 sa dopĺňa tento odsek 6:

„Táto smernica a špecifické smernice sa vykladajú a uplatňujú v spojení s ustanoveniami nariadenia č. [XX/2014].“

2. Článok 7a sa mení takto:

– a) v odseku 1 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„1. V prípadoch, keď je cieľom zamýšľaného opatrenia, na ktoré sa vzťahuje článok 7 ods. 3, uložiť, zmeniť alebo zrušiť povinnosť prevádzkovateľa podľa článku 16 tejto smernice v spojení s článkom 5 a článkami 9 až 13 smernice 2002/19/ES (prístupová smernica), a článku 17 smernice 2002/22/ES (smernica univerzálnej služby), Komisia môže v rámci jednomesačného obdobia stanoveného v článku 7 ods. 3 tejto smernice oznámiť príslušnému národnému regulačnému orgánu a orgánu BEREC svoje dôvody, prečo sa domnieva, že navrhované opatrenie by vytvorilo prekážku jednotnému trhu, alebo svoje vážne pochybnosti, pokiaľ ide o súlad opatrenia s právnymi predpismi Únie, pričom zohľadní akékoľvek prípadné odporúčanie prijaté podľa článku 19 ods. 1 tejto smernice týkajúce sa harmonizovaného uplatňovania konkrétnych ustanovení tejto smernice a špecifických smerníc. V takomto prípade sa navrhované opatrenie nemôže prijať počas ďalších troch mesiacov od oznámenia Komisie.“

– b) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. V rámci trojmesačného obdobia uvedeného v odseku 1 Komisia, orgán BEREC a príslušný národný regulačný orgán úzko spolupracujú, aby našli najvhodnejšie a najúčinnnejšie opatrenie v súvislosti s cieľmi stanovenými v článku 8, pričom náležite zohľadňujú názory účastníkov trhu a potrebu zabezpečiť rozvoj jednotného regulačného postupu. Keď je cieľom zamýšľaného opatrenia uložiť, zmeniť alebo zrušiť povinnosť európskeho prevádzkovateľa elektronických komunikácií v zmysle nariadenia [XXX/2014] v hostujúcom členskom štáte, národný regulačný orgán v domovskom štáte sa môže takisto zúčastňovať na procese spolupráce.“

– c) v odseku 5 sa vkladá toto písmeno aa):

„aa) prijať rozhodnutie, na základe ktorého sa od príslušného národného regulačného orgánu požaduje, aby zrušil navrhované opatrenie, spolu s konkrétnymi návrhmi na jeho zmenu, keď je cieľom zamýšľaného opatrenia uložiť, zmeniť alebo zrušiť povinnosť európskeho prevádzkovateľa elektronických komunikácií v zmysle nariadenia [XXX/2014].“

– d) v odseku 6 sa dopĺňa tento pododsek:

„Článok 7 ods. 6 sa uplatňuje v prípadoch, keď Komisia prijme rozhodnutie v súlade s odsekom 5 bodom aa).“

3. Článok 15 sa mení takto:

– a) medzi prvý a druhý pododsek odseku 1 sa vkladá tento pododsek:

„Pri posudzovaní, či sa daný trh vyznačuje charakteristikami, ktoré môžu opodstatňovať uloženie regulačných povinností ex-ante, a preto musí byť zahrnutý v odporúčaní, Komisia zohľadňuje najmä potrebu konvergentnej regulácie v rámci Únie, potrebu presadzovať efektívne investície a inováciu v záujme koncových používateľov a globálnej konkurencieschopnosti hospodárstva Únie, a primeranosť vo vzťahu k dotknutému trhu spoločne s ďalšími faktormi, ako je napríklad existujúca hospodárska súťaž na maloobchodnej úrovni založená na infraštruktúre, hospodársku súťaž v oblasti cien, výberu a kvality produktov ponúkaných koncovým používateľom. Komisia berie do úvahy všetky príslušné prekážky hospodárskej súťaže bez ohľadu na to, či sa siete, služby alebo aplikácie, ktoré vytvárajú takéto prekážky, považujú za elektronické komunikačné siete, elektronické komunikačné služby alebo iné druhy služieb alebo aplikácií, ktoré sú porovnateľné z hľadiska koncového používateľa, s cieľom určiť, či sú vo všeobecnosti v Únii alebo jej podstatnej časti súčasne splnené tieto tri kritériá:

a) prítomnosť významných a neprechodných štrukturálnych, právnych a regulačných prekážok vstupu,

b) štruktúra trhu neumožňuje účinnú hospodársku súťaž v rámci relevantného časového horizontu, so zreteľom na stav hospodárskej súťaže založenej na infraštruktúre alebo inej hospodárskej súťaže, ktorá vytvára prekážky vstupu,

c) samotné právne predpisy v oblasti hospodárskej súťaže nie sú postačujúce na adekvátne riešenie zisteného(-ých) zlyhania(-í) trhu.“

– b) do odseku 3 sa dopĺňa tento pododsek:

„Komisia pri vykonávaní svojich právomocí podľa článku 7 overuje, či sú súčasne splnené všetky tri kritériá stanovené v odseku 1, keď prehodnocuje súlad, či je v súlade s právnymi predpismi Únie navrhované opatrenie, v ktorom sa došlo k záverom, že:

a) predmetný trh, ktorý nie je v odporúčaní identifikovaný, sa vyznačuje charakteristikami, ktoré opodstatňujú uloženie regulačných povinností za konkrétnych vnútroštátnych podmienok alebo

b) že predmetný trh, ktorý je v odporúčaní identifikovaný, si nevyžaduje reguláciu za konkrétnych vnútroštátnych podmienok.“

4. Prvý odsek článku 19 sa mení takto:

„Bez toho, aby bol dotknutý článok 9 tejto smernice a články 6 a 8 smernice 2002/20/ES (smernica o povolení), ak Komisia zistí, že skutočnosť, že národné regulačné orgány vykonávajú regulačné úlohy uvedené v tejto smernici, špecifických smerniciach a nariadení č. [XX/2014] rozdielnymi spôsobmi, môže vytvárať prekážky vnútornému trhu, môže vydať odporúčanie alebo rozhodnutie týkajúce sa harmonizovaného uplatňovania ustanovení tejto smernice, špecifických smerníc a nariadenia č. [XX/2014] v snahe podporiť plnenie cieľov stanovených v článku 8, pričom v čo najväčšej miere zohľadňuje stanovisko orgánu BEREC.“

Článok 36 – Zmeny smernice 2002/22/ES

1. S účinnosťou od 1. júla 2016 sa smernica 2002/22/ES mení takto:

(1) V článku 1 ods. 3 sa vypúšťa prvá veta.

(2) Články 20, 21, 22 a 30 sa vypúšťajú.

2. Členské štáty ponechávajú do 1. júla 2016 v platnosti všetky opatrenia, ktorými sa transponujú ustanovenia uvedené v odseku 1.

Článok 37 – Zmeny nariadenia (ES) č. 531/2012

Nariadenie (EÚ) č. 531/2012 sa mení takto:

(1) V článku 1 ods. 1 sa vkladá tento tretí pododsek:

„Toto nariadenie sa vzťahuje na roamingové služby poskytované v Únii koncovým používateľom, ktorých domácim poskytovateľom je poskytovateľ elektronických komunikácií verejnosti v členskom štáte.“

(2) V článku 2 ods. 2 sa vkladá toto písmeno r):

„r) „dvojstranná alebo mnohostranná roamingová dohoda“ je jedna alebo viacero obchodných alebo technických dohôd medzi poskytovateľmi roamingu, ktoré umožňujú virtuálne rozšírenie pokrytia domácou sieťou a udržateľné poskytovanie regulovaných maloobchodných roamingových služieb každým poskytovateľom roamingových služieb pri rovnakých cenových hladinách, aké sú pri ich domácich mobilných komunikačných službách.“

(3) V článku 4 sa dopĺňa tento odsek 7:

„7. Tento článok sa nevzťahuje na poskytovateľov roamingu, ktorí poskytujú regulované maloobchodné roamingové služby v súlade s článkom 4a.“

(4) Vkladá sa tento článok 4a:

„Článok 4a

1. Tento článok sa uplatňuje na poskytovateľov roamingových služieb, ktorí:

a) uplatňujú automaticky a pri všetkých svojich maloobchodných balíkoch, ktoré obsahujú regulované roamingové služby, uplatniteľné sadzby domácich služieb ako na domáce služby, tak aj na regulované roamingové služby na celom území Únie tak, ako keby sa regulované roamingové služby využívali v domácej sieti a

b) zabezpečia, či už prostredníctvom svojich vlastných sietí alebo formou dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd s inými poskytovateľmi roamingových služieb, aby ustanovenia v písm. a) spĺňal najmenej jeden poskytovateľ roamingových služieb vo všetkých členských štátoch.

2. Odseky 1, 6 a 7 nevylučujú možnosť, aby poskytovateľ roamingových služieb obmedzil spotrebu regulovaných roamingových služieb pri uplatniteľnej sadzbe domácich služieb na základe odvolania sa na kritérium primeraného používania. Všetky kritériá primeraného používania sa uplatňujú tak, aby spotrebiteľia využívajúci rozmanité domáce maloobchodné balíky poskytovateľa roamingových služieb mali možnosť pri pravidelných cestách v rámci územia Únie bez váhania zachovávať typické domáce spotrebiteľské zvyklosti, aké sa viažu na ich príslušné domáce maloobchodné balíky. Poskytovateľ roamingových služieb využívajúci túto možnosť v súlade s článkom 25 ods. 1 písm. b) nariadenia XXX/2014 uverejňuje a v súlade s článkom 26 ods. 1 písm. b) a c) uvedeného nariadenia do svojich zmlúv zahrňa

podrobné kvantifikované informácie o tom, ako sa kritérium primeraného používania uplatňuje, pričom uvádza hlavné cenové, objemové alebo iné parametre dotknutého maloobchodného balíka.

BEREC do 31. decembra 2014 po konzultáciách so zainteresovanými stranami a v úzkej spolupráci s Komisiou stanoví všeobecné usmernenia na uplatňovanie kritérií primeraného používania v maloobchodných zmluvách poskytovateľov roamingových služieb využívajúcich ustanovenia tohto článku. BEREC zostaví takéto usmernenia na základe celkového cieľa vytýčeného v prvom pododseku, pričom zohľadní predovšetkým vývoj cien a spotrebiteľských zvyklostí v členských štátoch, každý viditeľný vplyv roamingu na sadzby domácich služieb pri tvorbe takýchto sadzieb, ako aj na vývoj veľkoobchodných roamingových sadzieb za nevyvážený prenos medzi poskytovateľmi roamingových služieb.

Príslušný národný regulačný orgán sleduje uplatňovanie kritérií primeraného používania a dohliada naň, pričom v maximálnej miere zohľadňuje všeobecné usmernenia BEREC, hneď, ako sa prijímú, a zabezpečuje, aby sa neukladali žiadne neprimerané podmienky.

3. Individuálni koncoví používatelia, ktorým roamingové služby poskytuje poskytovateľ využívajúci ustanovenia tohto článku, si na vlastnú žiadosť zámerne a výslovne volia vzdať sa výhod spojených s uplatňovaním uplatniteľnej sadzby domácich služieb pri regulovaných roamingových službách v rámci daného maloobchodného balíka výmenou za iné výhody, ktoré predmetný poskytovateľ ponúka. Poskytovateľ roamingu upovedomuje týchto koncových používateľov o povahe roamingových výhod, o ktoré by takto prišli. Národné regulačné orgány sledujú predovšetkým, či poskytovatelia roamingových služieb využívajúci ustanovenia tohto článku nepoužívajú obchodné praktiky, ktoré by viedli k obchádzaniu automatického režimu.

4. Regulované maloobchodné roamingové poplatky stanovené v článkoch 8, 10 a 13 sa nevzťahujú na roamingové služby ponúkané poskytovateľom využívajúcim ustanovenia tohto článku, ak sa za ne účtujú poplatky na úrovni uplatniteľnej sadzby domácich služieb.

Ak poskytovateľ roamingových služieb využívajúci ustanovenia tohto článku uplatňuje poplatky, ktoré sa líšia od uplatniteľnej sadzby domácich služieb, za spotrebu regulovaných roamingových služieb, ktorá presahuje primerané využívanie takýchto služieb v súlade s odsekom 2, alebo ak sa individuálny koncový používateľ výslovne vzdá výhod vyplývajúcich zo sadzieb domácich služieb za regulované roamingové služby v súlade s odsekom 3, poplatky za tieto regulované roamingové služby nesmú presiahnuť maloobchodné roamingové poplatky stanovené v článkoch 8, 10 a 13.

5. Poskytovateľ roamingových služieb, ktorý chce využívať ustanovenia tohto článku, predloží vo forme oznámenia svoje vyhlásenie a ktorúkoľvek z dvoj- či mnohostranných dohôd, na základe ktorých splňa podmienky odseku 1, ako aj akékoľvek zmeny v nich úradu BEREC. Oznamujúci poskytovateľ roamingových služieb vo svojom oznámení uvedie dôkaz o súhlase ktoréhokoľvek zmluvného partnera dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd, ktoré sú predmetom oznámenia, s takýmto oznámením.

6. V období od 1. júla 2014 do 30. júna 2016 sa tento článok vzťahuje na poskytovateľov roamingových služieb, ktorí nespĺňajú podmienky stanovené v odseku 1, za predpokladu, že dodržiavajú tieto podmienky:

a) poskytovateľ roamingu predloží vo forme oznámenia svoje vyhlásenie a ktorúkoľvek z príslušných dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd úradu BEREC v súlade s odsekom 5, pričom sa konkrétne odvolá na tento odsek;

b) poskytovateľ zabezpečí, či už prostredníctvom svojich vlastných sietí alebo formou dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd s inými poskytovateľmi roamingových služieb, splnenie

podmienok uvedených v písm. c), d) a e) najmenej 17 členskými štátmi, ktoré predstavujú 70 % obyvateľstva Únie;

c) poskytovateľ roamingových služieb a ktorýkoľvek zo zmluvných partnerov v zmysle písm. b) sa zaviazu, že každý z nich najneskôr od 1. júla 2014, alebo od dátumu oznámenia, podľa toho, čo nastane neskôr, sprístupní a aktívne ponúka minimálne jeden maloobchodný balík s tarifnou možnosťou, pri ktorej sa uplatniteľná sadzba domácich služieb uplatňuje ako na domáce služby, tak na regulované roamingové služby na celom území Únie tak, ako keby sa tieto regulované roamingové služby využívali v domácej sieti;

d) poskytovateľ roamingových služieb a ktorýkoľvek zo zmluvných partnerov v zmysle písm. b) sa zaviazu, že každý z nich najneskôr od 1. júla 2015, alebo od dátumu oznámenia, podľa toho, čo nastane neskôr, sprístupní a aktívne ponúka takúto tarifnú možnosť v tých maloobchodných balíkoch, ktoré k 1. januáru daného roku využívalo minimálne 50 % zákazníckej základne;

e) poskytovateľ roamingových služieb a ktorýkoľvek zo zmluvných partnerov v zmysle písm. b) sa zaviazu, že každý z nich najneskôr od 1. júla 2016 dodržiava ods. 1 písm. b) pri všetkých svojich maloobchodných balíkoch.

Poskytovateľ roamingových služieb využívajúci ustanovenia tohto článku a ktorýkoľvek zo zmluvných partnerov v zmysle písm. b) môžu alternatívne k záväzku uvedenému v písmene d) zaviazat', že od 1. júla 2015, alebo od dátumu oznámenia, podľa toho, čo nastane neskôr, akékoľvek príplatky na roaming, ktoré uplatňuje vo svojich rozmanitých maloobchodných balíkoch dodatočne k uplatniteľnej sadzbe domácich služieb, k 1. januáru 2015 spolu nebudú predstavovať viac než 50 % príplatkov uplatnených v daných balíkoch, bez ohľadu na to, či sa tieto príplatky počítajú na základe jednotiek (napríklad minúty hovoru alebo megabyty), na základe obdobi (napríklad dni alebo týždne využívania roamingu), alebo akýmkoľvek inými spôsobmi alebo ich kombináciou. Poskytovatelia roamingových služieb, ktorí sa odvolávajú na toto písmeno, sú povinní preukázať národnému regulačnému orgánu dodržiavanie požiadavky 50 % zníženia a poskytnú všetky potrebné podporné doklady, ktoré sa od nich budú požadovať.

V prípade, že poskytovateľ roamingových služieb využívajúci ustanovenia tohto článku predloží vo forme oznámenia svoje vyhlásenie a ktorúkoľvek z príslušných dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd úradu BEREC v súlade s písm. a) prvého pododseku, v dôsledku čoho sa na neho tento odsek vzťahuje, potom sú tak oznamujúci poskytovatelia roamingových služieb, ako aj ktorýkoľvek zo zmluvných partnerov v zmysle písm. b) povinní dodržiavať svoje záväzky v súlade s písmenami c), d) a e) prvého pododseku vrátane akýchkoľvek alternatívnych záväzkov k záväzku stanovenému v písmene d) uvedeného pododseku, a to minimálne do 1. júla 2018.

7. V období od 1. júla 2014 do 30. júna 2016 sa tento článok vzťahuje na poskytovateľov roamingových služieb, ktorí nesplňajú podmienky stanovené v odseku 1 za predpokladu, že dodržiavajú tieto podmienky:

a) poskytovateľ roamingových služieb predloží vo forme oznámenia svoje vyhlásenie a ktorúkoľvek z príslušných dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd úradu BEREC v súlade s odsekom 5, pričom sa konkrétne odvolá na tento odsek;

b) poskytovateľ roamingových služieb zabezpečí, či už prostredníctvom svojich vlastných sietí alebo formou dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd s inými poskytovateľmi roamingových služieb, splnenie podmienok uvedených v odseku 1 písm. a) najmenej 10 členskými štátmi, ktoré predstavujú 30 % obyvateľstva Únie, a to najneskôr od 1. júla 2014, alebo od dátumu oznámenia, podľa toho, čo nastane neskôr;

c) poskytovateľ roamingových služieb zabezpečí, či už prostredníctvom svojich vlastných sietí alebo formou dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd s inými poskytovateľmi roamingových služieb, splnenie podmienok uvedených v odseku 1 písm. a) najmenej 14 členskými štátmi, ktoré predstavujú 50 % obyvateľstva Únie, a to najneskôr od 1. júla 2015, alebo od dátumu oznámenia, podľa toho, čo nastane neskôr;

d) poskytovateľ roamingových služieb zabezpečí, či už prostredníctvom svojich vlastných sietí alebo formou dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd s inými poskytovateľmi roamingových služieb, splnenie podmienok uvedených v odseku 1 písm. a) najmenej 17 členskými štátmi, ktoré predstavujú 70 % obyvateľstva Únie, a to najneskôr od 1. júla 2016.

Ak poskytovateľ roamingových služieb využívajúci ustanovenia tohto článku predloží vo forme oznámenia svoje vyhlásenie a ktorúkoľvek z príslušných dvoj- či mnohostranných dohôd úradu BEREC v súlade s písm. a) prvého pododseku, v dôsledku čoho sa na neho tento odsek vzťahuje, potom sú tak oznamujúci poskytovateľ roamingových služieb, ako aj ktorýkoľvek zo zmluvných partnerov v zmysle písm. b) povinní dodržiavať svoje príslušné opatrenia na dodržiavanie podmienok odseku 1 písm. a), a to minimálne do 1. júla 2018.

8. Poskytovatelia roamingových služieb v dobrej viere rokujú o úpravách zameraných na vypracovanie dvoj- či mnohostranných roamingových dohôd za spravodlivých a primeraných podmienok, pričom majú na zreteli cieľ, že takéto dohody s inými poskytovateľmi roamingových služieb by mali umožňovať virtuálne rozšírenie pokrytia domácou sieťou a to, aby každý z poskytovateľov roamingových služieb využívajúcich ustanovenia tohto článku mohol udržateľným spôsobom poskytovať regulované maloobchodné roamingové služby za poplatky v tej istej cenovej hladine, aké sú pri ich domácich mobilných komunikačných službách.

9. Odchyľne od ods. 1 sa tento článok po 1. júli 2016 vzťahuje na poskytovateľov roamingových služieb využívajúcich ustanovenia tohto článku, ak títo poskytovatelia preukážu, že sa v dobrej viere usilovali vypracovať alebo rozšíriť dvoj- či mnohostranné roamingové dohody na základe spravodlivých a primeraných podmienok vo všetkých členských štátoch, v ktorých ešte nespĺňajú požiadavky ods. 1 a nedokázali s poskytovateľom roamingových služieb v jednom alebo vo viacerých členských štátoch uzavrieť akúkoľvek dvoj- či mnohostrannú roamingovú dohodu, za predpokladu, že dodržiavajú minimálne pokrytie uvedené v ods. 6 písm. b) a všetky ostatné príslušné ustanovenia tohto článku. V takých prípadoch sa poskytovatelia roamingových služieb využívajúci ustanovenia tohto článku naďalej usilujú vytvoriť primerané podmienky na uzavretie roamingovej dohody s poskytovateľom roamingových služieb z ktoréhokoľvek členského štátu, v ktorom nemajú zastúpenie.

10. Ak alternatívny poskytovateľ roamingu už poskytol prístup zákazníkom domáceho poskytovateľa v súlade s článkom 4 ods. 1 a už realizoval potrebné investície na to, aby mohol predmetným zákazníkom poskytovať služby, v takom prípade sa článok 4 ods. 7 nevzťahuje na domáceho poskytovateľa počas trojročného prechodného obdobia. Prechodným obdobím nie je dotknutá povinnosť dodržať akúkoľvek dlhšiu zmluvnú lehotu dohodnutú s alternatívnym poskytovateľom roamingu.

11. Týmto článkom nie je dotknuté uplatňovanie pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže na dvoj- a mnohostranné roamingové dohody.“

(5) V článku 8 sa ods. 2 mení takto:

a) prvý pododsek sa nahrádza takto:

„2. S účinnosťou od 1. júla 2013 sa maloobchodný poplatok (bez DPH) v rámci hovorovej eurotarify, ktorý môže poskytovateľ roamingu účtovať svojmu roamingovému zákazníkovi za

poskytnutie regulovaného roamingového volania, môže líšiť v prípade akéhokoľvek roamingového volania, ale nesmie prekročiť 0,24 EUR za minútu vytvoreného volania alebo 0,07 EUR za minútu prijatého volania. Maximálny maloobchodný poplatok sa v prípade vytvorených volaní zníži 1. júla 2014 na 0,19 EUR. Od 1. júla 2014 poskytovatelia roamingu neúčtujú svojim roamingovým zákazníkom žiadny poplatok za prijatie volania, bez toho, aby tým boli dotknuté opatrenia prijaté s cieľom zabrániť anomálnemu alebo podvodnému využívaniu. Bez toho, aby bol dotknutý článok 19, predmetné maximálne maloobchodné poplatky za hovorovú eurotarifu zostávajú platné do 30. júna 2017.“

b) tretí pododsek sa nahrádza takto:

„Každý poskytovateľ roamingu účtuje svojim roamingovým zákazníkom poskytnutie každého regulovaného roamingového volania, na ktoré sa vzťahuje hovorová eurotarifa, na základe sekundovej tarifikácie.“

(6) V článku 14 sa dopĺňa tento odsek 1a:

„1a. Keď je využívanie regulovaných maloobchodných roamingových služieb za uplatniteľné sadzby domácych služieb obmedzené na základe odvolania sa na kritérium primeraného používania v súlade s článkom 4a ods. 2, poskytovatelia roamingu upozorňujú roamingových zákazníkov, keď využívanie roamingových volaní a SMS správ dosiahne hranicu primeraného využívania a súčasne poskytujú roamingovým zákazníkom základné personalizované cenové informácie o roamingových poplatkoch súvisiacich s vytváraním volaní alebo zasielaním SMS správ mimo sadzby domácych služieb alebo balíka v súlade s druhým, štvrtým a piatym pododsekom odseku 1 tohto článku.“

(7) V článku 15 sa dopĺňa tento odsek 2a:

„2a. Keď je využívanie regulovaných maloobchodných roamingových služieb za uplatniteľné sadzby domácych služieb obmedzené na základe odvolania sa na kritérium primeraného používania v súlade s článkom 4a ods. 2, poskytovatelia roamingu upozorňujú roamingových zákazníkov, keď využívanie dátových roamingových služieb dosiahne hranicu primeraného využívania a súčasne poskytujú roamingovým zákazníkom základné personalizované cenové informácie o roamingových poplatkoch súvisiacich s dátovým roamingom mimo sadzby domácych služieb alebo balíka v súlade s odsekom 2 tohto článku. Odsek 3 tohto článku sa vzťahuje na dátové roamingové služby využívané mimo sadzby domácych služieb alebo balíkov uvedených v článku 4a ods. 2.“

(8) Článok 19 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa mení takto:

i) prvá veta nahrádza takto:

„Komisia preskúma fungovanie tohto nariadenia a po verejnej konzultácii podá správu Európskemu parlamentu a Rade najneskôr do 31. decembra 2016.“

ii) písmeno g) sa nahrádza takto:

„g) rozsah, v akom uplatňovanie štrukturálnych opatrení stanovených v článkoch 3 a 4 a alternatívneho režimu stanoveného v článku 4a prinieslo výsledky pri rozvoji hospodárskej súťaže na vnútornom trhu s roamingovými službami do tej miery, že v skutočnosti neexistuje rozdiel medzi roamingovými a vnútroštátnymi tarifami;“

iii) vkladá sa tento bod i):

„i) prípadný rozsah, v akom je vývoj domácich maloobchodných cien viditeľne ovplyvnený uplatňovaním sadzby za domácu službu poskytovateľmi roamingu tak v prípade domácich služieb, ako aj regulovaných roamingových služieb na celom území Únie.“

b) Odsek 2 sa mení takto:

i) prvá veta nahrádza takto:

„Ak zo správy vyplýva, že tarifné možnosti, pri ktorých sa sadzba domácich služieb vzťahuje ako na domáce, tak na regulované roamingové služby, neposkytuje vo všetkých maloobchodných balíkoch na primerané využívanie minimálne jeden poskytovateľ roamingu v každom členskom štáte, alebo že ponuky alternatívnych poskytovateľov roamingu nemali za následok ľahšiu dostupnosť v podstate rovnocenných maloobchodných roamingových taríf pre spotrebiteľov na celom území Únie, Komisia do toho istého dátumu predloží Európskemu parlamentu a Rade primerané návrhy s cieľom situáciu riešiť a zabezpečiť, aby na vnútornom trhu nebol rozdiel medzi domácimi a roamingovými tarífami.“

ii) písmeno d) sa nahrádza takto:

„d) zmeniť dobu trvania alebo znížiť úroveň maximálnych veľkoobchodných poplatkov stanovených v článkoch 7, 9 a 12 s cieľom posilniť schopnosť všetkých poskytovateľov roamingu sprístupňovať vo svojich maloobchodných balíkoch na primerané využívanie tarifné možnosti, pri ktorých sa sadzba domácich služieb vzťahuje ako na domáce, tak na regulované roamingové služby, ako keby sa tieto regulované roamingové služby využívali v domácej sieti.“

Článok 38– Zmeny nariadenia (ES) č. 1211/2009

Nariadenie (ES) č. 1211/2009 sa mení takto:

(1) V článku 1 sa ods. 2 nahrádza takto:

„2. BEREK koná v rozsahu pôsobnosti smernice 2002/21/ES (rámcová smernica) a smerníc 2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/22/ES, 2002/58/ES (špecifické smernice), ako aj nariadení (EÚ) č. 531/2012 a č. XX/2014.“

(2) V článku 4 sa vypúšťajú odseky 4 a 5.

(3) Vkladá sa tento článok 4a:

Článok 4a – Vymenovanie a úlohy predsedu

1. Radu regulačných orgánov zastupuje predseda, ktorý je nezávislým odborným pracovníkom s plným úväzkom.

Predseda je zamestnaný ako dočasný úradník úradu podľa článku 2 písm. a) podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov.

Predseda je zodpovedný za prípravu práce rady regulačných orgánov a predsedá bez práva na hlasovanie na zasadnutiach rady regulačných orgánov a riadiaceho výboru.

Bez toho, aby bolo dotknuté postavenie rady regulačných orgánov, pokiaľ ide o úlohy predsedu, predseda nemôže žiadať ani prijímať pokyny od žiadnej vlády alebo národných regulačných orgánov, Komisie, ani od žiadneho verejného alebo súkromného subjektu.

2. Predsedu po otvorenom výberovom konaní vymenúva rada regulačných orgánov na základe kvalít, schopností, vedomostí o trhu elektronických komunikácií a jeho účastníkoch, ako aj náležitých skúseností v oblasti dohľadu a regulácie.

Pred vymenovaním kandidáta, ktorého rada regulačných orgánov vybrala, existuje možnosť, že sa mu adresuje žiadosť, aby urobil vyhlásenie pred príslušným výborom Európskeho parlamentu a odpovedal na otázky jeho členov.

Vymenovanie predsedu je platné až potom, ako ho schváli riadiaci výbor.

Rada regulačných orgánov spomedzi svojich členov zvolí takisto podpredsedu, ktorý vykonáva funkciu predsedu v jeho neprítomnosti.

3. Funkčné obdobie predsedu je 3 roky a môže sa jedenkrát predĺžiť.

4. Rada regulačných orgánov v priebehu 9 mesiacov predchádzajúcich koncu trojročného funkčného obdobia predsedu posúdi:

a) výsledky dosiahnuté v prvom funkčnom období a spôsob, akým sa dosiahli,

b) povinnosti rady regulačných orgánov a požiadavky na ňu v nadchádzajúcich rokoch.

Rada regulačných orgánov informuje Európsky parlament, ak zamýšľa predĺžiť funkčné obdobie svojho predsedu. Jeden mesiac pred takýmto predĺžením funkčného obdobia existuje možnosť, že sa predsedovi adresuje žiadosť, aby urobil vyhlásenie pred príslušným výborom Európskeho parlamentu a odpovedal na otázky jeho členov.

5. Predsedu je možné odvolať len na základe rozhodnutia rady regulačných orgánov, ktorá koná na základe návrhu Komisie, a po schválení zo strany riadiaceho výboru.

Predseda nebráni rade regulačných orgánov a riadiacemu výboru diskutovať o záležitostiach týkajúcich sa predsedu, predovšetkým o potrebe jeho odvolania, a nezúčastňuje sa na rokovaní o takýchto záležitostiach.“

(4) Článok 6 sa mení takto:

a) V odseku 2 sa vypúšťa zarážka 4.

b) Odsek 3 sa mení takto:

„3. Úrad pozostáva z:

a) predsedu rady regulačných orgánov,

b) riadiaceho výboru,

c) administratívneho riaditeľa.“

(5) Článok 7 sa mení takto:

a) Odsek 2 sa mení takto:

„2. Riadiaci výbor vymenuje administratívneho riaditeľa a v prípade potreby predĺži jeho funkčné obdobie alebo ho odvolá v súlade s článkom 8. Vymenovaný administratívny riaditeľ sa nezúčastňuje na príprave takehoto rozhodnutia, ani na hlasovaní o ňom.“

b) Odsek 4 sa vypúšťa.

(6) V článku 8 sa vypúšťajú odseky 2, 3 a 4 a nahrádzajú sa takto:

„2. Administratívny riaditeľ je zamestnaný ako dočasný úradník úradu podľa článku 2 písm. a) podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov.

3. Administratívneho riaditeľa po otvorenom a transparentnom výberovom konaní vymenúva riadiaci výbor, pričom ho vyberá zo zoznamu kandidátov, ktorý navrhla Komisia.

Na účely uzatvorenia zmluvy s administratívnym riaditeľom zastupuje úrad predseda riadiaceho výboru.

Pred vymenovaním kandidáta, ktorého riadiaci výbor vybral, existuje možnosť, že sa mu adresuje žiadosť, aby urobil vyhlásenie pred príslušným výborom Európskeho parlamentu a odpovedal na otázky jeho členov.

4. Funkčné obdobie administratívneho riaditeľa je päť rokov. Komisia pred skončením tohto obdobia vykoná posúdenie, v ktorom zohľadní hodnotenie výkonu administratívneho riaditeľa a úlohy a výzvy úradu v budúcnosti.

5. Riadiaci výbor konajúc na základe návrhu Komisie, v ktorom je zohľadnené posúdenie uvedené v odseku 4, môže predĺžiť funkčné obdobie administratívneho riaditeľa o maximálne päť rokov.

6. Riadiaci výbor informuje Európsky parlament, ak zamýšľa predĺžiť funkčné obdobie administratívneho riaditeľa. Jeden mesiac pred takýmto predĺžením funkčného obdobia existuje možnosť, že sa administratívne mu riaditeľovi adresuje žiadosť, aby urobil vyhlásenie pred príslušným výborom Európskeho parlamentu a odpovedal na otázky jeho členov.

7. Administratívny riaditeľ s predĺženým funkčným obdobím sa nemôže zúčastniť na ďalšom výberovom konaní na tú istú pozíciu na konci svojho celkového funkčného obdobia.

8. Administratívneho riaditeľa možno odvolať z funkcie len na základe rozhodnutia riadiaceho výboru, ktorý koná na základe návrhu Komisie.

9. Riadiaci výbor dosahuje rozhodnutia o vymenovaní, predĺžení funkčného obdobia alebo odvolaní z funkcie administratívneho riaditeľa na základe dvojtretinovej väčšiny svojich členov s hlasovacími právami."

(7) V článku 9 sa ods. 2 mení takto:

„2. Administratívny riaditeľ pomáha predsedovi riadiaceho výboru pri príprave programu rady regulačných orgánov, riadiaceho výboru a odborných pracovných skupín. Zúčastňuje sa na práci rady regulačných orgánov a riadiaceho výboru, pričom nemá právo hlasovať.“

(8) Článok 10 sa mení takto:

„1. Služobný poriadok úradníkov Európskej únie a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Únie, ako aj pravidlá prijaté na základe dohody medzi inštitúciami Únie s cieľom vykonávať tento Služobný poriadok úradníkov Európskej únie a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Únie sa vzťahujú na zamestnancov úradu vrátane predsedu rady regulačných orgánov a administratívneho riaditeľa.

2. Riadiaci výbor prijíma primerané vykonávacie pravidlá na vykonávanie Služobného poriadku úradníkov Európskej únie a podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Únie v súlade s článkom 110 služobného poriadku.

3. Riadiaci výbor v súlade s odsekom 4 vykonáva vzhľadom na zamestnancov úradu právomoci, ktoré menovaciemu orgánu vyplývajú zo služobného poriadku, a právomoci, ktoré orgánu splnomocnenému uzatvárať pracovné zmluvy vyplývajú z podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov („právomoci menovacieho orgánu“).

4. Riadiaci výbor v súlade s článkom 110 služobného poriadku prijíma na základe článku 2 ods. 1 služobného poriadku a článku 6 podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov rozhodnutie, ktorým deleguje príslušné právomoci menovacieho orgánu na administratívneho riaditeľa a vymedzuje podmienky, za ktorých sa toto delegovanie právomocí môže pozastaviť. Administratívny riaditeľ je oprávnený subdelegovať tieto právomoci.

Ak si to vyžadujú výnimočné okolnosti, riadiaci výbor môže prostredníctvom rozhodnutia dočasne pozastaviť delegovanie právomocí menovacieho orgánu administratívne mu

riadiťovi, ako aj právomocí, ktoré administratívny riaditeľ subdelegoval, a vykonávať ich sám alebo ich delegovať na jedného zo svojich členov alebo na zamestnanca iného než je administratívny riaditeľ.“

(9) Vkladá sa tento článok 10a:

„Článok 10a – Vyslaní národní experti a ostatní zamestnanci

- 1. Úrad môže využívať prácu vyslaných národných expertov a ostatných zamestnancov, ktorí nie sú v úrade zamestnaní.*
- 2. Riadiaci výbor prijme rozhodnutie, v ktorom stanoví pravidlá vysielania národných expertov do úradu.“*

Článok 39 – Doložka o preskúmaní

Komisia pravidelne predkladá správy o posúdení a preskúmaní tohto nariadenia Európskemu parlamentu a Rade. Prvú správu predloží najneskôr 1. júla 2018. Následné správy potom predkladá každé štyri roky. Komisia v prípade potreby predkladá primerané návrhy s cieľom zmeniť toto nariadenie a zladit' iné právne nástroje, pričom zohľadňuje predovšetkým vývoj informačných technológií a stav pokroku v informačnej spoločnosti. Tieto správy sa uverejňujú.

Článok 40 – Nadobudnutie účinnosti

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2. Uplatňuje sa od 1. júla 2014.

Články 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 a 30 sa však uplatňujú od 1. júla 2016.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*

PRÍLOHA I

MINIMÁLNE PARAMETRE PRE PONUKY EURÓPSKÝCH PRODUKTOV VIRTUÁLNEHO PRÍSTUPU K ŠIROKOPÁSMOVÉMU PRIPOJENIU

1. PONUKA 1: Produkt veľkoobchodného prístupu na pevnú sieť ponúkaný na sieťach ďalšej generácie na vrstve 2 (L2) sedemvrstvého modelu pre komunikačné protokoly Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu (vrstva dátového spojenia, *Data Link Layer*), ktorý ponúka funkcie rovnocenné s fyzickým uvoľneným prístupom, s bodmi odovzdania na úrovni, ktorá je bližšie k priestorom zákazníka ako v prípade vnútroštátnej alebo regionálnej úrovne.

1.1 Prvky siete a súvisiace informácie:

- a) opis prístupu na sieť, ktorý sa má poskytovať vrátane technických charakteristík (ktoré, ak to bude potrebné, budú zahŕňať informácie o konfigurácii siete na účinné používanie prístupu na sieť),
- b) lokality, kde sa bude poskytovať prístup na sieť,
- c) všetky relevantné technické normy pre prístup na sieť vrátane akýchkoľvek obmedzení používania a iných bezpečnostných prvkov,
- d) technické špecifikácie pre rozhranie v bodoch odovzdania a sieťových koncových bodoch (priestoroch zákazníkov),
- e) špecifikácie zariadenia, ktoré sa má na sieti používať a
- f) podrobné informácie o skúškach interoperability.

1.2 Funkcie siete:

- a) flexibilné priradenie k sieťam VLAN na základe spoločných technických špecifikácií,
- b) prepojitelnosť nezávislá od služby umožňujúca riadenie prevádzkových rýchlostí sťahovania a odosielania dát,
- c) povolenie zabezpečenia,
- d) flexibilný výber zariadenia v priestoroch zákazníka (pokiaľ je to možné z technického hľadiska),
- e) prístup na diaľku k zariadeniu v priestoroch zákazníka a
- f) funkcia skupinového vysielania, keď existuje taká požiadavka a takáto funkcia je nevyhnutná na zabezpečenie technickej opakovateľnosti konkurenčných maloobchodných ponúk.

1.3 Prevádzkové a obchodné procesy:

- a) procesy týkajúce sa požiadaviek oprávnenosti na objednávanie a poskytovanie,
- b) informácie o fakturácii,
- c) postupy pri migrácii, zmene a ukončení a
- d) konkrétne časové harmonogramy na opravy a údržbu.

1.4 Doplnkové služby a podporné IT systémy:

- a) informácie a podmienky týkajúce sa poskytovania spoločného umiestnenia (kolokácia) a medziuzlového spoja,

b) špecifikácie týkajúce sa prístupu k podporným IT systémom pre prevádzkové podporné systémy, informačné systémy a databázy na predbežné objednávanie, poskytovanie, objednávanie, žiadosti o údržbu a opravy a fakturáciu a ich využívania vrátane obmedzení ich využívania a postupov na získanie prístupu k takýmto službám.

2. PONUKA 2: Produkt veľkoobchodného prístupu na pevnú sieť ponúkaný na vrstve 3 (L 3) sedemvrstvého modelu pre komunikačné protokoly Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu (sieťová vrstva), na úrovni bitového toku úrovne IP s bodmi odovzdania, ktoré ponúkajú vyšší stupeň zoskupenia prostriedkov ako v prípade vnútroštátnej a/alebo regionálnej úrovne.

2.1 Prvky siete a súvisiace informácie:

- a) charakteristiky spojovacieho prepojenia poskytovaného v bodoch odovzdania (z hľadiska rýchlosti, kvality služby atď.),
- b) opis širokopásmovej siete, ktorá spája priestor zákazníka s bodmi odovzdania, z hľadiska medziuzlových spojov a architektúr prístupových sietí,
- c) umiestnenie bodu(-ov) odovzdania a
- d) technické špecifikácie týkajúce sa rozhraní v bodoch odovzdania.

2.2 Funkcie siete:

Schopnosť podporovať rôzne úrovne kvality služieb (napr. QoS 1, 2 a 3), pokiaľ ide o:

- i) oneskorenie,
- ii) chvenie (džiter),
- iii) stratovosť paketov a
- iv) kapacitný pomer.

2.3 Prevádzkové a obchodné procesy

- a) procesy týkajúce sa požiadaviek oprávnenosti na objednávanie a poskytovanie,
- b) informácie o fakturácii,
- c) postupy pri migrácii, zmene poskytovateľa a ukončení zmluvy a
- d) konkrétne časové harmonogramy na opravy a údržbu.

2.4 Doplnkové služby a podporné IT systémy:

Špecifikácie týkajúce sa prístupu k podporným IT systémom pre prevádzkové podporné systémy, informačné systémy a databázy na predbežné objednávanie, poskytovanie, objednávanie, žiadosti o údržbu a opravy a fakturáciu a ich využívania vrátane obmedzení ich využívania a postupov na získanie prístupu k takýmto službám.

3. PONUKA 3: Veľkoobchodné ukončujúce segmenty prenajatých okruhov so zdokonaleným rozhraním určené na používanie výlučne záujemcovi o prístup, ktoré poskytujú nepretržitú symetrickú kapacitu bez obmedzenia, pokiaľ ide o používanie a dohody o úrovni poskytovaných služieb, prostredníctvom prepojenia bod – bod a so sieťovými rozhraniami vrstvy 2 (L2) sedemvrstvého modelu pre komunikačné protokoly Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu (vrstva dátového spoja).

3.1 Prvky siete a súvisiace informácie:

- a) opis prístupu na sieť, ktorý sa má poskytovať, vrátane technických charakteristík (ktoré, ak to bude potrebné, budú zahŕňať informácie o konfigurácii siete na účinné používanie prístupu na sieť),
- b) lokality, kde sa bude poskytovať prístup na sieť,
- c) jednotlivé ponúkané rýchlosti a maximálna dĺžka,
- d) všetky príslušné technické normy pre prístup na sieť (vrátane akýchkoľvek obmedzení používania a iných bezpečnostných prvkov),
- e) podrobné informácie o skúškach interoperability,
- f) špecifikácie povoleného zariadenia na sieť,
- g) dostupnosť rozhrania sieť – sieť (NNI),
- h) maximálna povolená veľkosť rámca, v bytoch.

3.2 Funkcie siete a produktu:

- a) neobmedzený a symetrický vyhradený prístup,
- b) prepojitelnosť nezávislá od služby umožňujúca kontrolu prevádzkovej rýchlosti a symetrie,
- c) transparentnosť protokolu, flexibilné priradenie k sieťam VLAN na základe spoločných technických špecifikácií,
- d) parametre kvality služby [oneskorenie, chvenie (džiter), stratovosť paketov], ktoré umožňujú kritickú výkonnosť pri prevádzke.

3.3 Prevádzkové a obchodné procesy:

- a) procesy týkajúce sa požiadaviek oprávnenosti na objednávanie a poskytovanie,
- b) postupy pri migrácii, zmene poskytovateľa a ukončení zmluvy,
- c) konkrétne časové harmonogramy na opravy a údržbu,
- d) zmeny IT systémov (v rozsahu, ktorý má dosah na alternatívnych poskytovateľov) a
- e) príslušné poplatky, platobné podmienky a postupy fakturácie.

3.4 Dohody o úrovni poskytovaných služieb

- a) výška kompenzácie, ktorú vypláca jedna zmluvná strana druhej zmluvnej strane za nedodržanie zmluvných záväzkov, vrátane zriaďovania a času na opravy, ako aj podmienky oprávnenosti na kompenzácie,
- b) vymedzenie a obmedzenie zodpovednosti a záruky,
- c) postupy v prípade alternatívnych možností ponúkaných v rámci ponuky služieb, napríklad v prípade spustenia nových služieb, zmien existujúcich služieb alebo zmeny cien,
- d) podrobné informácie týkajúce sa akýchkoľvek práv duševného vlastníctva,
- e) podrobné informácie o trvaní dohôd a opätovnom rokovaní o dohodách.

3.5 Podporné IT systémy:

špecifikácie týkajúce sa prístupu k podporným IT systémom pre prevádzkové podporné systémy, informačné systémy a databázy na predbežné objednávanie, poskytovanie, objednávanie, žiadosti o údržbu a opravy a fakturáciu a ich využívania vrátane obmedzení ich využívania a postupov na získanie prístupu k takýmto službám.

PRÍLOHA II

MINIMÁLNE PARAMETRE PRE EURÓPSKE PRODUKTY PREPOJITEĽNOSTI SO ZKS

Prvky siete a súvisiace informácie

- Opis produktu prepojitelnosti, ktorý sa má poskytovať na pevnej sieti vrátane technických charakteristík a prijatia akýchkoľvek príslušných noriem.

Funkcie siete:

- zmluva o prepojitelnosti, prostredníctvom ktorej sa zaisťuje kvalita služby medzi koncovými bodmi, založená na spoločných špecifikovaných parametroch, ktoré umožňujú poskytovanie minimálne týchto skupín služieb:

- hlasové hovory a videohovory,
- vysielanie audiovizuálneho obsahu a
- kritické dátové aplikácie.